

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LISTOPAD 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. W październiku rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał w ciągu miesiąca o 1,2 pkt. proc. do 100,8 punktu. Był on jednak o 1,1 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. O pogorszeniu rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej zdecydowało przede wszystkim obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, bowiem wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał tylko o 0,1 pkt. proc. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał o 2,5 pkt. proc. przede wszystkim na skutek sezonowego obniżenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego. Silne sezonowe wahania produkcji przemysłu spożywczego spowodowały, że wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego zmalał w październiku poniżej 100 punktów, ale był wyższy niż przed rokiem o 0,2 pkt. proc. Niewielki negatywny wpływ na wskaźnik potencjalnego popytu wywarło także wrześniowe przyspieszenie podwyżek cen detalicznych żywności.

Wyhamowanie dynamiki podwyżek cen skupu podstawowych surowców rolniczych pod wpływem wrześniowych spadków cen skupu żywca wieprzowego, drobiu i ziemniaków spowodowało, że wyrównany indeks nożyc cen zmalał o 0,1 pkt. proc. Nadal jednak należał do najwyższych w ciągu ostatnich 6 miesięcy i był o ponad 2 pkt. proc. większy niż przed rokiem. Podwyżkom cen skupu towarzyszył stopniowy wzrost cen detalicznych środków produkcji, który we wrześniu był jednak nadal znacznie mniejszy.

Zmiany cen płaconych przez rolników i przez nich otrzymywanych, jakie dokonały się od początku roku do października 2010 r. były dla rolników korzystne, bowiem podwyżki cen skupu znacząco wyprzedzały wzrost cen środków do produkcji rolniczej, a skumulowany wskaźnik nożyc cen dla tego okresu wyniósł ponad 110 punktów. Dla porównania w październiku 2009 było to około 105 punktów, a w październiku 2008 r. tylko 75 punktów.

W najbliższych miesiącach koniunktura w rolnictwie nie powinna pogorszyć się, aczkolwiek wysokie ceny zbóż destabilizują ekonomiczne warunki produkcji drobiu i żywca wieprzowego.

2. Wzrost podaży zbóż z tegorocznych zbiorów oraz wyhamowanie obrotów handlowych z zagranicą zahamowały wzrost cen, a nawet notowane są niewielkie obniżki wysokich cen zbóż, w tym zwłaszcza kukurydzy. Wzrostowe tendencje cen zbóż obserwowane w ostatnim tygodniu października na rynku amerykańskim oraz

w dużych krajach eksporterskich Unii Europejskiej z pewnością przełożą się na rynek krajowy i do końca roku spodziewać się można powrotu słabych tendencji wzrostowych cen, zwłaszcza zbóż spełniających kryteria jakościowe przemysłu młynarskiego.

3. Gwałtowne pogorszenie opłacalności produkcji żywca wieprzowego i drobiu pod wpływem skokowego wzrostu cen zbóż w trudnej sytuacji postawi producentów drobiu i gospodarstwa wyspecjalizowane w produkcji żywca wieprzowego, zwłaszcza że wysoka podaż drobiu i żywca wieprzowego hamuje wzrost cen skupu.

4. Ceny skupu mleka rosną coraz szybciej wraz z sezonowym spadkiem podaży. We wrześniu ceny wzrosły o 2,7% i prawie o 22% były wyższe niż przed rokiem. W czwartym kwartale spodziewać się należy dalszego przyspieszenia sezonowych podwyżek cen, bowiem utrzymuje się dobra koniunktura na światowych rynkach, a eksport rozwija się wraz z rosnącym popytem krajów importerskich.

5. Od sierpnia rośnie eksport wołowiny, zahamowany został więc spadek cen żywca wołowego. Malejące spożycie wołowiny w wielu krajach europejskich sprawia jednak, że ceny transakcyjne uzyskiwane w eksporcie nie rosną tak szybko, jak tego oczekiwano ze względu na spadek produkcji żywca wołowego w UE. Warunki dla rozwoju produkcji wołowiny wysokiej jakości będą więc trudniejsze, zwłaszcza że szybko rosną ceny skupu mleka. Pozytywnym jest jednak to, że jednocześnie maleją ceny cieląt, na które zapotrzebowanie ze strony importerów jest coraz mniejsze.

6. Mimo kończących się prac polowych i sezonowego spadku zapotrzebowania po raz pierwszy od 16 miesięcy zdrożały nawozy mineralne pod wpływem znaczącej poprawy relacji cen nawozów do zbóż i dynamicznego wzrostu cen nawozów na świecie. Może to zapowiadać przyspieszenie dynamiki podwyżek cen środków produkcji.

7. Mimo bariery popytu i spadku sprzedaży detalicznej żywności dynamika wzrostu cen detalicznych żywności we wrześniu przyspieszyła pod wpływem zmian sezonowych i koniunkturalnych. Mimo, że dynamika wzrostu cen w czwartym kwartale będzie znacznie mniejsza, ceny żywności w 2010 r. nie będą czynnikiem hamującym inflację. Jest to jednak sytuacja typowa w ostatnich latach, bowiem od akcesji do UE żywność relatywnie drożeje, a jedynym wyjątkiem w latach 2004-2009 był rok 2005, kiedy ceny detaliczne żywności wzrosły w takim samym stopniu, jak ogólny wskaźnik inflacji.

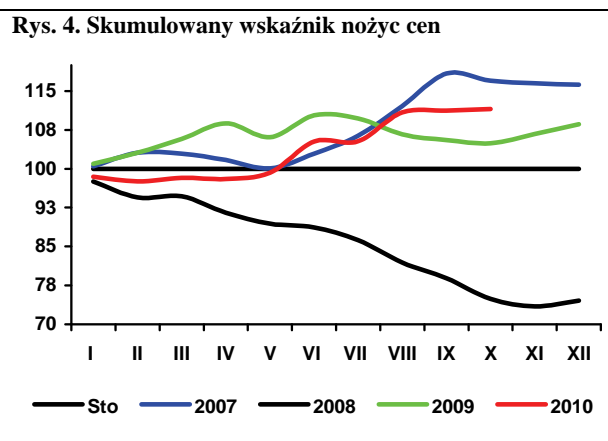
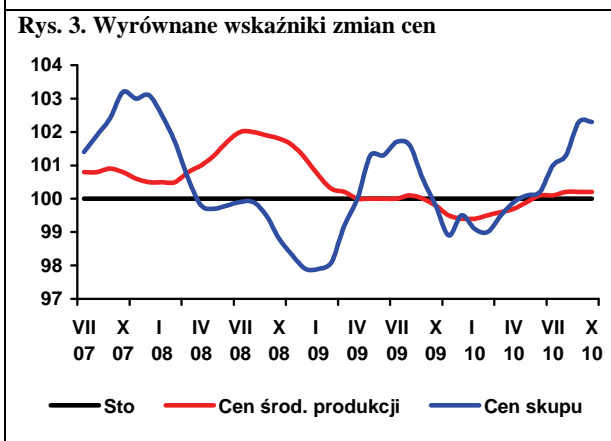
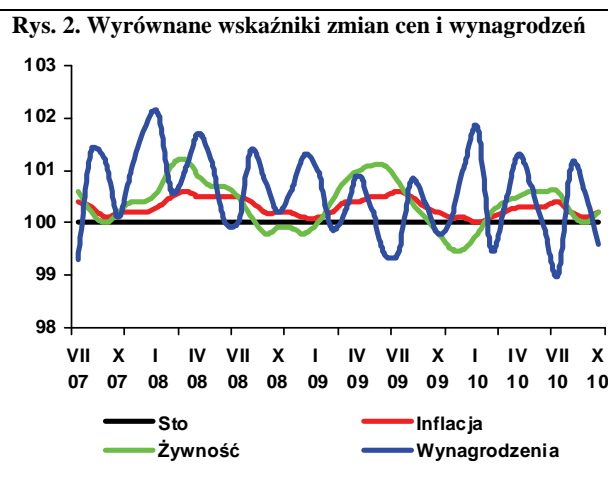
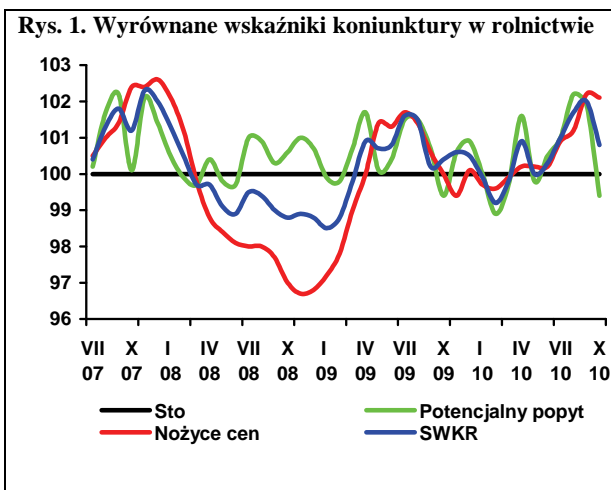
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	X 10	IX 10	VIII 10	VII 10	VI 10	V 09	X 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,8	102,0	101,7	101,0	100,3	100,0	99,7
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,4	101,9	102,2	101,0	100,5	99,8	99,4
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	102,1	102,2	101,2	100,9	100,2	100,2	100,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	102,3	102,3	101,3	101,0	100,2	100,1	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,1	100,1	99,9	99,8
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,0	100,2	100,0	99,8	98,7	99,7	100,4
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	100,7	100,8	98,4	99,4	100,1	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,5	103,5	103,8	102,1	101,3	99,3	99,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to: pszenica, żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Warunki pogodowe w Polsce i Europie w sezonie 2010/11 spowodowały spadek zbiorów. W wyniku tego zwiększyły się ceny zbóż i mąki. Największe procentowe straty produkcji w porównaniu z poprzednim sezonem wystąpiły w Kazachstanie i Rosji. Obecny sezon cechuje się ponadto zmniejszoną podażą ziarna o parametrach konsumpcyjnych.

Według ocen USDA z października 2010 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wynosi 641 mln ton (682 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1089 mln ton (1106 mln ton). Wyższe są zbiory kukurydzy, ale spadły zbiory jęczmienia, owsa i żyta. W krajach UE zebrano 136 mln ton pszenicy (138 mln ton poprzednio) oraz 139 mln ton zbóż paszowych (153 mln ton), w tym 55 mln ton kukurydzy, 54 mln ton jęczmienia, 7,7 mln ton owsa i 7,7 mln ton żyta. Dla Polski oceny te przewidują zbiory pszenicy w wysokości 8,80 mln ton, a zbóż paszowych – 17,45 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r.

Według szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS pod koniec września, tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszanekmi zbożowymi oceniono na 25,5 mln ton. Mniejsza niż w poprzednim roku była powierzchnia uprawy jęczmienia i pszenżyta, a zwiększyła się pszenicy, owsa i mieszanek. Plony wszystkich zbóż obniżyły się w porównaniu z 2009 r. w rezultacie nadmiernych opadów w maju i czerwcu oraz lipcowych upałów. Warunki pogodowe w sierpniu nie poprawiły sytuacji. Ocenia się, że ziarno zebrane w 2010 r. jest gorszej jakości niż w poprzednim roku.

Zbiory kukurydzy szacuje się na poziomie 1,7 mln ton, tzn. nieco mniej niż w ubiegłym roku. Wzrosła jej powierzchnia uprawy, ale obniżyły się plony.

Sytuacja na światowym rynku zbóż sprzyja wzrostom cen. Wpłynęły na to także niskie zbiory w krajach WNP i wstrzymanie, bądź ograniczenie przez te kraje, eksportu ziarna. Ceny zbóż na świecie przełożyły się na ceny zbóż w Polsce. Pod koniec września były one o kilkadziesiąt procent wyższe niż w czerwcu. Najbardziej wzrosły ceny żyta i owsa. Stosunkowo duże są różnice między ceną zbóż konsumpcyjnych i paszowych. W październiku ceny zbóż ustabilizowały się na wysokim poziomie. W związku z tym nie należy liczyć na zainteresowanie interwencyjnym skupem zbóż. W obecnym sezonie skup interwencyjny ograniczo-

ny jest wyłącznie do pszenicy, na którą wyznaczono dla całej UE limit w wysokości 3 mln ton. Ponadto, nie stosuje się comiesięcznych podwyżek ceny interwencyjnej z tytułu kosztów przechowywania ziarna.

W związku z wysokimi cenami zbóż wzrastają również ceny pasz, które rosą jednak znacznie wolniej. Wzrost ten we wrześniu uległ przyspieszeniu. Tendencje wzrostowe będą kontynuowane, na co obok drogich zbóż wpłyną wysokie ceny śrut oleistych.

Wzrost cen zbóż wpłynął na bardzo szybkie zwiększenie cen zbytu mąki piekarniczej oraz cen pieczywa, a także mniejszy wzrost cen detalicznych pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wzrósł więc udział ceny zboża w cenie pieczywa.

W pierwszych trzech miesiącach obecnego sezonu wyższa niż przed rokiem była produkcja mąki żytniej (o 8%) i makaronu (o 16%), spadła natomiast (o 13%) produkcja mąki pszennej. Wzrosła produkcja mieszanek dla zwierząt, wyższa była również produkcja pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów.

W ciągu 8 miesięcy 2010 r., w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku, produkcja mieszanek paszowych wzrosła o 16%, makaronów o 11%, a pieczywa o 2%. Wyższe były również przemiały ziarna i produkcja mąki żytniej, zmalała natomiast produkcja mąki pszennej.

W ciągu trzech pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup ziarna zbóż wyniósł 2,63 mln ton, tj. o 16% więcej niż przed rokiem. Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a mniej skupiono żyta. Od października do września skupiono o 17% więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

W sezonie 2009/10 eksport ziarna zbóż wyniósł 1,94 mln ton i był nieznacznie niższy niż w poprzednim sezonie. Import ziarna zbóż wyniósł ok. 1,1 mln ton i był o jedną trzecią niższy niż przed rokiem. Znacznie zwiększył się eksport produktów pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż (zwłaszcza mąki pszennej). W nowym sezonie import zbóż powinien ograniczyć się do uzupełnienia niedoborów ziarna o parametrach konsumpcyjnych. Z kraju natomiast w drugiej części sezonu będą wywożone nadwyżki ziarna paszowego.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	480,3	334,0	.	.	556,2	410,2	501,8	429,1	X
	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X ^a	674,3	574,1	674,8	623,9	758,0	558,3	686,5	555,8	396,55 ^b

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego ^b cena interwencyjna wg kursu z 4.11.2010 r.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	IV	148,7	137,4	11,26	75,3	10,40	500,8
	V	141,4	134,3	12,34	74,4	11,88	494,0
	VI	147,8	136,9	11,70	75,9	12,11	506,5
	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	.	130	12,3	.	13,8	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
	VII	109,21	25,79	28,73	1,45	165,6	44,85	0,47	17,41	20,17	84,5
	VIII	189,63	52,11	15,57	10,66	269,8	63,05	0,27	12,19	24,28	100,7
	IX	245,46	52,45	11,70	19,16	331,7	77,86	0,93	10,08	22,91	114,2
	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	80,00	39,13	0,08	10,11	163,3	66,45	0,13	5,42	23,37	96,6
	II	35,92	34,01	0,37	11,96	102,9	63,83	0,00	9,30	21,83	96,0
	III	24,99	45,41	0,54	7,47	99,0	65,50	0,31	7,51	20,27	94,8
	IV	22,51	26,66	4,78	10,36	82,0	45,20	0,15	8,11	14,67	69,0
	V	36,51	24,59	1,24	23,43	101,0	47,37	0,18	8,69	21,04	78,6
	VI	102,41	28,46	3,71	17,41	169,9	82,71	0,96	14,56	17,37	117,3
	VII	24,20	16,51	27,10	23,29	102,8	45,46	0,21	17,18	15,15	101,0
	VIII	57,82	10,27	22,70	6,42	114,9	49,95	0,80	10,60	6,71	68,3

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszena	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszena	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
	2008/09	52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
	2009/10	87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
	VII	8,30	0,64	1,19	0,91	3,89	2,19	1,35	2,26	4,12	24,51
	VIII	7,47	0,49	0,90	0,62	2,89	2,43	0,47	2,06	3,07	18,56
	IX	7,52	0,40	1,01	0,52	3,56	2,45	1,46	2,55	3,49	15,04
	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,27	0,60	1,21	0,57	1,98	2,59	1,18	1,96	3,10	13,99
	II	6,37	0,77	0,91	0,48	2,15	2,33	1,16	2,04	4,37	13,65
	III	6,45	1,32	1,04	0,60	5,43	2,27	1,23	2,17	3,39	19,23
	IV	5,34	0,84	0,92	0,47	3,99	2,67	0,64	1,82	3,88	23,81
	V	5,79	0,60	0,85	0,29	6,20	1,78	1,16	2,28	3,61	21,88
	VI	5,64	0,56	1,08	0,26	5,44	2,98	1,36	1,90	4,84	21,57
	VII	5,48	0,64	1,10	0,48	4,58	2,95	1,45	2,07	3,31	26,57
	VIII	4,81	0,60	0,94	0,56	3,29	3,62	0,68	2,54	3,21	19,42

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
	2008/09	15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
	2009/10	26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
	VII	2,09	6,96	18,06	10,72	4,76	4,18	2,06	7,67	23,81	8,66
	VIII	1,56	5,04	18,09	10,82	4,41	4,23	1,33	7,74	20,84	9,51
	IX	2,04	6,18	19,17	11,90	6,08	3,71	1,10	7,46	23,56	9,33
	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	1,95	6,43	15,24	7,30	8,63	3,66	1,10	6,07	23,78	10,81
	II	2,74	6,42	17,89	9,42	10,08	3,90	1,46	6,46	23,35	8,90
	III	2,93	7,73	21,93	11,19	10,38	4,16	1,75	7,84	27,89	8,42
	IV	2,03	5,42	18,48	11,26	7,97	4,52	1,36	6,97	23,33	6,41
	V	2,04	7,53	17,99	10,97	8,95	4,43	1,46	7,16	28,01	12,72
	VI	2,18	7,39	20,03	12,98	8,97	4,24	1,08	6,84	27,46	8,91
	VII	2,13	5,91	16,41	11,20	5,91	4,04	1,64	7,25	23,13	8,65
	VIII	1,35	6,71	14,22	10,11	6,15	4,39	0,93	4,75	21,93	5,83

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	IV	0,84	1,95	1,43	3,64	3,17	3,74	4,10	4,83
	V	0,82	1,95	1,40	3,64	3,16	3,76	4,10	4,84
	VI	0,83	1,93	1,42	3,64	3,16	3,76	4,12	4,82
	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	6,64	3,38	4,02	4,44	5,08

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	IV	1150,2	1245,6	1825,7	1025,2	1444,4	1269,7	1930,6
	V	1145,1	1268,8	1829,6	1005,1	1440,1	1263,0	1952,1
	VI	1153,5	1268,9	1836,1	1005,7	1451,7	1271,6	1986,8
	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

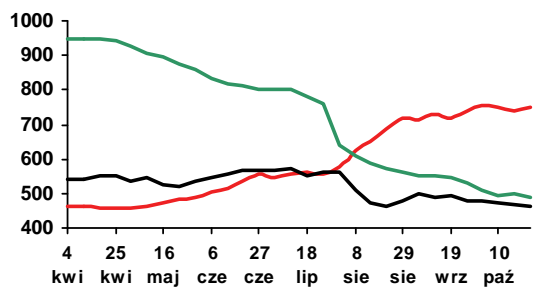
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
	IV	123	115	118.	107	103	94	98	103	114
	V	142	114	132.	125	112	96	101	110	117
	VI	140	122	126.	107	111	97	135	135	123
	VII	117	120	112.	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	114	108.	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	104.	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	105.	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	108.	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	111.	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	103.	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112.	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107.	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106.	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105.	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120.	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135.	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161.	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193.	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192

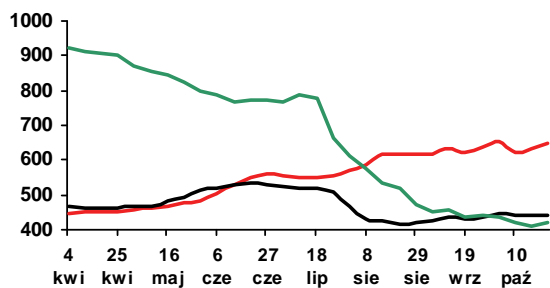
Źródło: ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

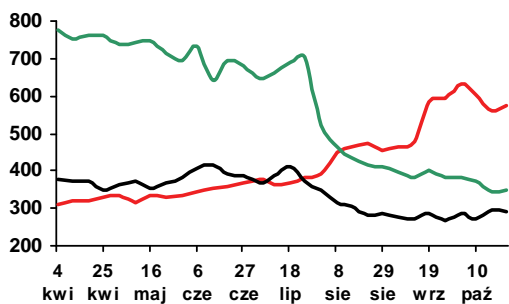
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

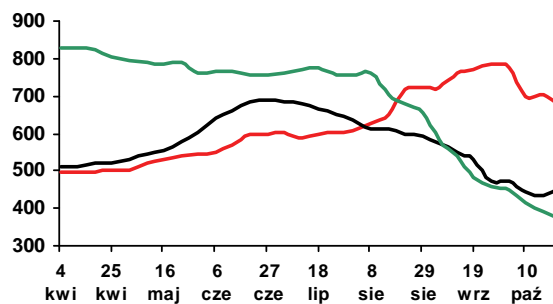
Rys. 2. Pszenica paszowa

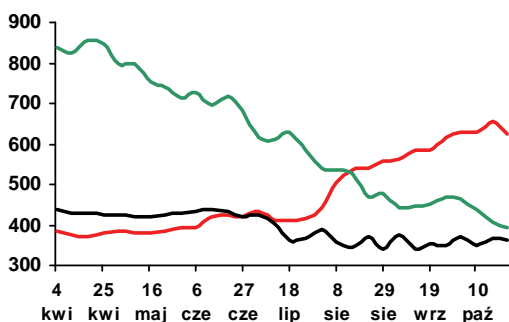
Rys. 3. Żyto paszowe

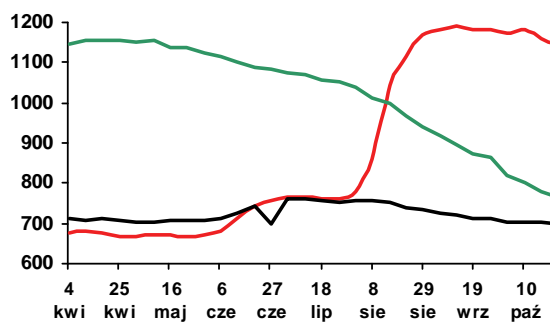
Rys. 4. Kukurydza paszowa

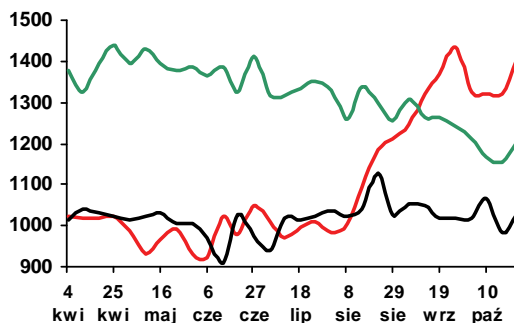
Rys. 5. Jęczmień paszowy

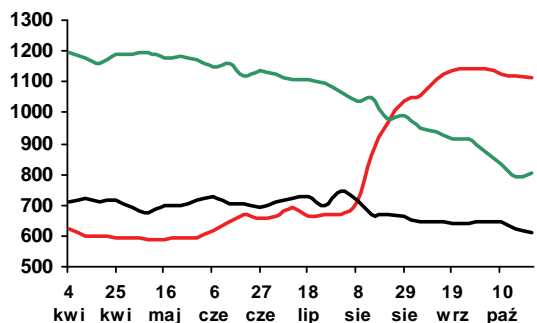
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010

2009

2008

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w sezonie 2010/2011 wg GUS wynosi 218 tys. ha i jest o 9,5% większa niż przed rokiem. Areal ten obejmuje także buraki cukrowe uprawiane na inne cele, np. produkcję suszu wykorzystywanego w produkcji namiastek kawowych. Według organizacji branżowych sektor cukrowniczy zakontraktował surowiec na powierzchni ok. 192 tys. ha, tj. tyle samo co przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych szacowane są na poziomie 9,7 mln ton. Przy takiej podaży surowca produkcja cukru może wynieść 1450-1500 tys. ton i będzie nieznacznie większa od limitu produkcyjnego (1405,6 tys. ton).

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę. Cena minimalna przeliczana będzie na walutę krajową według kursu euro 3,95 zł, wobec 4,16 zł w sezonie poprzednim. Aprecjacja złotego powoduje, że cena minimalna wyniesie 103,97 zł/tonę i będzie o 5% niższa niż przed rokiem. Umocnienie waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu. Przewiduje się, że plantatorzy otrzymają dopłaty cukrowe w wysokości 50,37 zł/tonę buraków kwotowych, wobec 53,47 zł/tonę przed rokiem.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W pierwszym półroczu br. spożycie cukru na osobę wyniosło 7,3 kg i było o 2% niższe niż przed rokiem. W skali całego 2010 r. możliwy jest spadek spożycia do 16,6 kg., wobec prawie 17 kg w 2009 r. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru

w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton w 2010 r.). W konsekwencji całkowite zużycie w kraju wyniesie podobnie jak w latach poprzednich ok. 1600 tys. ton i będzie większe o 100-150 tys. ton większe od produkcji.

We wrześniu utrzymała się wzrostowa tendencja krajowych cen cukru, w tym w szczególności cukru przeznaczonego dla gospodarstw domowych. Ceny zbytu cukru paczkowanego wzrosły w porównaniu do sierpnia o 2,3% do 2,65 zł/kg. Ceny cukru w workach 50 kg, który oferowany jest odbiorcom hurtowym i zakładom przetwórczym spadły o 1,8% do 2,25 zł/kg. W handlu detalicznym cukier w porównaniu z cenami z sierpnia zdrożał aż o 11% do 2,95 zł/kg. Czynnikiem decydującym o wzroście cen była mała produkcja w kampanii 2010/2011, rosnący import oraz wzrost cen na rynku światowym.

W okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2010 r. eksport cukru wyniósł 283 tys. ton, a przedmiotem wywozu były nadwyżki produkcyjne z kampanii 2009/2010. Na rynku UE sprzedano prawie 157 tys. ton. Ceny eksportowe na rynek unijny wynosiły 490-520 EUR/tonę. W eksporcie do krajów trzecich uzyskiwano 430-450 EUR/tonę. Zmniejszenie podaży na rynku krajowym przyczyniło się do wzrostu importu, który w sierpniu br. wzrósł do 49 tys. ton. W okresie styczeń-sierpień br. do Polski sprowadzono łącznie 145 tys. ton, po średnich cenach 480-545 EUR/tonę. W kolejnych miesiącach import utrzyma się na wysokim poziomie o czym zdecyduje niska produkcja w sezonie 2010/2011.

Ceny cukru na rynku światowym utrzymują się na bardzo wysokim poziomie. W październiku 2010 r. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie zbliżyły się do 700 USD/tonę. W transakcjach gotówkowych cukier surowy na giełdzie w Nowym Jorku podrożał także do ok. 680 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2008	VIII	429,33	502,13	252,70	495,25	559,33	442,91
	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	500,86	453,81	415,24	413,06	278,96
	VII	493,15	505,11	459,75	372,38	528,93	349,01
	VIII	468,86	499,42	456,69	401,93	461,99	345,70

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

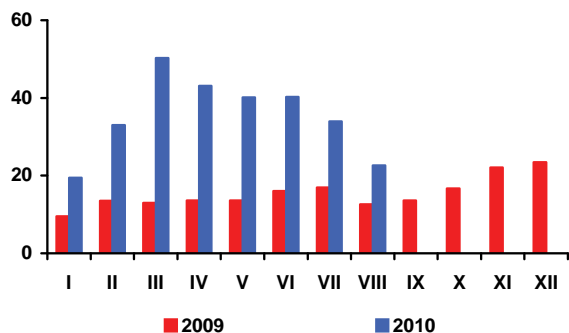
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2008	VIII	2,06	2,12	2,06	2,54
	IX	2,14	2,28	2,13	2,55
	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	-	1,65	2,76
	II	2,09	-	1,62	2,71
	III	2,00	-	1,57	2,64
	IV	2,01	-	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95

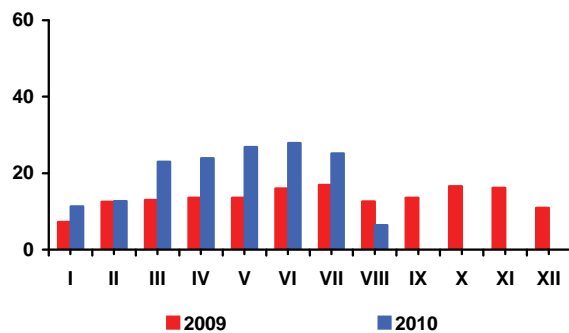
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

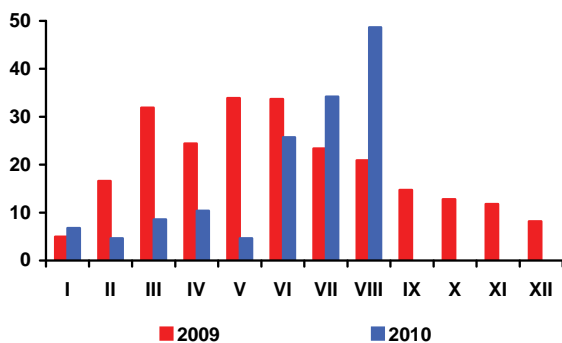
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

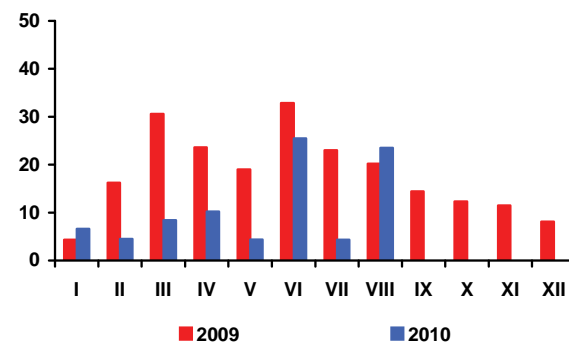
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

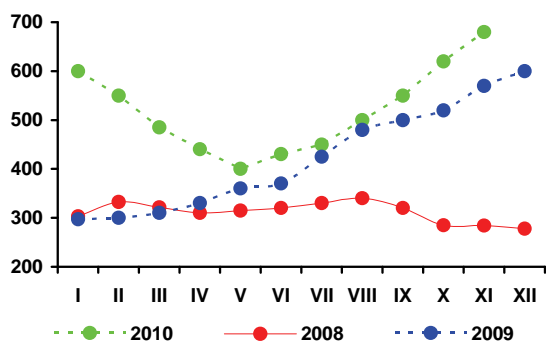
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

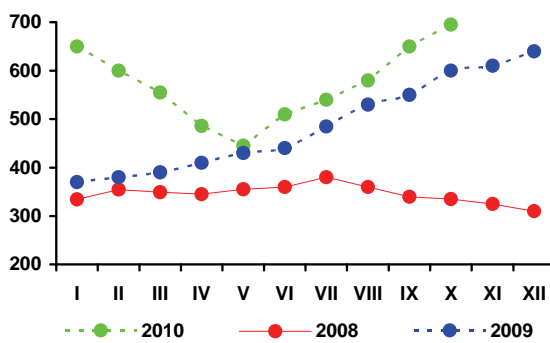
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

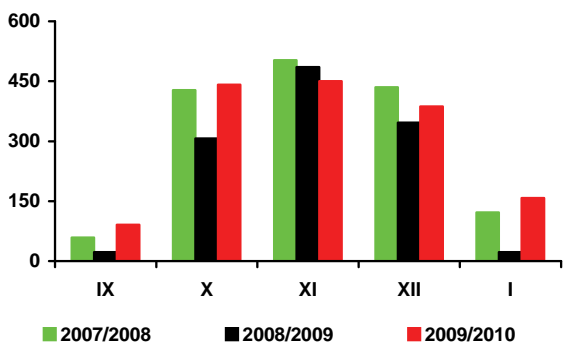
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

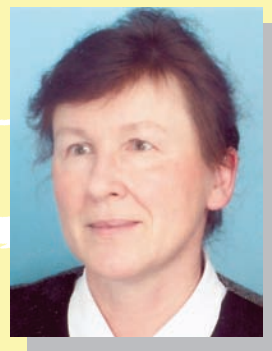
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Światowe zbiory nasion oleistych w sezonie 2010/11 będą równie wysokie jak w sezonie poprzednim. Mimo zwiększonego arealu uprawy nie przewiduje się ich wzrostu, bowiem plony oleistych będą mniejsze, z powodu niekorzystnych warunków pogodowych w wielu rejonach świata. Spodziewany jest spadek produkcji soi, rzepaku, kopry i lnu, natomiast większe mogą być zbiory bawełny, orzeszków ziemnych, ziaren palmowych, sezamu, rącznika oraz niewiele nasion słonecznika.

Na światowym rynku oleistych w sezonie 2010/11 wystąpi przewaga popytu nad podażą i ich ceny po raz kolejny wzrosną, jednak nadal będą niższe w porównaniu z rekordowo wysokimi w sezonie 2007/08.

W portach europejskich we wrześniu płacono za rzepak 505 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 26 USD/tonę więcej niż przed miesiącem i o 130 USD/tonę więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1037 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był droższy o 24 USD/tonę niż przed miesiącem i o 180 USD/tonę niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 277 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była wyższa o 30 USD/tonę niż przed miesiącem oraz o 87 USD/tonę niż przed rokiem. W połowie października ceny rzepaku, oleju i śruty rzepakowej wzrosły odpowiednio do 551, 1163 i 289 USD/tonę.

W III kwartale br. w Polsce skupiono 1545 tys. ton rzepaku (74% zbiorów), tj. o 11% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przeciętna cena skupu (1269 zł/tonę) była o 22% wyższa niż przed rokiem. Mimo dużego wzrostu cen, rzepak ozimy pod przyszłoroczne zbiory zasiano na powierzchni o ok. 3% mniejszej w porównaniu z tegoroczną powierzchnią koszoną. Zdecydowały o tym głównie niekorzystne warunki pogodowe w okresie siewów oraz pogorszenie relacji cen rzepak/pszenica.

W październiku za rzepak (1390 zł/tonę) płacono o ponad 7% więcej niż przed miesiącem. Podrożał też olej rzepakowy niekonfekcjonowany (3443 zł/tonę) i śruta rzepakowa (645 zł/tonę) odpowiednio o 2,4% i 1,6%. W relacji do października poprzedniego roku ceny rzepaku, oleju i śruty rzepakowej były wyższe odpowiednio o 26%, 23% i 43%.

Krajowa podaż rzepaku (produkcja łącznie z zapasami początkowymi) w sezonie 2010/11 (2 212 tys. ton) będzie o 17% mniejsza niż w sezonie poprzednim. W tej sytuacji przerób rzepaku

(2 150 tys. ton) może zmaleć o 9%. Należy liczyć się też ze spadkiem eksportu rzepaku (o 51% do 170 tys. ton), przy jednoczesnym utrzymaniu relatywnie wysokiego jego importu (260 tys. ton). Import rzepaku może być jednak znacznie mniejszy, z powodu dużo niższych zbiorów na Ukrainie, która w ostatnich latach stała się głównym dostawcą tego surowca do Polski i pozostałych krajów Unii Europejskiej. Na koniec sezonu zapasy rzepaku będą bardzo niskie.

W pierwszych ośmiu miesiącach br. zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały łącznie 394 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 8,4% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dużo większa była natomiast produkcja oleju rzepakowego rafinowanego (wzrost o 38,7% do 366 tys. ton) i margaryn (wzrost o 7,2% do 232 tys. ton).

Deficyt handlu zagranicznego oleistymi w br. pogłębi się, głównie w wyniku wzrostu cen surowców i produktów oleistych na światowym rynku, przy jednoczesnym spadku eksportu rzepaku w drugiej połowie roku. W pierwszych ośmiu miesiącach br. wywieziono: 169 tys. ton rzepaku (o 19% mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 142 tys. ton oleju rzepakowego (o 25% więcej), 358 tys. ton śruty rzepakowej (o 1% więcej) i 68 tys. ton margaryn (o 24% więcej). Przywieziono: 1673 tys. ton śrut oleistych (o 15% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 230 tys. ton olejów roślinnych (o 2% mniej), 168 tys. ton nasion oleistych (o 35% mniej), w tym 91 tys. ton rzepaku (o 52% mniej) oraz 38 tys. ton margaryn (o 34% więcej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych we wrześniu wzrosły. Margaryny podrożały o 1,6%, a oleje roślinne o 0,6%. We wrześniu konsumenci płacili średnio o 4,7% więcej za margaryny niż we wrześniu poprzedniego roku, lecz nadal o 1,8% mniej za oleje roślinne. Tłuszcze zwierzęce surowe i topione były średnio o 6,6% tańsze niż przed rokiem, a masło było o 21,4% droższe. W ostatnich trzech miesiącach br. ceny detaliczne olejów i margaryn będą dalej wzrastać, z powodu wysokich cen surowców dla przemysłu tłuszczowego (krajowego rzepaku z tegorocznych zbiorów oraz olejów z importu). Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w 2010 r. może być o 1-2% wyższy niż w roku poprzednim.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	850 976	359 471	209 329	1 001 118	26,25	24,6	85,0
2009 VIII	66 572	29 955	22 978	73 549	1,93	34,5	90,5
IX	62 614	29 805	23 621	68 798	1,80	37,7	91,0
X	69 818	34 653	21 386	83 085	2,18	30,6	84,0
XI	65 089	36 593	18 956	82 726	2,17	29,1	78,7
XII	60 296	24 898	13 838	71 356	1,87	23,0	84,5
2010 I	57 231	22 287	22 965	56 553	1,48	40,1	101,2
II	52 963	26 526	24 954	54 535	1,43	47,1	97,1
III	58 594	34 956	29 020	64 530	1,69	49,5	90,8
IV	38 756	25 354	20 386	43 724	1,15	52,6	88,6
V	35 358	27 427	16 473	46 312	1,21	46,6	76,3
VI	41 934	29 112	15 396	55 650	1,46	36,7	75,4
VII	42 574	34 689	14 007	63 256	1,66	32,9	67,3
VIII	66 851	29 180	6 370	89 661	2,35	9,5	74,6
Zmiany w %							
VIII 2010 / VII 2010	57,0	-15,9	-54,5	41,7	41,7	x	x
VIII 2010 / VIII 2009	0,4	-2,6	-72,3	21,9	21,9	x	x
VIII 2010 / XII 2009	10,9	17,2	-54,0	25,7	25,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	850 976	30 005	182 430	698 551	18,31	21,4	121,8
2009 VIII	66 572	1069	20 557	47084	1,2	30,9	141,4
IX	62 614	1333	21 360	42587	1,1	34,1	147,0
X	69 818	4757	18 159	56416	1,5	26,0	123,8
XI	65 089	2404	16 809	50684	1,3	25,8	128,4
XII	60 296	2220	12 975	49541	1,3	21,5	121,7
2010 I	57 231	1080	21 674	36637	1,0	37,9	156,2
II	52 963	1878	23 085	31756	0,8	43,6	166,8
III	58 594	3758	26 467	35885	0,9	45,2	163,3
IV	38 756	1583	19 805	20534	0,5	51,1	188,7
V	35 358	2104	16 019	21443	0,6	45,3	164,9
VI	41 934	3432	14 961	30405	0,8	35,7	137,9
VII	42 574	4440	13 679	33335	0,9	32,1	127,7
VIII	66 851	3575	6 199	64227	1,7	9,3	104,1
Zmiany w %							
VIII 2010 / VII 2010	57,0	-19,5	-54,7	92,7	92,7	x	x
VIII 2010 / VIII 2009	0,4	234,4	-69,8	36,4	36,4	x	x
VIII 2010 / XII 2009	10,9	61,0	-52,2	29,6	29,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 276 464	2 265 610	607 774	2 934 300	47,6	43,5
2009 VIII	99 858	186 035	43 391	242 502	43,5	41,2
IX	93 921	146 824	80 914	159 831	86,2	58,8
X	104 727	248 636	55 442	297 921	52,9	35,2
XI	97 634	232 897	43 533	286 998	44,6	34,0
XII	90 444	183 336	53 406	220 374	59,0	41,0
2010 I	85 847	227 457	61 768	251 536	72,0	34,1
II	79 445	146 129	59 348	166 226	74,7	47,8
III	87 891	212 026	64 696	235 221	73,6	37,4
IV	58 134	210 051	47 506	220 679	81,7	26,3
V	53 037	257 855	35 625	275 267	67,2	19,3
VI	62 901	227 362	38 633	251 630	61,4	25,0
VII	63 861	210 181	40 799	233 243	63,9	27,4
VIII	100 277	181 996	39 835	242 438	39,7	41,4
Zmiany w %						
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	57,0	-13,4	-2,4	3,9	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	0,4	-2,2	-8,2	0,0	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>XII 2009</u>	10,9	-0,7	-25,4	10,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 276 464	9 120	549 046	736 538	43,0	173,3
2009 VIII	99 858	1 017	37 466	63 409	37,5	157,5
IX	93 921	473	52 358	42 036	55,7	223,4
X	104 727	300	50 980	54 047	48,7	193,8
XI	97 634	310	40 195	57 749	41,2	169,1
XII	90 444	974	51 372	40 046	56,8	225,9
2010 I	85 847	672	59 616	26 903	69,4	319,1
II	79 445	592	54 067	25 970	68,1	305,9
III	87 891	1 896	61 570	28 217	70,1	311,5
IV	58 134	1 192	42 801	16 525	73,6	351,8
V	53 037	1 220	32 584	21 673	61,4	244,7
VI	62 901	253	35 705	27 449	56,8	229,2
VII	63 861	1 091	34 898	30 054	54,6	212,5
VIII	100 277	333	37 018	63 592	36,9	157,7
Zmiany w %						
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	57,0	-69,5	6,1	111,6	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	0,4	-67,3	-1,2	0,3	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>XII 2009</u>	10,9	-65,8	-27,9	58,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	363 022	45 590	88 483	320 129	8,39	24,4	113,4
2009 VIII	26 493	3 578	6 352	23 719	0,62	24,0	111,7
IX	31 790	5 058	8 817	28 031	0,74	27,7	113,4
X	34 693	4 247	10 095	28 845	0,76	29,1	120,3
XI	33 343	4 052	9 150	28 245	0,74	27,4	118,0
XII	28 500	3 799	5 863	26 436	0,69	20,6	107,8
2010 I	24 675	4 342	6 495	22 522	0,6	26,3	109,6
II	26 567	5 097	7 492	24 172	0,6	28,2	109,9
III	35 190	6 404	10 144	31 450	0,8	28,8	111,9
IV	23 609	4 697	7 473	20 833	0,5	31,7	113,3
V	29 386	5 254	9 403	25 237	0,7	32,0	116,4
VI	33 457	4 250	9 457	28 250	0,7	28,3	118,4
VII	30 154	3 903	9 945	24 112	0,6	33,0	125,1
VIII	28 499	4 275	7 165	25 609	0,7	25,1	111,3
Zmiany w %							
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	-5,5	9,5	-28,0	6,2	-14,6	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	7,6	19,5	12,8	8,0	14,3	x	x
<u>VIII 2010</u> <u>XII 2009</u>	0,0	12,5	22,2	-3,1	-8,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2009 IX	1075,3	462,4	2,33
X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	988,3	1,31
Zmiany w %			
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2009</u>	2,3	52,6	x
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	20,7	113,7	x
<u>IX 2010</u> <u>XII 2009</u>	13,8	109,6	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

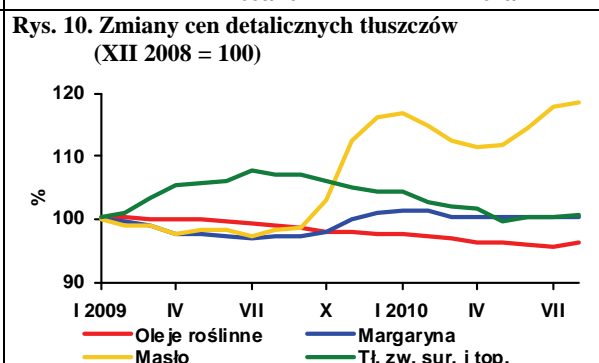
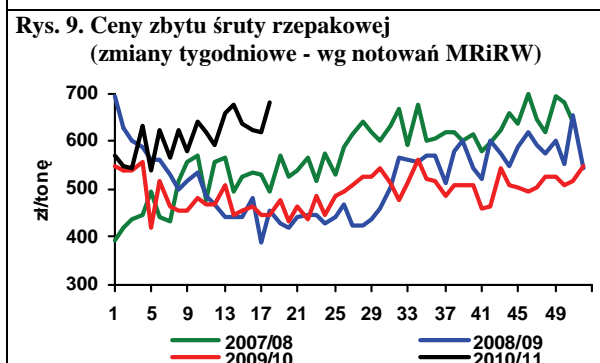
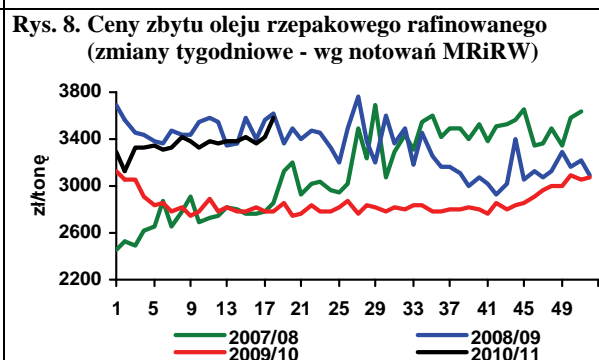
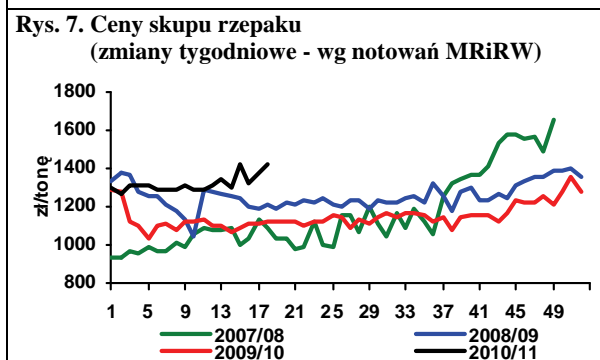
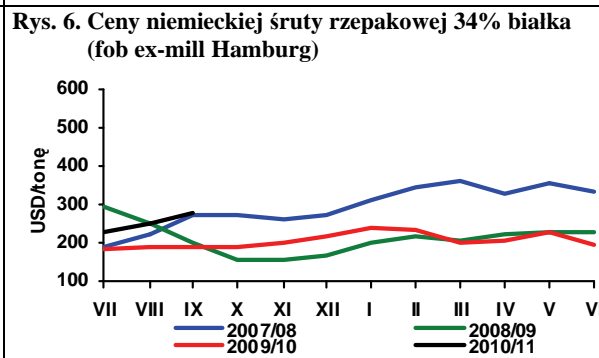
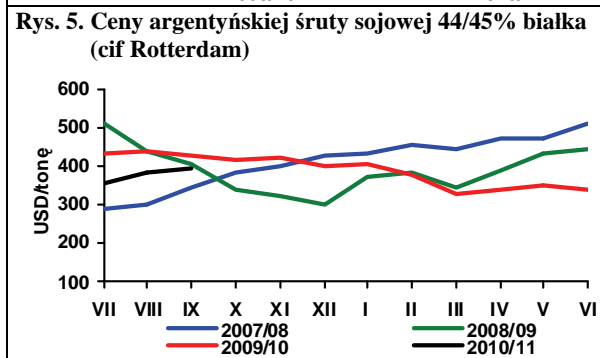
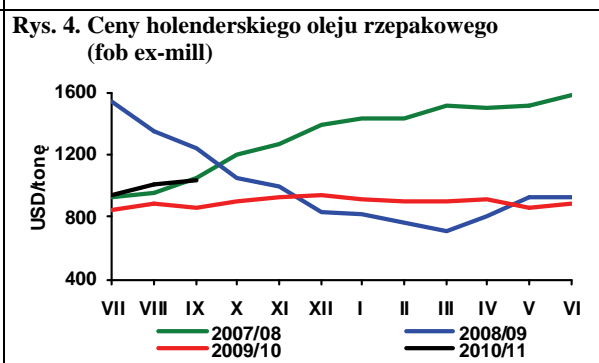
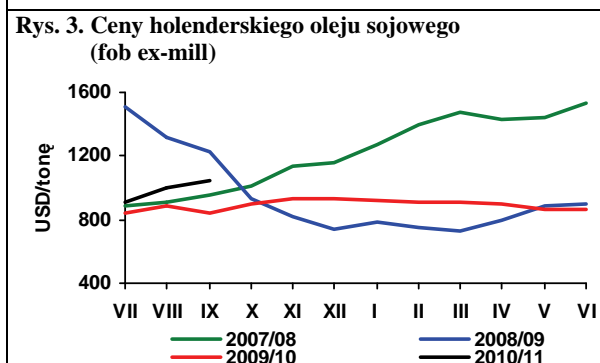
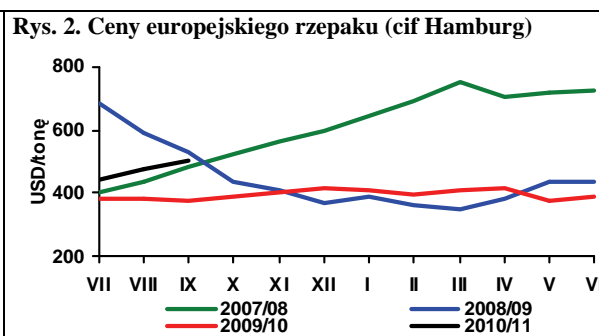
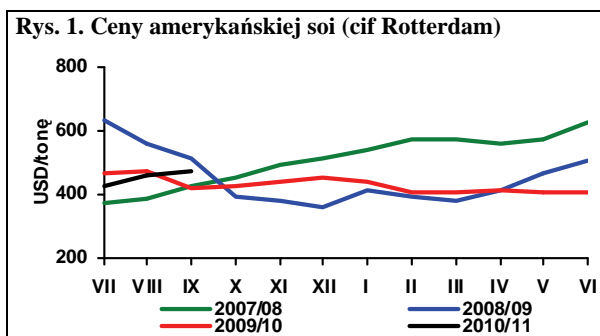
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	4,54	x	13,08	3,76	5,98	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2009 IX	4,12	7,98	12,30	4,81	6,08	13,85	17,10	5,92
X	4,00	8,04	13,69	4,81	6,01	14,05	17,85	5,92
XI	4,23	8,21	14,97	4,80	5,98	14,08	19,50	5,92
XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
Zmiany w %								
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2009</u>	-5,9	0,9	1,1	0,9	1,2	0,8	0,2	-0,7
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	1,0	-13,4	28,0	-5,6	-3,9	-3,4	23,4	-6,1
<u>IX 2010</u> <u>XII 2009</u>	-0,7	-14,2	24,2	-4,8	-0,8	-5,3	3,7	-5,4

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Niskie ceny w poprzednich sezonach spowodowały, że powierzchnia uprawy ziemniaków w 2010 r. w krajach UE nieznacznie się obniżyła. Z powodu spadku plonów, zbiory ziemniaków w UE-27 są niższe o ok. 10% w porównaniu z 2009 r. i wynoszą ok. 57 mln ton. W konsekwencji na rynkach europejskich w sezonie 2010/11 obserwuje się znacznie wyższy aniżeli w ubiegłym roku poziom cen. Przewiduje się, że w bieżącym sezonie przeciętne ceny ziemniaków jadalnych na głównych europejskich rynkach będą o 60-80% wyższe niż w poprzednim sezonie.

W Polsce, mimo podobnych jak w ubiegłym roku zbiorów, sezon 2010/11 charakteryzuje się wysokimi cenami ziemniaków, które w okresie lipiec-wrzesień 2010 r. były o 50-60% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Podaż ziemniaków wczesnych była relatywnie mała, a jakość nie najlepsza. Ponadto, ze względu na zmienne i niekorzystne warunki pogodowe istniały obawy, że plony ziemniaków późnych również będą dużo niższe niż w poprzednich latach. Czynniki te wpłynęły na utrzymywanie się wysokich cen ziemniaków w pierwszych miesiącach bieżącego sezonu.

W dalszej części sezonu ceny ziemniaków będą systematycznie rosły. W IV kwartale 2010 r. przeciętny poziom cen targowiskowych może kształtować się w przedziale 95-100 zł/dt i będzie o ok. 30% wyższy w porównaniu do cen z IV kwartału 2009 r. W okresie zimy i wczesną wiosną ceny mogą wzrosnąć do 110-120 zł/dt. Na wysoki poziom cen w bieżącym sezonie znaczący wpływ będzie miała sytuacja na rynkach Europy Zachodniej, gdzie na skutek spadku zbiorów ceny wzrosły blisko 2-krotnie. Przewiduje się, że średnie ceny ziemniaków na targowiskach w skali całego sezonu mogą wynieść ok. 112 zł/dt i być o ok. 35% wyższe niż w sezonie 2009/10.

Sytuacja zwykle jest zróżnicowana w poszczególnych rejonach Polski. Najdroższe ziemniaki na targowiskach są w zachodniej i południowo-zachodniej części kraju, zaś najtańsze w centralnej i wschodniej Polsce. W bieżącym roku zróżnicowanie regionalne cen będzie większe, bowiem spadek plonów nastąpił w rejonach gdzie ziemniaki są zwykle najdroższe, podczas gdy

w województwach, gdzie ceny ziemniaków są niższe, plony wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim. We wrześniu 2010 r. ceny targowiskowe w układzie województw kształtowały się w przedziale 96-138 zł/dt i były od 30% (podlaskie i warmińsko-mazurskie) do 100% (świętokrzyskie, podkarpackie, małopolskie) wyższe niż w analogicznym okresie 2009 r.

Przemysłowy przerób ziemniaków w sezonie 2010/11 będzie o ok. 5% wyższy niż w sezonie poprzednim. i wyniesie blisko 1,7 mln ton. Niewiele wyższy niż w poprzednim sezonie będzie przerób ziemniaków na skrobię. Przerób na susze oraz na spirytus również może nieznacznie zwiększyć się w porównaniu do poprzedniego sezonu. Utrzyma się też tendencja wzrostowa przerobu ziemniaków na pozostałe przetwory spożywcze.

Tegoroczna kampania skupu i przerobu ziemniaków na skrobię rozpoczęła się przynajmniej dwa tygodnie później niż w latach poprzednich, bo dopiero w pierwszej połowie września. Niekorzystne warunki pogodowe we wrześniu sprawiły, że rolnicy wstrzymywali się ze zbiorem ziemniaków. W październiku dostawy surowca odbywały się już bez zakłóceń. Przedsiębiorstwa przemysłu skrobiowego zakontraktowały w tym sezonie ok. 700 tys. ton ziemniaków, ale skup zostanie zrealizowany nie więcej niż w 90-95%. Jakość surowca w obecnej kampanii jest gorsza niż w ubiegłym sezonie. Warunki pogodowe nie sprzyjały wysokiej zawartości skrobi w ziemniakach i w efekcie skrobiowość ziemniaków w kampanii 2010/11 może być o ok. 1-1,5% niższa niż w poprzednim sezonie (17,5-18,0%). Produkcja skrobi będzie prawdopodobnie nieco wyższa niż w roku poprzednim i wyniesie ok. 115 tys. ton, co oznaczać będzie wykorzystanie przydzielonej Polsce kwoty w granicach 80%.

Pierwsze miesiące sezonu 2010/11 nie przyniosły istotnych zmian w tendencjach handlu zagranicznego ziemniakami i przetworami. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zmalał eksport produktów skrobiowych, a wzrósł przetworów spożywczych z ziemniaków. Nieco niższy jest import zarówno produktów skrobiowych, jak i przetworów spożywczych.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	-
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	116
X	341 400	299 300		38 712	40 781	
XI	203 600	121 900		27 609	15 192	
XII	36 700	38 500		462		
RAZEM	886 900 ^b	777 400 ^b	223 600	88 758	80 791	116

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 531	2 070	34 405	48 882	141	46 744	3 626	108 027	18 068	7 194
2009 I	10	279	2 642	2 896	7	3 151	253	6 842	763	556
II	39	258	2 983	4 168	37	2 959	263	6 964	784	841
III	245	449	4 185	4 948	12	4 380	315	8 383	1 568	1 112
IV	249	881	4 557	3 684	8	2 907	295	8 638	1 747	360
V	291	100	4 595	3 757	6	4 597	266	8 397	1 197	688
VI	1 098	-	1 425	3 977	8	4 159	286	10 845	2 286	635
VII	335	0	2 269	4 125	14	4 910	259	10 951	2 264	624
VIII	172	-	1 020	3 698	5	4 127	329	10 432	2 129	467
IX	76	0	2 941	4 127	9	4 270	368	10 202	1 334	394
X	10	0	3 665	3 756	8	4 592	386	9 239	1 132	588
XI	3	1	2 582	5 173	16	4 141	270	7 868	1 343	623
XII	4	100	1 542	4 574	11	2 553	338	9 267	1 521	305
2010 I	45	193	1 631	5 535	8	2 705	449	7 057	1 253	618
II	49	373	2 094	6 671	14	2 409	425	7 663	1 101	547
III	183	686	2 946	5 469	6	4 228	510	10 220	1 728	644
IV	107	330	3 225	6 497	29	3 196	427	8 238	1 790	535
V	105	22	1 973	4 951	6	4 273	473	9 325	1 055	695
VI	144	-	418	5 083	2	4 335	785	10 114	1 863	809
VII	59	2	221	2 331	2	2 956	1 077	13 161	1 589	558
VIII	7	1	104	1 887	16	2 496	990	9 404	1 126	347

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	43 874	15 182	77 857	10 687	60 855	144 060	74 941	40 937	3 489	1 899
2009 I	536	95	2 410	828	4 575	8 318	5 906	2 939	296	71
II	1 177	456	2 411	561	4 522	8 803	5 882	2 981	318	187
III	2 074	6 140	3 875	357	5 063	10 903	6 174	3 170	246	153
IV	6 800	6 377	8 467	892	4 666	13 388	6 559	3 072	241	128
V	24 050	1 514	20 306	973	4 420	14 547	5 877	4 249	204	132
VI	8 184	242	10 092	954	4 309	12 708	6 087	3 439	168	96
VII	278	72	2 824	994	4 873	10 236	6 142	5 197	301	239
VIII	182	-	4 361	972	5 509	13 847	5 882	3 036	262	170
IX	57	-	2 841	1 097	4 131	16 812	5 354	3 707	286	137
X	36	-	4 124	1 065	5 062	10 130	12 111	3 605	445	511
XI	77	24	8 292	1 181	7 850	11 773	4 863	2 663	396	43
XII	423	262	7 854	813	5 877	12 595	4 104	2 878	327	32
2010 I	1 347	68	7 218	645	5 846	14 236	4 815	2 939	326	89
II	2 884	885	14 398	664	5 041	17 012	4 929	3 352	395	102
III	3 715	7 845	15 788	831	13 748	10 828	5 092	3 136	386	97
IV	5 805	12 277	11 387	576	5 661	22 667	4 976	2 260	243	90
V	18 449	3 233	24 357	493	5 142	18 572	4 585	3 657	411	54
VI	11 008	1 158	31 214	870	6 629	10 017	4 509	3 249	556	1
VII	119	2 212	6 960	802	7 662	14 174	4 229	2 754	432	37
VIII	6	864	2 719	381	5 129	5 976	4 031	1 219	520	13

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	IX	VII	VIII	IX	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	20,5	62,2	44,4	29,6	144,4	144,4
	targowiskowa	69,1	146,9	120,3	113,4	164,1	94,3
	detaliczna (zł/kg)	0,87	1,75	1,40	1,36	156,3	97,1
	importowa	38,4	60,6	102,2	.	239,9	168,6
	eksportowa	33,9	174,7	94,6	.	165,3	54,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,30	0,42	0,37	0,26	-	-
	targowisko / detal	0,79	0,84	0,86	0,83	-	-
	skup / detal	0,24	0,36	0,32	0,22	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	157,3	155,0	154,2	150,6	95,8	97,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,56	1,91	1,89	2,06	132,1	109,0
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,98	3,62	3,63	3,70	93,0	101,9
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,44	9,60	9,68	9,72	103,0	100,4
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	33,90	35,10	34,80	34,60	102,1	99,4
Pyzy ziemniaczane	detaliczna (zł/kg)	8,06
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,64	8,88	8,88	8,96	103,7	100,9

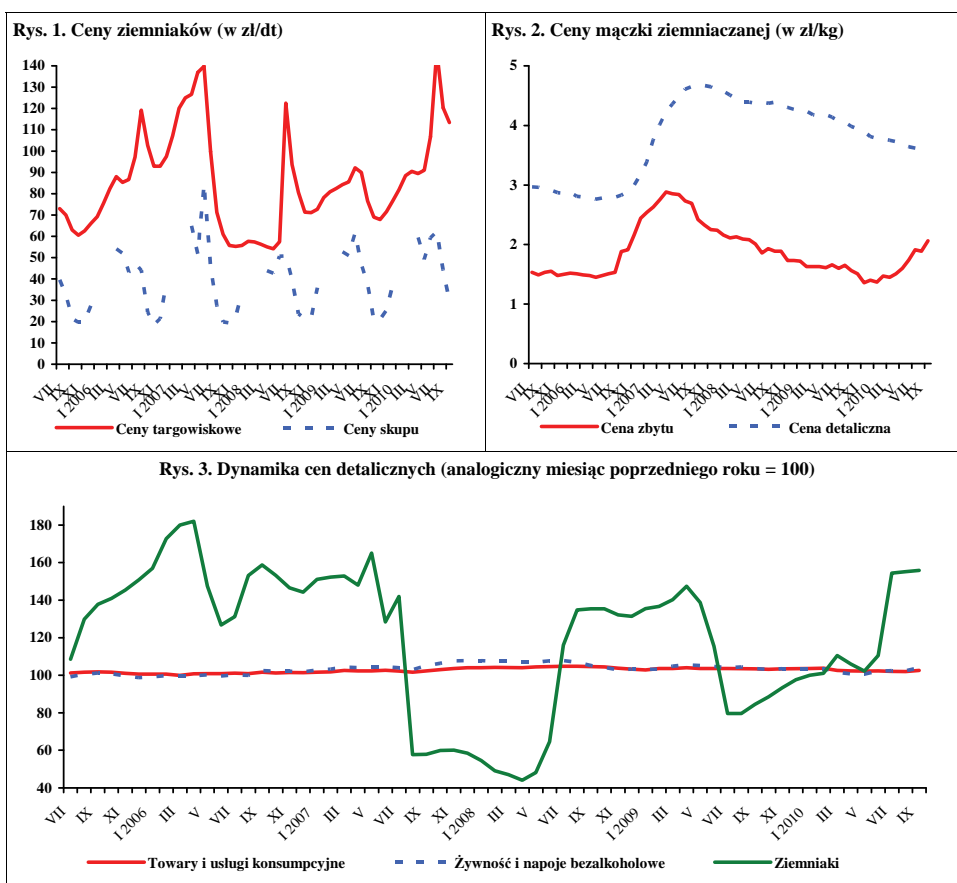
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009	2010		wsk. zmian cen		
		wrzesień	lipiec	sierpień	wrzesień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	82,6	118,2	116,2	119,7	144,9	101,2
2	Kujawsko-pomorskie	69,8	120,2	100,0	108,8	155,8	90,5
3	Lubelskie	66,6	125,9	81,8	101,6	152,5	80,7
4	Lubuskie	73,8	131,6	105,4	124,6	168,9	94,7
5	Łódzkie	59,4	108,7	99,2	103,2	173,9	95,0
6	Małopolskie	64,4	116,0	112,5	125,4	194,8	108,1
7	Mazowieckie	71,2	122,1	113,0	105,7	148,5	86,6
8	Opolskie	75,3	122,2	128,7	120,3	159,8	98,5
9	Podkarpackie	68,9	135,3	116,7	137,6	199,8	101,7
10	Podlaskie	74,1	116,2	107,0	96,1	129,7	82,7
11	Pomorskie	75,8	128,5	105,0	109,6	144,6	85,3
12	Śląskie	69,0	117,9	126,1	126,8	183,7	107,6
13	Świętokrzyskie	52,7	113,6	84,5	114,0	216,4	100,4
14	Warmińsko-mazurskie	82,2	123,6	123,3	106,3	129,3	86,0
15	Wielkopolskie	65,5	118,0	101,4	110,5	168,7	93,6
16	Zachodniopomorskie	75,8	125,3	98,5	123,6	163,0	98,6
maksimum		82,6	175,5	135,3	137,6	x	
minimum		52,7	127,0	108,7	96,1		
różnica w %		56,8	38,2	24,5	43,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W październiku 2010 r. w porównaniu z wrześniem br. – w związku z rosnącą podażą – w niewielkim stopniu obniżyły się ceny skupu wielu warzyw do bezpośredniego spożycia: marchwi (o 8%), kapusty białej (o 6%), cebuli, kalafiorów i pieczarek (o 12%). Więcej płacono producentom za pomidory szklarniowe i buraki (po 12%). Zakłady przetwórcze obniżyły o 19% ceny marchwi i o 3% ceny pomidorów do tłoczenia. Na tym samym poziomie pozostały ceny kapusty białej przemysłowej i buraków. Więcej natomiast płacono za brokuły różyczkowane (o 21%), kalafiorów różyczkowane (o 25%), cebulę obieraną i pomidory do mrożenia. W skupie na eksport większość warzyw podrożała: pomidory (o 40%), cebula i papryka czerwona (po 14%), kapusta biała (o 5%), czerwona (o 3%), marchew (o 5%) i pory (o 2%). Obniżyły się jedynie ceny kapusty pekińskiej i selerów przeznaczonych na eksport. W handlu hurtowym spadły ceny kalafiorów gruntowych (o 24%), pomidorów gruntowych (o 15%), kapusty białej (o 13%) i nieznacznie pomidorów spod osłon. Za cebulę płacono na zbliżonym poziomie do poprzedniego miesiąca. O 97% wzrosła cena ogórków gruntowych i o 41% tych spod osłon, a także buraków ćwikłowych.

W relacji do października 2009 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny większości gatunków. W skupie warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji ponad dwukrotnie więcej płacono za kapustę białą, o 80% więcej za cebulę, o 53% za buraki, o 48% za pomidory szklarniowe, o 47% za kalafiorów gruntowe i o 22% za marchew. Zakłady przetwórcze zwiększyły cenę cebuli obieranej (o 73%), kapusty białej (o 63%), brokułów i kalafiorów różyczkowanych oraz marchwi. W małym stopniu obniżyły się tylko ceny pomidorów do mrożenia i tłoczenia. Spośród warzyw kierowanych na eksport podrożała: kapusta czerwona (trzykrotnie), cebula i kapusta pekińska (ponad dwukrotnie), kapusta biała (o 82%), seler, buraki, pory, marchew, papryka czerwona i pomidory. Obniżyła się tylko cena pietruszki (o 19%). Na rynkach hurtowych – oprócz ogórków spod osłon, których cena była podobna – podrożała: cebula (niemal dwukrotnie), kapusta biała (o 64%), pomidory spod osłon (o 42%), buraki, kalafior, marchew, ogórki gruntowe.

W handlu detalicznym we wrześniu 2010 r. w stosunku do sierpnia br. większość gatunków warzyw potaniała: seler (o 28%), papryka (o 25%), cebula i buraki (po 11%), marchew

(o 10%). Podrożały ogórki gruntowe (o 49%), pomidory i kalafior. Ceny pieczarek utrzymały się na zbliżonym poziomie. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu.

W relacji do września 2009 r. wzrosły ceny detaliczne większości warzyw, a najbardziej: kapusty białej (ponad dwukrotnie), pomidorów (o 61%), selerów (po 48%) i cebuli (o 30%). Ceny pieczarek wzrosły o 4%, a ogórki potaniały (o 8%). Spośród przetworów warzywnych o 7% droższy był szpinak mrożony, o 4% ogórki konserwowe, kalafior mrożony i mrożone mieszanki warzywne. Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W sierpniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 47% zwiększyły produkcję warzyw mrożonych, o 25% marynat, o 13% soku pomidorowego i o 17% obniżyły produkcję konserw.

W sierpniu 2010 r. wyeksportowano 22,1 tys. ton warzyw świeżych o wartości 12,7 mln EUR. W stosunku do sierpnia 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 16%, a jego wartość zwiększyła się o 5%. Obniżyła się sprzedaż cebuli (o 34%), kapusty (o 33%), ogórków i kalafiorów. Wzrósł eksport pomidorów i marchwi. W tym samym okresie wyeksportowano 24,3 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 17,6 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów obniżył się w stosunku do sierpnia 2009 r. o 7%, a jego wartość o 1%. Do spadku eksportu przetworów warzywnych przyczyniła się niższa sprzedaż suszy o 25%, marynat o 24% i mrożonek o 9%. Wzrósł jedynie eksport konserw (o 16%).

Import warzyw świeżych w sierpniu 2010 r. wyniósł 7,0 tys. ton, a jego wartość 4,5 mln EUR. W porównaniu z sierpniem 2009 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 46%, a jego wartość o 10%. Spośród warzyw świeżych wzrósł jedynie zakup cebuli (o 8%), a pozostałych obniżył się: ogórków o 95%, marchwi o 60%, pomidorów (o 45%) i papryki (o 9%). W tym okresie zaimportowano 11,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 10,6 mln EUR. W relacji do sierpnia 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych nie zmieniła się, a wartość spadła o 6%. Zakupiono o 51% mniej marynat i o 9% konserw. Zwiększył się zakup mrożonek (o 33%), suszy (o 27%) i koncentratu pomidorowego (o 21%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 VIII	0,90	1,74	0,85	0,87	0,56	2,44	1,90	1,25	2,09	2,52	5,22
IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
Wskaźnik zmian w %											
X 2010 IX 2010	97	94	94	92	112	x	x	x	112	98	88
X 2010 X 2009	180	146	203	122	153	x	x	x	148	147	101

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2009 VII	0,87	-	-	-	-	0,74	0,95	1,48	1,77	-	-
VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
Wskaźnik zmian w %											
X 2010 IX 2010	106	100	81	100	x	x	121	125	x	103	97
X 2010 X 2009	173	163	109	100	x	x	137	136	x	95	94

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2009 VIII	1,66	1,12	0,76	0,30	0,43	2,90	0,55	-	-	0,60	1,97	0,39	-
IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{X\ 2010}{IX\ 2010}$	140	x	92	105	103	114	105	x	68	114	102	100	x
$\frac{X\ 2010}{X\ 2009}$	125	x	201	182	298	134	136	81	171	264	146	155	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2009 IV	4 118	27 545	6 067	2 426
V	3 464	25 624	3 155	2 297
VI	2 492	19 876	4 995	1 984
VII	3 178	26 758	16 062	8 113
VIII	4 608	37 228	10 063	14 397
IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I	2 431	33 101	4 799	3 215
II	2 809	36 789	5 364	4 487
III	4 123	42 230	8 883	4 413
IV	3 620	29 588	5 745	3 001
V	3 527	25 104	4 948	2 611
VI	3 573	24 326	4 426	4 439
VII	3 034	29 506	15 363	15 284
VIII	3 439	43 319	12 776	19 052
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{VIII\ 2010}{VIII\ 2009}$	113	147	83	125

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010								VIII 2010 VIII 2009 (%)	
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII						
Warzywa ogółem	35251	32929	26157	36503	41678	28235	24535	380688	26657	37181	39031	31463	36142	29723	21762	22078		84				
Cebula	7181	6061	7917	7821	13890	12533	8590	110450	8947	13287	11605	10635	12304	6132	4739	5205		66				
Kapusta	3935	1581	1742	2768	3943	2201	2213	56890	3027	4781	7324	9391	7056	1664	844	1167		67				
Marchew	894	3229	904	1538	1874	1808	2569	19689	2536	5453	5891	4948	5469	3568	1534	962		106				
Ogórki	1399	1765	1655	965	383	100	112	9451	58	86	155	290	645	893	2428	1497		90				
Pomidory	13324	11930	7875	12899	8728	2432	769	69926	691	773	754	1018	5406	12783	8055	8401		107				
Kalafiory	3657	3732	1841	3927	5750	858	357	21459	481	431	605	262	333	1168	780	1695		92				
Przetwory ogółem	32004	25563	26201	36576	43297	43368	38224	448652	42305	45214	53680	36904	33050	32669	25044	24313		93				
Susze	1477	1682	1505	1527	1992	1668	1575	18943	1677	1636	1781	1557	1549	1566	1628	1132		75				
Marynaty	2023	2050	2529	3041	3138	3013	2399	30409	1887	2398	3179	2925	2349	1994	1711	1930		76				
Konserwy	2804	2272	2252	3997	4778	4873	3776	43031	2852	3611	4420	3259	3199	2894	2643	2605		116				
-kapusta kwasz.	388	370	570	709	1007	1446	1220	10641	628	780	907	596	461	373	398	483		85				
Mrożonki	22306	16346	16864	24290	28878	29023	26381	306956	31545	32718	37966	24807	21789	21562	15682	15357		91				
Pieczarki i ich przetwory	12336	10700	10847	11162	14331	15812	17871	163765	18597	18295	21430	17271	15115	14253	12645	10695		99				
Warzywa ogółem	18115	16001	12130	17338	17535	8928	8193	156201	8710	11484	13596	10744	19435	20283	14531	12730		105				
Cebula	2227	1938	2380	2382	3010	2903	2396	32363	2706	3893	4014	3437	4272	2820	2035	1810		76				
Kapusta	714	241	226	371	530	335	374	8119	543	935	1572	1955	1899	579	346	361		160				
Marchew	265	858	170	164	281	285	319	3970	352	755	869	878	1021	743	376	209		123				
Ogórki	819	896	909	556	235	54	77	6656	53	91	213	229	611	595	998	557		61				
Pomidory	9046	7345	5062	8178	7224	1695	700	49626	825	953	1087	1125	4974	11166	7363	6581		130				
Kalafiory	1504	1198	871	1797	2588	474	187	9377	202	188	295	160	265	642	533	901		103				
Przetwory ogółem	21673	17373	17882	24369	27528	27289	23758	292160	25307	29214	34984	26184	25090	24146	18858	17642		99				
Susze	2126	2472	2418	2320	2939	2631	2287	29760	2597	2649	2849	2618	2589	2465	2497	2440		101				
Marynaty	1953	1941	2338	2819	2983	2896	2529	28179	1629	1862	2661	2670	2113	1804	1434	1856		79				
Konserwy	2856	2380	2168	3507	3767	3909	3146	36816	2624	3386	4178	3283	3375	2928	2688	2219		102				
-kapusta kwasz.	208	143	188	250	374	511	460	3993	317	387	458	316	239	192	193	201		107				
Mrożonki	11307	7766	8049	12139	13702	13628	12282	153068	14560	16587	19494	13359	12649	12494	8794	8105		101				
Pieczarki i ich przetwory	17300	14462	14915	15367	18871	21086	23762	227750	23700	23396	27939	22865	22258	19403	17685	13915		93				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010								VIII 2010 VIII 2009 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
	32558	19189	12996	7081	13478	31745	34163	348335	35070	38886	50041	44007	44205	36053	18420	7003					
Warzywa ogółem	9869	4788	2030	1699	1880	2618	2536	47932	3279	8063	10103	8809	14255	9320	3938	2184	54				
Cebula	0	0	0	0	416	733	694	4825	432	861	1278	3324	2488	1309	519	368	x				
Kapusta	9217	3407	706	329	500	490	667	36161	1210	2395	3679	3946	6400	9130	2975	279	40				
Marchew	1902	3041	5738	1978	3142	5949	4755	44697	4517	3299	3761	2572	1144	1926	1160	289	5				
Ogórki	4875	3543	2497	541	1217	11113	13324	99821	12529	11202	13833	11159	8772	7988	4960	1366	55				
Pomidory	3471	2797	868	1396	2180	3975	4099	37584	4088	3654	3667	2480	3072	2659	2531	792	91				
Papryka	617	330	548	545	618	657	618	6388	353	321	799	605	653	216	255	550	100				
Czosnek	14636	12403	11319	13340	14265	16986	15332	164247	15025	16546	22118	16648	19014	16382	17069	11366	100				
Przetwory ogółem	1844	1748	1273	2633	2358	2366	2052	27935	2816	3531	4050	2859	3251	2869	2415	1688	133				
Mrożonki	1523	1183	1031	842	833	860	1135	12147	1727	1596	1456	1652	1469	1792	1243	1314	127				
Susze	1193	1208	1458	1456	1620	1942	1449	16933	1164	1100	2103	1541	1184	800	1048	720	49				
Marynaty	2809	2281	2260	3053	3854	4382	3705	36633	2328	2643	4935	2724	2284	2380	2702	2065	91				
Konserwy	1067	1159	1095	1598	1599	2350	1898	17473	1017	1104	2762	931	1085	917	1210	1121	102				
-kukurydza konserw.	5719	4573	3765	3423	4052	5685	5269	51377	5288	5736	7419	5961	7882	6869	8020	4565	121				
Koncentrat pomid.	14549	8260	4959	3291	6498	20835	29381	256590	31875	37169	50869	42493	31828	19841	13072	4460	90				
Warzywa ogółem	1035	522	177	122	223	344	378	5662	473	1786	2626	2587	5103	2304	941	356	201				
Cebula	0	0	0	0	52	68	48	1295	53	181	502	1297	850	369	146	84	x				
Kapusta	2936	631	139	81	113	180	187	12150	288	612	1070	1208	1791	1829	644	101	73				
Marchew	873	1151	1822	760	1414	3559	4759	32376	5272	4714	4353	2157	883	1023	425	67	4				
Ogórki	3202	1970	1185	577	1234	6930	11530	93851	12730	13425	17731	15077	8465	6484	4969	1067	90				
Pomidory	3729	2578	514	718	1302	3615	4734	44078	4578	5651	7191	6850	6017	4111	3503	752	146				
Papryka	648	402	588	568	733	887	1051	6772	551	691	1349	991	1025	403	537	1021	174				
Czosnek	14660	12455	11267	13164	14224	16200	14621	164500	14332	15890	20434	15198	16330	15145	15146	10615	94				
Przetwory ogółem	1550	1346	901	1879	1768	1865	1631	21968	2126	2490	2808	1859	1868	1893	1576	1183	131				
Mrożonki	2226	1987	1932	1784	1855	1747	2272	23649	3398	3783	2941	3187	2836	3257	2677	2463	127				
Susze	1098	978	1226	1180	1408	1752	1280	14445	1022	1012	1652	1458	1080	718	855	595	49				
Marynaty	3071	2595	2547	3431	4567	4937	4055	41237	2625	2884	5468	3088	2763	2874	2904	2181	86				
Konserwy	898	949	1015	1490	1545	2264	1795	15652	918	1094	2735	880	1078	837	991	892	88				
-kukurydza konserw.	5254	4235	3321	3276	3199	4265	3935	45426	3769	4097	5620	4074	5701	5059	5755	3335	100				
Koncentrat pomid.																					

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 VI	0,30	0,18	0,29	0,67	0,66	0,39	1,40	0,82	0,57	0,50
VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,92	1,19	0,42	1,36	0,86	0,50	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,05	1,24	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,22	0,15	1,37	1,17	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,32	0,21	0,18	0,79	1,03	0,62	1,36	0,85	0,53	0,52
V	0,33	0,27	0,19	0,95	0,91	0,80	1,50	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,35	0,21	0,67	0,87	0,55	1,42	0,85	0,51	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,41	0,91	0,68	1,42	0,83	0,49	0,52
VIII	0,35	0,31	0,22	0,37	0,78	0,53	1,36	0,84	0,42	0,52
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	81	76	88	90	86	78	96	101	86	100
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	117	221	116	69	122	126	99	98	108	113

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2009 IV	0,74	0,32 ^b	1,52	0,77	-	-	4,37	10,40	-
V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
Wskaźnik zmian w %									
<u>X 2010</u> <u>IX 2010</u>	100	87	93	106	197	85	141	99	76
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	193	164	122	132	121	x	99	142	127

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2009 VII	3,57	10,70	3,36	3,42	3,18	6,72	2,02
VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
Wskaźnik zmian w %							
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	98	97	101	105	103	100	101
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	95	106	108	109	107	97	96

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 VII	2,48	1,77 ^a	2,61	2,02	5,31	1,74 ^a	8,33	4,07	3,39	2,82	6,89
VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	89	x	90	89	72	89	85	121	149	112	100
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	130	220	104	115	148	118	119	161	92	124	104

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 VII	5,28	13,80	8,24	6,46	8,44	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	100	101	x	100	100	100	101	99	101	101	99
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	104	100	x	107	104	104	99	99	101	99	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

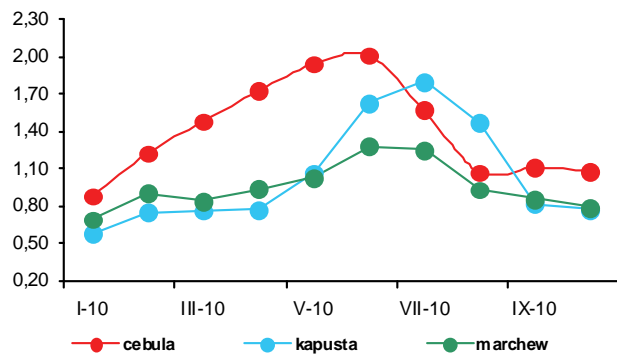
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

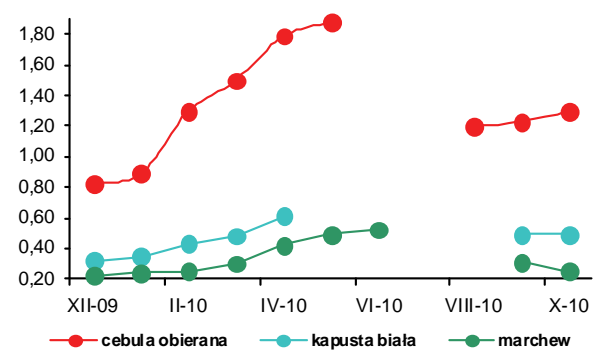
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2009 II	47	65	29	24	-	-
III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

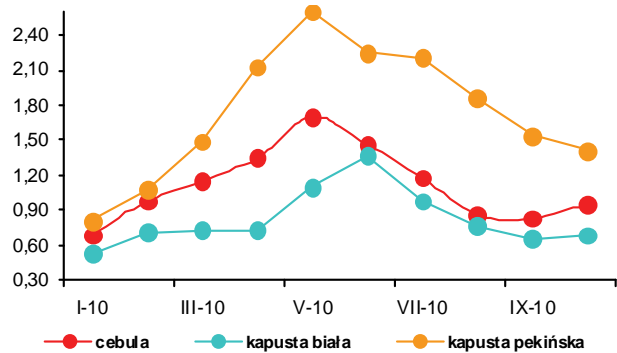
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

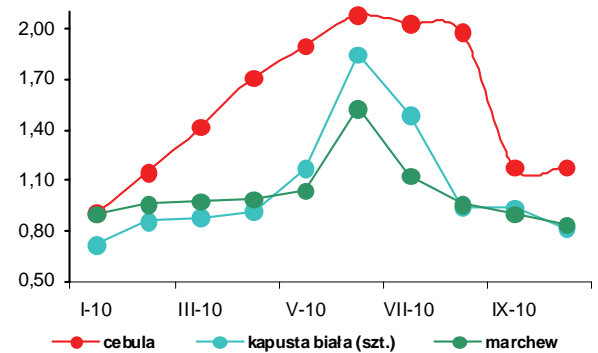
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

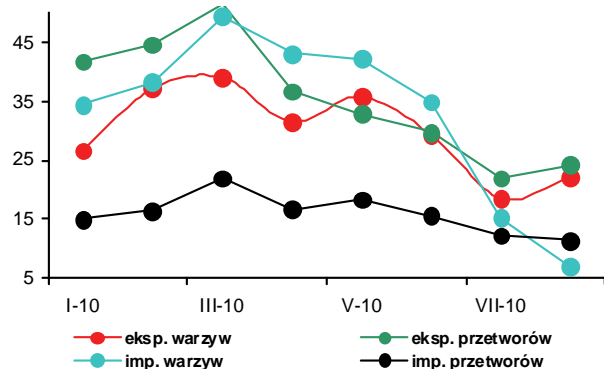
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

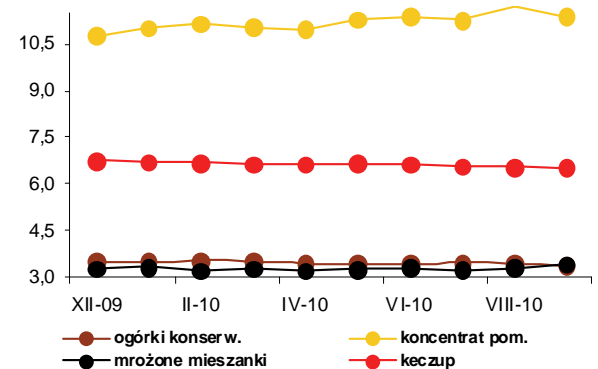
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

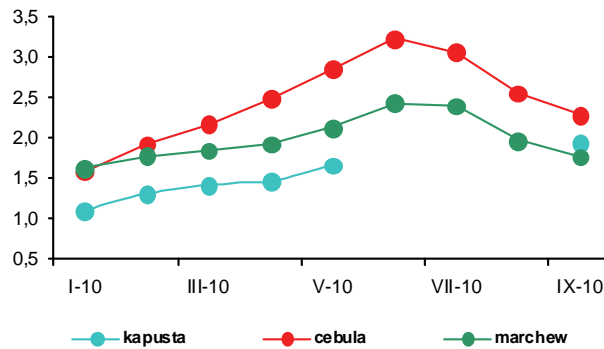
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

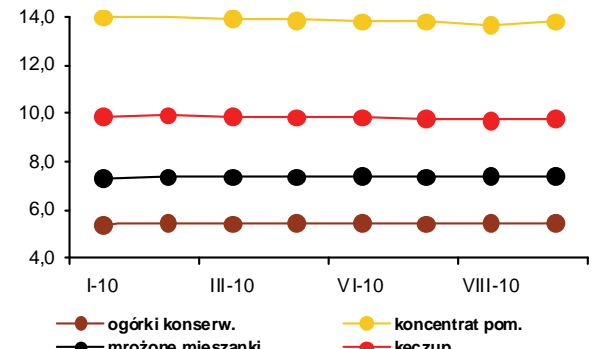
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W październiku 2010 r. wyższe niż w październiku 2009 r. były ceny jabłek, gruszek i śliwek. Na rynku hurtowym ceny jabłek zwiększyły się o 62%, gruszek o 92%, a śliwek o 189%. Ceny jabłek przeznaczonych na eksport wzrosły ponad dwukrotnie, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 79%. Ceny jabłek przeznaczonych do przetwórstwa zwiększyły się prawie czterokrotnie do 0,59 zł/kg. Na rynkach hurtowych podrożały też owoce cytrusowe i winogrona, a potaniały banany (o 9%).

W październiku 2010 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny jabłek do przerobu wzrosły o 55%, a oferowane przez eksporterów o 8%. Na rynkach hurtowych podrożały śliwki (o 70%), truskawki (o 18%), gruszki (o 8%) i winogrona (o 4%). Niższe były ceny cytryn (o 31%), bananów (o 9%), jabłek (o 3%) i nieznacznie mandarynek i pomarańcz.

We wrześniu 2010 r. w relacji do września roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 32,2%. Owoce południowe podrożały o 5,1%, a przetwory owocowe potaniały o 0,6%. Średnie ceny owoców i ich przetworów wzrosły o 22,7%, przy wzroście cen żywności o 4,4%. Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 25,8%. Średnie ceny owoców cytrusowych były wyższe o 16,4% i bananów o 1,0%. Ceny pozostałych owoców południowych spadły o 8,5%. Jabłka podrożały o 31%, a gruszki o 42%. Nieznacznie spadły ceny detaliczne soku jabłkowego i pomarańczowego, a także przetworów puszkowanych. Dżemy i truskawki mrożone podrożały o 2%. We wrześniu wyższe niż w sierpniu 2010 r. były ceny mandarynek (o 9%), cytryn (o 6%) i jabłek (o 2%). Obniżyły się ceny detaliczne winogron (o 16%), śliwek (o 10%), gruszek (o 10%) i nieznacznie pomarańcz oraz bananów. Nie zmieniły się ceny większości przetworów i soków owocowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w sierpniu 2010

r. wobec sierpnia roku poprzedniego o 29,1%. Niższa była też produkcja soków zagęszczonych (o 47%), owoców mrożonych (o 14%) i dżemów (o 2%). Wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 56%). W sierpniu 2010 r. wzrosła w porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 11%) oraz dżemów (o 18%). Zmniejszyła się natomiast produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 56%), owoców mrożonych (o 36%) i soków zagęszczonych (o 7%). W miesiącach I-VIII 2010 r. prawie czterokrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. Nie zmieniła się produkcja dżemów. Obniżyła się natomiast produkcja soków zagęszczonych (o 3%), owoców mrożonych (o 9%) i soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 14%).

W sierpniu 2010 r. wolumen eksportu owoców świeżych był niższy w porównaniu z sierpniem roku poprzedniego o 27%, a przetworów owocowych zmniejszył się o 10%. W grupie przetworów wzrósł tylko eksport wiśni w puszkach (o 21%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 7%). Zagraniczna sprzedaż truskawek w puszkach spadła o 44%, dżemów o 20% oraz mrożonek o 4%. Spośród owoców świeżych najbardziej obniżył się eksport malin (o 72%) i gruszek (o 55%). Z powodu wzrostu cen eksportowych większości przetworów – głównie owoców w puszkach oraz jabłek i owoców miękkich, łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów obniżyły się mniej niż wolumen eksportu i wyniosły 73,6 mln euro. Zmniejszył się również wolumen przywozu wszystkich owoców i ich przetworów. Wyższe ceny transakcyjne zdecydowały o niewielkim wzroście (o 4%) do 78,7 mln euro wartości importu. Ujemne saldo obrotów wyniosło 5,1 mln euro, wobec dodatniego 6,8 mln euro w sierpniu 2009 r. W okresie I-VIII 2010 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 60,2 mln euro, wobec 107,2 mln euro w analogicznym okresie 2009 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 VIII	1,42	-	-	1,65	2,29	1,86	1,43
IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	-	2,66
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>X 2010</u> IX 2009	99	92	x	x	x	x	150
<u>X 2010</u> X 2009	179	174	x	x	x	x	209

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 VIII	0,17	-	-	-	-	2,86	0,60	0,87	0,55	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>X 2010</u> IX 2009	155	x	x	x	x	109	x	x	x	x
<u>X 2010</u> X 2009	369	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 VIII	1,19	-	-	-	-	2,00 ^a	-	1,23	-	-	-	-	1,38
IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>X 2010</u> <u>IX 2009</u>	108	95	102	x	104	101	105	101	101	x	x	x	130
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	231	192	170	x	229	222	217	213	219	x	x	x	113

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 VII	5 730	10 661	22 749	7 388	80 506	3 616	3 410
VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	91	101	125	93	64	118	44
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	55	58	87	53	86	98	156

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*								VIII 2010 VIII 2009 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
Owoce świeże	55 865	51 584	34 209	33 454	38 231	57 156	79 511	971 020	104 281	126 393	143 562	118 201	95 115	86 656	53 905	24 980	73				
Jabłka	32 653	8 648	4 871	8 260	23 377	42 856	62 035	760 165	93 675	118 013	134 589	110 971	88 581	67 596	25 226	4 361	90				
Gruszki	131	201	1 216	3 807	4 817	4 033	3 196	19 308	1 765	1 323	999	614	229	157	263	542	45				
Truskawki	11 865	2 743	228	197	75	6	23	15 770	23	33	103	122	108	11 107	2 166	161	70				
Śliwki	57	881	4 427	7 365	3 677	181	13	16 673	8	10	6	4	-	14	635	1 750	40				
Maliny	335	6 603	8 410	6 672	1 264	160	216	24 276	129	167	226	108	79	542	5 718	2 392	28				
Wiśnie	785	6 367	2 564	0	0	5	4	9 846	9	-	1	-	-	421	2 617	1 304	51				
Przetwory owocowe	60 744	60 085	57 659	57 595	63 863	68 279	50 423	701 890	52 541	55 102	71 258	65 913	60 891	69 485	69 519	52 152	90				
Zagęszczony sok jabłkowy	19 446	18 062	15 570	16 684	26 666	32 649	19 587	246 906	16 440	17 523	23 999	24 850	19 258	23 138	20 415	16 720	107				
Truskawki w puszkach	866	696	635	829	598	538	571	8 041	584	427	824	471	528	1 030	593	356	56				
Wiśnie w puszkach	423	525	622	930	779	505	451	7 496	398	559	568	725	804	596	528	752	121				
Dżemy	2 795	2 807	2 704	2 169	2 182	1 915	1 904	27 757	1 716	2 199	2 587	2 212	2 346	2 246	2 144	2 169	80				
Mrożonki	22 340	23 122	23 256	22 824	19 285	19 661	15 425	256 410	22 254	22 529	29 409	24 351	26 356	28 521	31 374	22 403	96				
Owoce świeże	29 780	35 743	25 810	22 654	13 410	16 456	22 311	354 846	29 118	35 372	39 717	37 087	31 116	38 233	33 747	18 585	72				
Jabłka	11 088	2 811	1 344	1 997	4 452	7 748	11 534	197 163	22 467	29 835	33 468	31 937	26 202	20 820	7 109	1 429	106				
Gruszki	71	114	592	1 963	2 331	1 948	1 576	9 822	927	756	604	421	138	127	202	374	63				
Truskawki	9 726	2 282	377	199	63	7	16	13 509	15	32	118	146	144	10 690	2 432	362	96				
Śliwki	44	509	1 821	2 888	1 705	80	11	7 116	10	7	5	3	-	12	481	1 105	61				
Maliny	346	5 629	6 931	5 917	1 177	320	422	21 466	220	261	384	205	171	470	5 234	2 465	36				
Wiśnie	861	4 042	1 235	0	1	3	4	6 231	5	2	4	1	1	549	2 725	1 185	96				
Przetwory owocowe	61 945	64 544	56 459	59 561	62 862	59 967	44 535	717 163	47 987	50 443	63 136	57 459	56 830	69 503	77 680	54 989	97				
Zagęszczony sok jabłkowy	13 952	12 100	10 375	11 353	16 970	20 398	12 289	166 917	10 498	11 056	14 469	15 557	12 298	14 772	12 174	10 880	105				
Truskawki w puszkach	1 130	877	798	1 078	760	676	719	10 619	738	545	994	647	713	1 204	702	443	56				
Wiśnie w puszkach	470	530	600	1 086	808	476	444	7 739	369	537	589	663	756	612	534	795	132				
Dżemy	4 240	4 045	3 821	3 029	2 993	2 545	2 679	39 721	2 258	3 056	3 356	2 975	3 304	3 234	3 330	3 459	91				
Mrożonki	22 973	22 557	21 710	22 978	19 975	19 657	15 415	280 184	20 784	20 674	27 483	22 198	26 366	27 106	33 085	25 295	117				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*								VIII 2010 VIII 2009 (%)	
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII						
Owoce świeże	72 503	119 111	115 583	66 145	74 579	94 723	113 443	1 093 770	96 234	82 180	103 085	61 796	67 333	65 609	97 351	80 050		69				
Banany	15 611	13 842	15 415	12 197	20 944	20 035	14 541	222 551	20 436	19 155	24 247	16 740	19 453	15 345	11 678	12 179		79				
Owoce cytrusowe	12 045	11 066	16 845	9 803	23 394	50 777	84 010	425 646	61 323	46 252	57 280	25 094	21 502	10 501	8 413	6 089		36				
Brzoskwinie i nekt.	11 592	30 022	27 186	14 034	1 890	83	14	87 538	16	16	67	77	1 038	6 973	26 138	21 023		77				
Winnogrona	1 790	3 933	15 219	12 259	14 335	7 648	2 277	83 899	1 402	2 886	4 661	3 679	5 189	2 046	4 286	10 507		69				
Arbuzy	16 575	42 262	25 602	4 129	369	195	392	99 044	433	352	1 241	1 939	5 489	18 861	32 872	17 851		70				
Jabłka	5 466	5 744	1 069	625	418	299	492	21 625	831	705	865	1 196	1 469	1 586	1 875	1 252		117				
Przetwory razem	17 433	18 968	16 234	18 691	21 737	27 431	25 949	246 636	19 453	19 603	27 680	22 629	19 998	18 102	19 062	15 140		93				
Soki zagęszczone	7 828	8 401	6 481	7 134	8 763	10 848	12 355	104 252	8 566	7 680	10 020	9 297	8 029	8 520	6 727	5 021		77				
-sok pomarańczowy	2 499	3 886	2 840	2 816	2 807	3 808	4 938	38 127	2 736	2 854	4 660	3 764	3 549	3 530	2 588	1 482		52				
Mrożonki	1 719	3 969	3 243	2 492	1 904	2 442	1 587	27 084	2 147	1 951	1 937	2 336	1 999	1 514	3 936	2 644		82				
Susze	565	695	623	1 248	1 314	1 944	1 073	11 529	989	989	752	677	678	639	975	1 210		194				
Dżemy	465	442	336	505	549	434	544	5 920	581	464	776	487	609	344	372	189		56				
Przetwory puszkow.	6 791	5 389	5 511	7 166	8 891	11 584	10 193	96 076	6 856	8 200	13 793	9 700	8 470	6 976	6 986	6 024		109				
-ananasy	1 387	867	893	1 516	1 615	2 970	2 286	18 845	962	990	2 883	1 637	1 078	1 251	1 689	904		101				
-brzoskwinie	1 468	1 121	1 513	1 837	2 356	3 742	3 501	25 902	1 167	2 161	4 932	2 200	1 969	1 315	1 910	1 589		105				
Owoce świeże	48 092	59 672	56 382	45 540	54 925	77 100	80 201	735 660	65 461	59 369	69 276	51 853	58 891	49 125	68 233	55 332		98				
Banany	10 421	7 173	7 785	6 610	10 939	14 649	8 932	138 758	10 134	10 180	15 600	11 185	13 379	10 027	7 260	7 052		91				
Owoce cytrusowe	7 168	6 442	6 044	7 216	16 310	34 020	53 258	254 293	39 980	30 325	28 291	16 102	16 014	9 051	8 049	6 308		104				
Brzoskwinie i nekt.	9 521	19 477	15 142	7 989	1 181	52	44	56 325	40	21	126	133	1 466	7 170	23 204	16 231		107				
Winnogrona	2 513	4 417	11 082	8 855	11 140	8 367	3 706	82 715	2 342	3 992	6 773	6 077	6 912	2 541	5 233	9 043		82				
Arbuzy	4 956	7 316	3 993	625	199	103	198	22 907	206	223	703	1 015	3 053	5 871	8 324	2 993		75				
Jabłka	2 334	2 367	541	330	177	165	188	9 979	307	403	541	923	1 153	1 091	1 055	647		120				
Przetwory razem	22 020	22 066	19 048	24 462	24 709	28 258	24 593	287 148	19 888	23 533	29 854	28 130	27 180	24 726	26 563	23 374		123				
Soki zagęszczone	7 692	6 805	5 708	6 158	6 845	7 718	8 859	94 304	6 859	7 629	9 996	11 897	9 959	11 827	9 235	6 912		121				
-sok pomarańczowy	2 032	2 510	2 026	2 054	2 097	2 854	4 071	32 560	2 541	2 713	4 855	4 384	5 020	6 116	4 201	2 306		114				
Mrożonki	2 267	5 735	4 682	3 574	2 433	2 979	1 920	36 693	2 354	2 246	2 032	2 075	2 891	2 167	6 572	4 405		94				
Susze	1 360	1 302	1 093	2 217	2 614	3 411	2 031	23 388	1 849	1 876	1 778	1 496	1 441	1 317	1 603	1 999		183				
Dżemy	933	812	675	902	844	563	579	10 036	689	682	953	829	997	565	679	229		34				
Przetwory puszkow	9 587	7 244	6 787	11 378	11 370	13 204	10 919	119 818	7 878	10 784	14 754	11 677	11 590	8 657	8 347	9 715		143				
-ananasy	992	628	610	1 094	1 009	2 017	1 579	13 475	694	782	1 929	1 191	841	945	1 351	698		114				
-brzoskwinie	982	764	938	1 074	1 448	2 314	2 019	16 429	701	1 198	2 697	1 339	1 242	764	1 043	847		90				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 VII	0,33	0,57	0,83	0,56	0,85	0,63	0,86	0,68	0,78	1,26	1,01
VIII	0,28	0,49	1,65	0,79	0,82	0,48	0,82	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,24	0,52	1,01	1,28	0,89		0,88	0,65	0,73	1,30	1,17
X	0,19	0,48	0,85	1,43	0,93	3,50	0,85	0,63	0,69	1,27	1,04
XI	0,18	0,48	1,23	1,36	2,00	0,59	0,82	0,61	0,68	1,26	0,94
XII	0,19	0,49	0,70		1,95	0,85	0,81	0,59	0,71	1,26	0,99
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,52	0,65		1,71	0,60	0,78	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96		1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14		1,70	6,23	0,75	0,60	0,71	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20		1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,37	0,92
V	0,30	0,60	1,33		2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,35	0,94
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,85	0,68	0,71	1,17	1,03
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,70	1,18	1,01
VIII	0,33	0,69	2,25	0,61	1,03	0,91	1,09	0,97	0,76	1,24	1,06
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	118	90	201	105	112	88	104	121	109	105	105
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	118	141	136	77	126	190	133	156	97	98	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 VIII	1,61	-	-	-	-	2,75	5,46	1,53	3,44	1,68	3,82	4,16	6,65	4,40	4,87
IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>X 2010</u> <u>IX 2009</u>	97	97	97	92	95	108	118	x	x	170	91	69	98	99	104
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	162	173	158	154	165	192	119	x	x	289	91	111	116	97	109

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
VI	6,10	6,70	6,43	3,63	1,60	1,99
2009 VII	5,93	6,53	6,27	3,69	1,69	1,99
VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	-	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	-	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	-	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	-	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	-	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	-	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	-	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	-	1,76	2,14
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	103	101	100	x	103	106
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	101	91	98	x	109	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 VII	3,47	6,86	6,23	6,33	4,86	14,16	11,78	5,44	5,85	5,36	8,06
VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	102	90	90	x	x	x	84	98	96	106	109
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	131	142	154	x	x	x	107	100	110	137	110

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 VII	12,25	-	3,66	4,32	14,98	6,74	5,47
VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	-	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	-	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	-	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	-	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	-	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	-	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	-	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	-	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	-	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	100	x	100	100	100	102	100
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	102	x	99	99	102	101	98

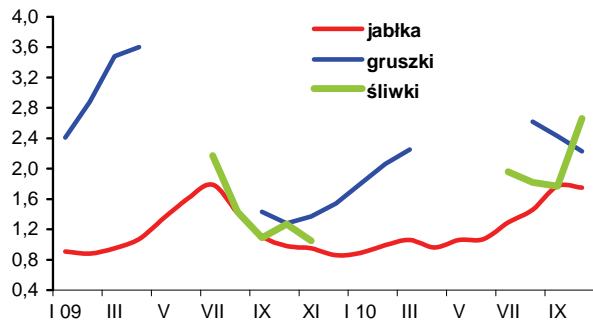
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

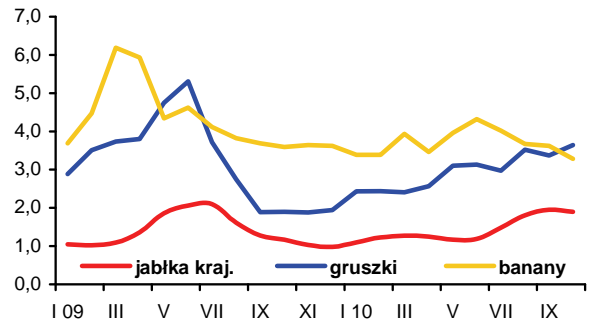
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2008 XII	61	76	-	71	59	-
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

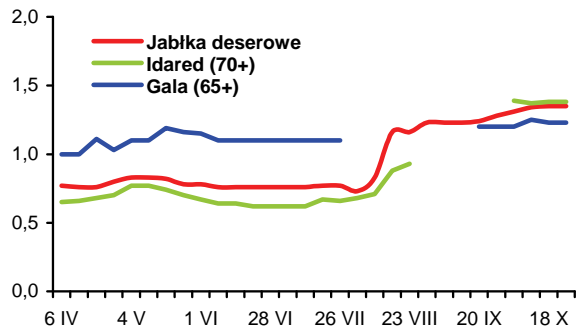
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych 2009 i 2010 r. (zł/kg)

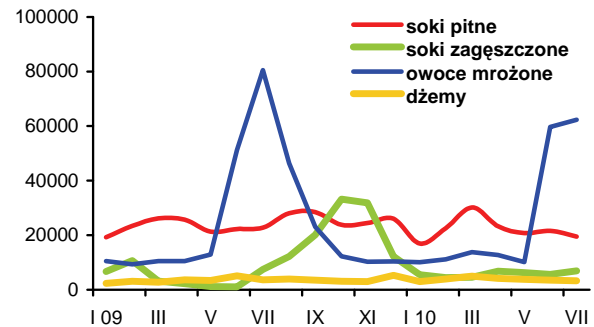
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 i 2010 r. (zł/kg)

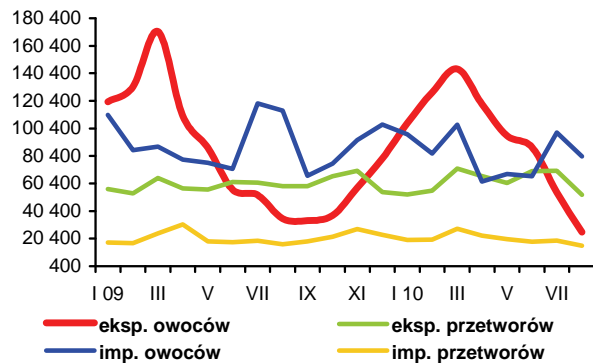
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV 2009 r. do X 2010 r. (zł/kg)

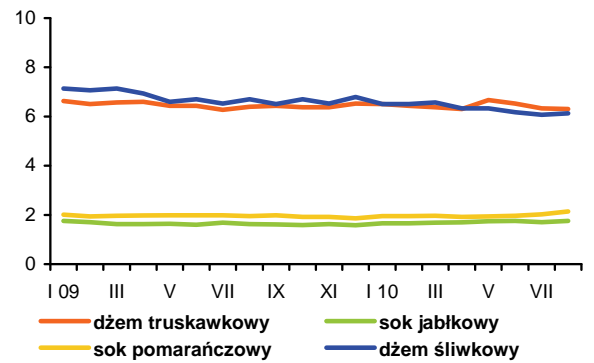
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

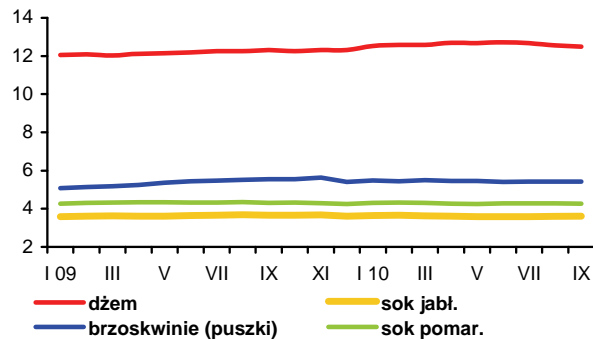
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

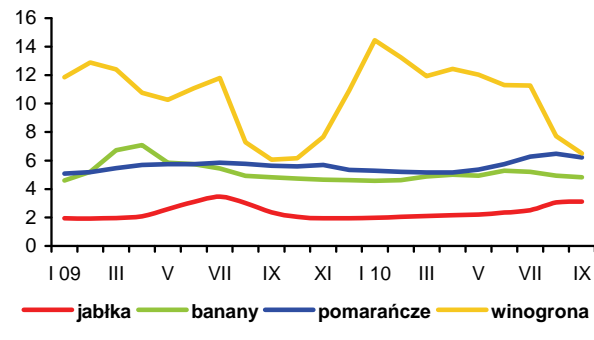
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

We wrześniu skupiono 749,6 mln l mleka, tj. o 1,6% więcej niż przed rokiem, po przeciętnej cenie 106,58 zł/100 l. Za mleko o standardowych parametrach płacono średnio 111,57 zł/100 kg, przy zróżnicowaniu od 105,34 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 116,77 zł/100 kg w m. północnym. Ceny krów mlecznych na targowiskach obniżyły się z 2394 zł/szt. w połowie września do 2373 zł/szt. w połowie października, a ceny jałówek cielnych z 2525 do 2467 zł/szt.

Ceny zbytu wyrobów mleczarskich w październiku były na ogół nieznacznie wyższe niż we wrześniu. Przeciętne ceny mleka spożywczego 2% wzrosły do 164 zł/100 kg, przy rozpiętości od ok. 150 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 170 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Ceny mleka UHT 2% utrzymały się na poziomie 180-182 zł/100 kg. Jogurt naturalny 2% zdrożał w skali kraju z ok. 310 zł/100 kg w końcu września do 318 zł/100 kg w końcu października. Najwyższe ceny jogurtu płacono w m. południowo-wschodnim (300-317 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (296-304 zł/100 kg). Przeciętne ceny kefiru 2% wzrosły z ok. 250 do 258 zł/100 kg, przy wahaniach od ok. 220 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 280 zł/100 kg w m. centralnym. Śmietana 10-29% zdrożała przeciętnie z 510 do 515 zł/100 kg, przy czym najwyższe jej ceny notowano w m. zachodnim (516-538 zł/100 kg), a najniższe w m. północnym i południowo-wschodnim (ok. 500 zł/100 kg).

Masło w blokach staniało w skali kraju z 1453 zł/100 kg w końcu września do 1386 zł/100 kg w końcu października, a ceny masła konfekcjonowanego utrzymały się na zbliżonym poziomie. Najwyższe ceny masła w blokach płacono w m. centralnym (ok. 1500 zł/100 kg), a najniższe w m. północnym (ok. 1360-1430 zł/100 kg). Ceny masła konfekcjonowanego kształtowały się od ok. 1440-1460 zł/100 w m. północnym do ok. 1470-1510

zł/100 kg w m. centralnym i południowo-wschodnim. Przeciętne ceny pełnego mleka w proszku wahały się w granicach 1110-1137 zł/100 kg, a odtuszczonego 872-894 zł/100 kg.

Ser Edam zdrożał w skali kraju z 1213 zł/100 kg w połowie września do 1274 zł/100 kg w końcu października, Gouda odpowiednio z 1241 do 1266 zł/100 kg, a sery: Podlaski, Zamojski i Morski z 1202 do 1228 zł/100 kg. Najwyższe ceny sera Edam płacono w m. centralnym (1282-1292 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (1161-1190 zł/100 kg). Ser Gouda kosztował od 1177-1211 zł/100 kg w m. zachodnim do 1276-1288 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Ceny twarogu tłustego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca, przy zróżnicowaniu od ok. 735 zł/100 kg w m. północnym do ponad 1000 zł/100 kg w m. centralnym.

W krajach Unii Europejskiej ceny zbytu trwałych wyrobów mleczarskich w połowie października uległy nieznacznym zmianom w porównaniu z analogicznym okresem września. Ceny masła obniżyły się w Niemczech z 3800 do 3755 EUR/t i w Wielkiej Brytanii z 4056 do 3749 EUR/t, a wzrosły we Włoszech z 3600 do 3650 EUR/t, w Holandii 3760 do 3770 EUR/t i w Polsce z 3543 do 3626 EUR/t. We Francji cena masła utrzymała się na poziomie 3700 EUR/t.

Pełne mleko w proszku staniało w Niemczech z 2825 do 2785 EUR/t, w Holandii z 2760 do 2720 EUR/t i w Polsce z 2914 do 2836 EUR/t. We Francji cena PMP utrzymała się na poziomie 2750 EUR/t. Ceny odtuszczonego mleka w proszku zmalały w Niemczech z 2125 do 1995 EUR/t i w Holandii z 2150 do 2000 EUR/t. W Polsce OMP zdrożało z 2166 do 2199 EUR/t. Serwatka w proszku staniała w Niemczech z 740 do 680 EUR/t i w Holandii z 750 do 690 EUR/t, zdrożała natomiast we Francji z 700 do 710 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2009 VIII	796,2	85,58	92,77
IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
Wskaźnik zmian w %			
<u>IX 2010</u> VIII 2010	95,1	102,7	102,8
<u>IX 2010</u> IX 2009	101,6	121,6	118,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 358,5	120,0	47,9	374,5	373,9	182,5	329,0	281,5
2009 I-XII	2 702,7	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	285,2
2009 ^a VII	215,2	11,3	3,1	37,1	32,5	15,1	26,9	24,9
VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,4*
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3*
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0*
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4*
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>VIII 2010</u> VII 2010	102,6	105,3	120,0	93,1	95,8	103,0	101,3	108,6
<u>VIII 2010</u> VIII 2009	103,4	99,0	96,8	105,4	94,3	93,9	116,2	109,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników; * korekta GUS.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% tł.	UHT ^a 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 VIII	1,49	1,70	7,28	8,79	10,34	12,03	0,78	5,38	8,54	10,71
IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,83	12,30	0,77	5,34	8,53	10,92
X	1,50	1,75	7,82	9,35	13,34	13,69	0,77	5,38	8,54	11,73
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,96	14,97	0,77	5,45	8,57	12,47
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	8,61	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	8,59	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	8,55	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	8,58	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	8,63	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	8,61	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	8,67	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	8,68	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	8,64	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	8,69	13,36
X ^b	1,65	1,82	8,86	11,17	13,86	14,79	.	5,15	8,86	12,66
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	100,0	100,0	100,6	100,3	101,6	101,1	100,0	101,1	100,6	102,5
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	102,0	103,5	129,2	143,3	136,7	128,0	105,2	103,7	101,9	122,3

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% tł.; ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 24-31 X 2010 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 VIII	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,69	1,11	1,58	11,87	15,80
IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	15,57
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	15,86
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	11,87	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	11,90	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	11,93	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	11,93	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	11,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,00	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	11,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	12,13	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	12,14	17,62
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	100,5	100,4	100,1	99,7	100,2	100,0	100,9	100,0	100,1	101,6
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	100,5	99,3	103,5	99,4	123,4	98,6	99,1	99,4	102,6	113,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,9	141,2	17,7	290,7	107,3	27,0	38,9	9,9	57,4	21,2
2009 VII	10,0	12,5	1,8	29,1	7,6	2,2	3,8	0,8	1,6	1,2
VIII	10,3	11,4	1,0	29,5	9,0	1,7	3,6	0,7	4,3	1,5
IX	10,9	12,7	1,2	26,4	9,5	2,6	3,4	1,0	4,1	1,2
X	10,8	12,3	1,0	25,4	10,3	1,9	3,9	1,4	3,6	1,4
XI	8,8	11,5	0,9	23,0	10,6	2,2	4,1	1,7	4,7	1,2
XII	6,2	9,5	0,8	21,6	9,1	2,3	3,3	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,5	1,7	21,6	11,1	2,3	3,8	0,7	5,4	1,8
II	7,2	10,3	2,5	19,7	10,8	2,3	3,4	0,5	4,4	2,2
III	5,3	11,6	2,0	21,9	11,5	3,7	4,2	1,1	7,7	3,1
IV	6,6	11,8	3,0	21,0	10,4	3,2	3,5	0,8	4,7	1,9
V	13,3	12,2	3,2	18,9	10,8	3,9	3,3	1,2	6,8	3,0
VI	11,6	13,6	2,8	20,6	10,4	2,5	2,6	1,3	6,2	1,6
VII	13,7	11,9	1,3	21,9	10,4	2,2	2,6	1,3	4,2	2,9
VIII	6,0	12,2	1,0	7,3	9,4	2,5	1,6	0,7	3,5	1,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	43,8	102,5	76,9	33,3	90,4	113,6	61,5	53,8	83,3	55,2
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	58,3	107,0	100,0	24,7	104,4	147,1	44,4	100,0	81,4	106,7

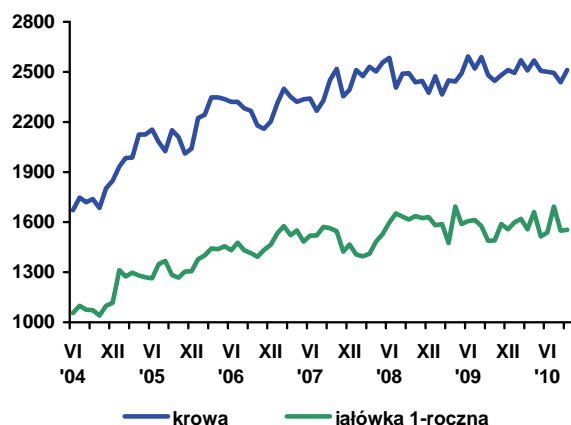
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

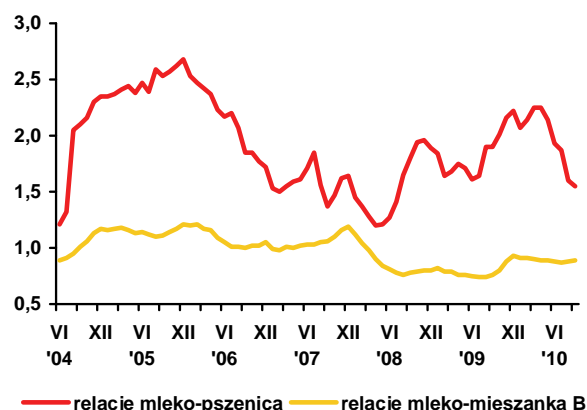
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 414	2 585	2 308	443	965	1 725	2 853	2 763	549	1 141
2009 VII	1 191	2 321	2 107	368	901	1 416	2 549	2 463	840	1 142
VIII	1 424	2 417	2 258	434	942	2 359	2 645	2 566	462	1 162
IX	1 534	2 532	2 563	459	958	1 670	2 872	2 589	574	1 234
X	1 655	2 642	2 945	564	1 002	1 942	2 884	2 866	836	1 252
XI	1 730	2 855	2 898	612	991	2 322	2 871	2 990	764	1 245
XII	1 715	2 962	3 151	567	1 017	2 002	3 123	3 077	576	1 154
2010 I	1 774	2 659	2 843	499	949	1 751	2 829	2 728	462	1 039
II	1 866	2 790	2 713	539	991	1 929	2 986	2 569	561	988
III	1 823	2 754	2 836	551	978	1 378	2 901	2 895	487	1 042
IV	1 900	2 769	2 906	582	1 002	1 329	3 037	3 084	550	1 169
V	2 071	2 917	3 081	685	1 031	1 468	3 164	3 305	507	1 027
VI	1 984	2 846	3 272	661	957	1 884	3 084	3 281	561	1 009
VII	2 140	2 895	3 476	584	963	2 362	3 303	3 982	663	1 007
VIII	2 144	2 871	3 460	887	947	1 859	3 328	3 191	639	1 009
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	100,2	99,2	99,5	151,9	98,3	78,7	100,8	80,1	96,4	100,2
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	150,6	118,8	153,2	204,4	100,5	78,8	125,8	124,4	138,3	86,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

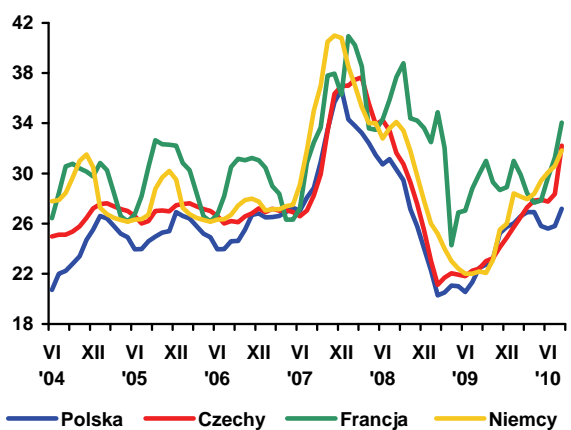
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

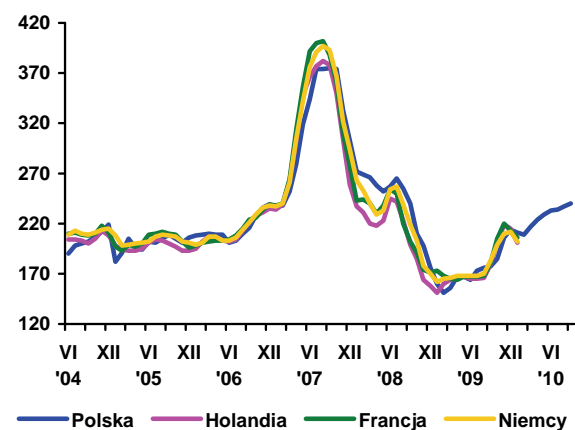
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

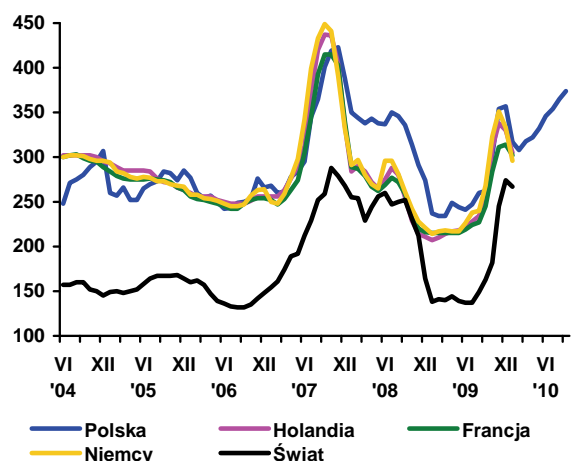
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

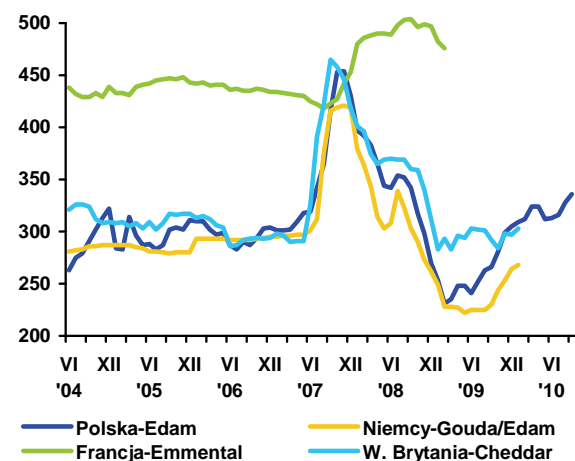
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W trzecim kwartale 2010 r. ceny skupu bydła wzrosły o ok. 4% (Tab. 2). Średnia cena skupu bydła wynosiła 4,39 zł/kg wagi żywej, ale była o ok. 5% niższa niż w III kwartale 2009 r. W październiku 2010 r. średnia cena skupu żywca wołowego była wyższa niż przed miesiącem, gdyż nadal rosły ceny skupu byków. Natomiast ceny skupu krów pozostały niezmiennione (Tab. 3). Najwyższe ceny skupu młodych byków były w centralnym i południowym regionie kraju (5,38 – 5,34 zł/kg), a najniższe w regionie północnym (5,19 zł/kg wagi żywej). W tym regionie również ceny skupu krów były o ok. 4% niższe (3,50 zł/kg) niż w pozostałych regionach.

Od lipca do września br., w wyniku umacniania się złotego w stosunku do EUR, nastąpił 1% spadek cen zbytu mięsa wołowego z kością. Średnia cena zbytu tego gatunku mięsa wynosiła 18,82 zł/kg wobec 19,41 zł/kg w analogicznym okresie 2009 r. Cena detaliczna tego mięsa była o ok. 2% wyższa niż przed rokiem (20,50 zł/kg). Powodem powolnego wzrostu cen detalicznych wołowiny były wysokie ceny detaliczne wieprzowiny i drobiu. W październiku 2010 r. ceny sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat wzrosły o 4% (z 9,8 tys. zł/t do 10,2 tys. zł/t), podczas gdy ceny ćwierci z krów obniżyły się o 3% (z 7,8 do 7,6 tys. zł/t).

W III kwartale 2010 r. skup żywca wołowego wyniósł ok. 41 tys. ton i był o ok. 11 tys. ton większy niż w III kwartale 2009 r. W lipcu i sierpniu br. uboje bydła wyniosły 224,5 tys. sztuk i były o ok. 21 tys. sztuk większe niż w analogicznych miesiącach 2009 r., w tym uboje byków wzrosły o ok. 41 tys. sztuk (do 134 tys. sztuk).

Zaczął rosnąć eksport wołowiny – z ok. 11-14 tys. ton w miesiącach kwiecień – czerwiec br. do 15-20 tys. ton w lipcu i sierpniu br. Niższe niż przed rokiem ceny wołowiny ułatwiają jej eksport do państw trzecich. W lipcu i sierpniu 2010 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 35,5 tys. ton i był o ok. 1 tys. ton większy niż w analogicznych miesiącach 2009 r., w tym do państw WNP i Europy Środkowo – Wschodniej wzrósł

o 4,1 tys. ton (do 5,7 tys. ton). Natomiast mniejszy o ok. 3 tys. ton (do 29,8 tys. ton) był eksport mięsa wołowego do UE-27, gdyż w niektórych państwach członkowskich spada jej spożycie. W analizowanym okresie nastąpił również duży spadek eksportu bydła i cieląt do państw UE-15. W rezultacie od stycznia do sierpnia 2010 r. eksport żywca wołowego i cielęcего wyniósł 25,3 tys. ton i był o ok. 20% mniejszy niż przed rokiem, a eksport mięsa wołowego wyniósł ok. 159 tys. ton i był o ok. 2% mniejszy.

W latach 2007-2010 w UE-27 produkcja wołowiny zmniejszyła się o ok. 320 tys. ton (do 7,8 mln ton), a jej konsumpcja o ok. 490 tys. ton (do 8,2 mln ton). Tendencje do spadku spożycia wołowiny występują również w innych regionach. W USA, spadek konsumpcji wołowiny wynosił w tym okresie 6% i był o 3 punkty procentowe większy od spadku produkcji, umożliwiając wzrost eksportu tego gatunku mięsa z 650 do 930 tys. W Rosji, od 2007 r. spożycie wołowiny zmniejszyło się o 235 tys. ton (do 2157 tys. ton). Jej produkcja (1,3 mln ton) również spadła i była o ponad 40% mniejsza od zapotrzebowania na wołowinę, które uzupełniono importem. W Argentynie, w wyniku dużego spadku produkcji wołowiny w 2010 r. i wzrostu jej cen, konsumpcja wyniosła 2,4 mln ton i była o ok. 12% mniejsza niż w 2009 r., ale jej eksport na rynek światowy spadł o ok. 40% (do 380 tys. ton).

Wołowina jest relatywnie drogim gatunkiem mięsa i w niektórych regionach świata kryzys finansowy przyczynił się do stagnacji jej produkcji i konsumpcji. Światowa produkcja wołowiny zmniejszyła się w latach 2007 – 2010 r. z 65,1 do 64,9 mln ton, a jej import z 7,1 do 6,7 mln ton. Największy spadek importu odnotowano w UE, mniejszy jest on również w USA, a w Rosji, Japonii, Meksyku względnie stabilny. Światowy eksport wołowiny obniżył się z 7,4 do 7,1 mln ton, w tym z państw Ameryki Południowej z 3,3 do 2,7 mln ton, a z państw Oceanii utrzymuje się na poziomie 1,9 mln ton rocznie.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	IV	13,8	17,5	1,4	14,3	0,6
	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
2010	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
IX	14,2					

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	IV	4,83	9,87	18,81	19,53	3,89	4,04
	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
2010	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17	
w % ceny	sprzed roku	97,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,8	-	-	-	-	-

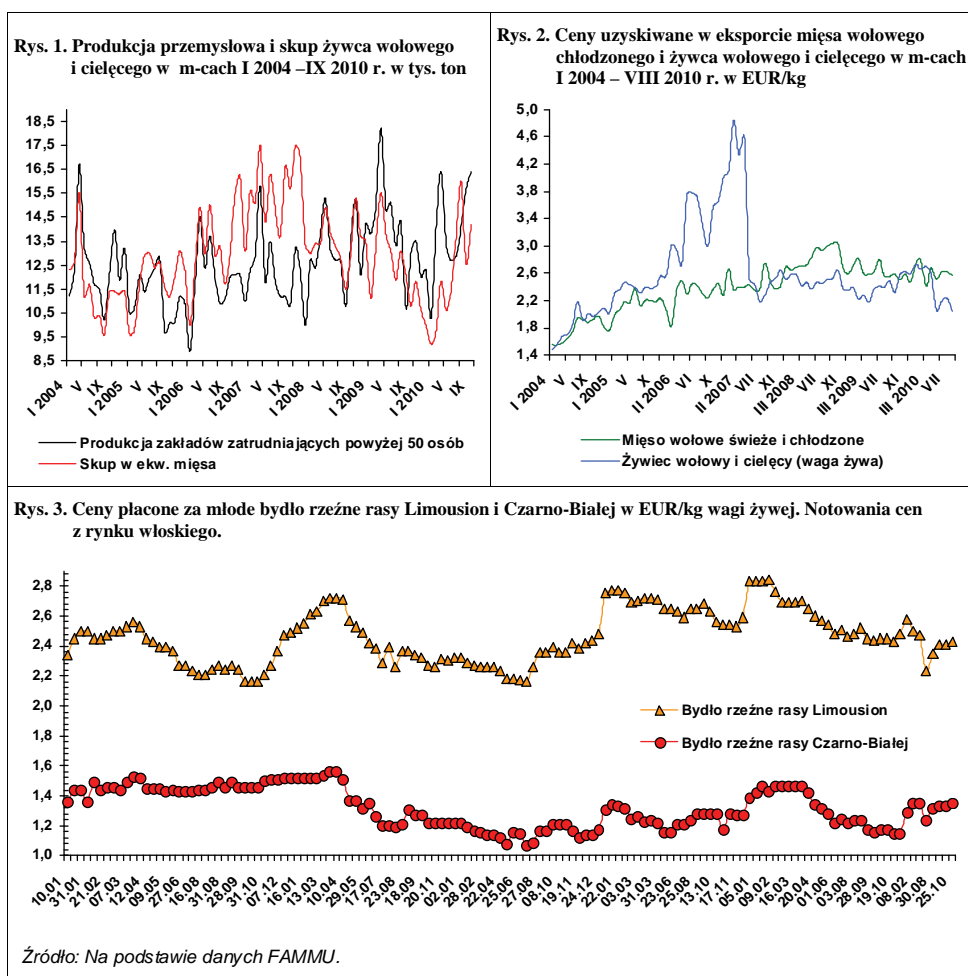
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,78	4,58	4,55	4,39	4,40	4,34	4,49	4,49	4,60
Buhaje	5,47	5,04	4,99	4,68	4,73	4,75	4,97	4,94	5,33
Krowy	3,68	3,68	3,69	3,60	3,67	3,47	3,64	3,63	3,60
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,83	9,80	9,67	9,16	9,57	9,46	9,22	9,04	9,29
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 370	10 513	10 125	9 774	9 773	9 627	9 975	9 838	10 281
Ćwierci z krów rzeźnych	8 185	7 985	7 942	8 136	8 175	7 486	7 746	7 761	7 667
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	324,25	317,8	315,75	308,39	307,76	305,90	311,38	314,02	314,92
Polska	274,67	255,4	262,47	235,86	230,41	229,20	245,27	245,58	244,58

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywności wołowej, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Dla konsumentów sytuacja na rynku wieprzowiny drugi rok z rzędu kształtuje się pomyślnie. W grudniu 2009 r. średnia cena detaliczna surowego mięsa wieprzowego była wyższa niż rok wcześniej zaledwie o 2,2%. We wrześniu br. cena ta była o 1% niższa niż w grudniu 2009 r. i 4% niższa aniżeli we wrześniu ubiegłego roku. Ocenia się, że w grudniu 2010 roku wzrost średniej ceny surowego mięsa wieprzowego może być nawet nieco mniejszy. Niewykluczony jest też nieznacznie niższy jej poziom aniżeli w grudniu 2009 roku.

Dla producentów trzody chlewnej sytuacja rynkowa od początku 2010 r. pogarszała się, a po żniwach stała się wręcz zła w porównaniu z poprzednim rokiem. Ceny trzody spadły, a ceny zbóż i pasz gwałtownie wzrosły w III kwartale. W rezultacie relacje cen są tak wąskie, że nierentowność chowu jest niewątpliwa.

W wyniku rekordowo wysokiego poziomu cen skupu trzody w IV kwartale 2008 r., a zwłaszcza w trzech pierwszych kwartałach 2009 r. oraz sukcesywnego obniżania się poziomu targowiskowych cen zbóż po żniwach 2008 i 2009 r., opłacalność chowu stale się poprawiała. Od wiosny do końca 2009 r. relacje cen trzody do cen zbóż i pasz, a także do mieszanki przemysłowej T2 dla tuczników znacznie przekraczały relacje graniczne, co oznaczało, że chów trzody w tym okresie stał się opłacalny. Dobitym tego dowodem był wzrost pogłowia trzody w lipcu 2010 r. w stosunku do lipca 2009 r. o 4,1%, po głębokim co prawda jego załamaniu w poprzednich 2 latach.

W 2010 r. ceny skupu trzody się załamały. Średnia cena skupu w okresie styczeń-wrzesień wyniosła 3,90 zł/kg żywca, wobec 4,76

zł/kg w analogicznym okresie 2009 r. (spadek o 18,1%). W rezultacie niższych zbiorów zbóż oraz wysokich cen światowych, ich ceny gwałtownie wzrosły. We wrześniu targowiskowa cena żyta wynosiła 58 zł/dt i była wyższa niż przed rokiem o 37%. Cena jęczmienia kształtująca się na poziomie 66 zł/dt wzrosła o 36%. Relacja cen trzody do cen żyta oraz cen trzody do cen jęczmienia zawężała się w tym miesiącu do odpowiednio 7,3: 1 i 6,4: 1. Relacje te są dużo węższe od relacji granicznych i w najbliższych miesiącach nie mają szans na polepszenie. Nawet gdyby ceny zbóż w IV kwartale przestały rosnąć, to ceny trzody będą niższe niż we wrześniu. Po tegorocznych żniwach wzrosły też ceny pasz przemysłowych, choć jak dotąd w znacznie mniejszym stopniu. W tej sytuacji spodziewać się należy niewątpliwego spadku pogłowia trzody w przyszłym roku. Potwierdzeniem tej oceny jest głęboki spadek cen prosiąt. We wrześniu były one niższe niż rok wcześniej o 36%.

Trudna sytuacja w sektorze wieprzowiny występuje w całej Unii Europejskiej z tych samych powodów co w Polsce, a więc niższych cen trzody i wzrostu cen pasz. Znaczącym symptomem tych trudności jest głębszy spadek cen prosiąt niż cen żywca wieprzowego.

Według wstępnych danych CAAC obroty handlu zagranicznego wieprzowiną w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy tego roku zamykają się nadal saldem ujemnym, ale znacznie mniejszym niż w analogicznym okresie 2009 roku. Poprawa sytuacji nastąpiła w wyniku wzrostu eksportu o około 45% i spadku importu o około 5%. Wzrost eksportu wieprzowiny był odzwierciedleniem rosnącej podaży i spadku cen na krajowym rynku. Z tych samych powodów, choć nie wyłącznie zmienił się import.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	19,7	72,4	39,2	90,1	-19,5
II	91,7	95,2	28,8	90,9	38,0	116,9	-9,2
III	122,1	125,0	35,8	132,1	57,5	120,3	-21,7
IV	96,6	105,0	33,0	110,0	34,9	81,5	-1,9
V	106,9	127,3	39,7	134,1	40,0	94,6	0,3
VI	107,4	123,0	42,5	141,7	41,0	84,7	1,5
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	42,6	165,1	41,1	81,4	1,5
VIII	105,5	123,2	37,2	153,1	28,3	58,5	8,9
IX	116,0	125,1	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 I	4,43	8,6	7,5	102,18	4,3	179,12	2,5	150
II	4,45	8,9	7,7	102,18	4,4	186,37	2,4	159
III	4,78	9,3	8,2	101,34	4,7	189,65	2,5	176
IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2009 I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010 I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1

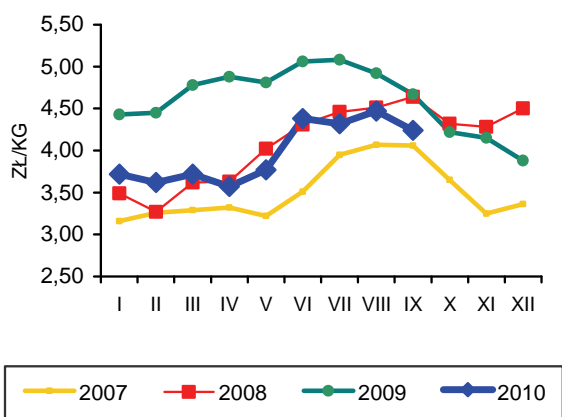
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

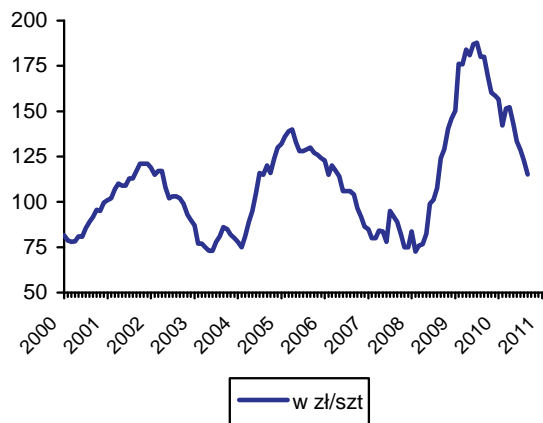
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2008 IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4
X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0
XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5
XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0
2009 I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09;	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,21	96,2	94,1	105,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

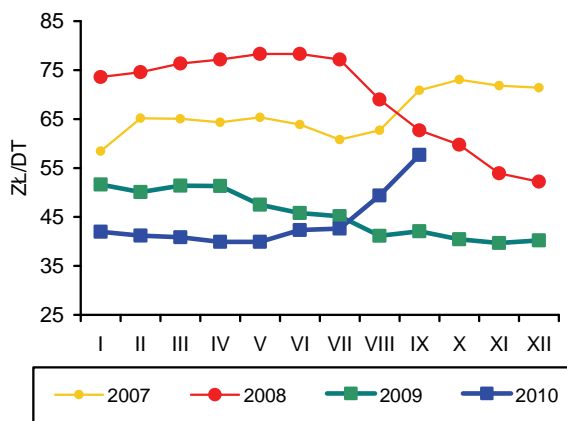
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

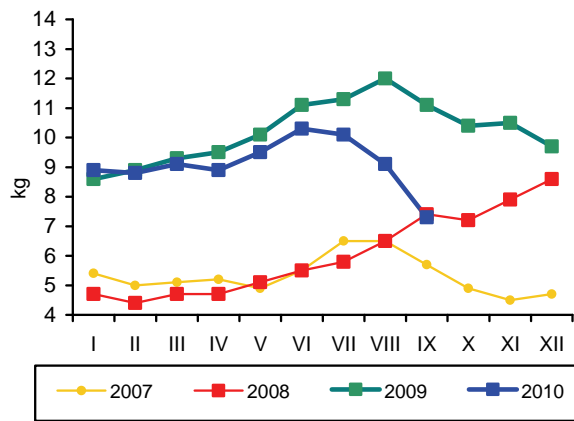
Rys. 2. Ceny psziat w Polsce

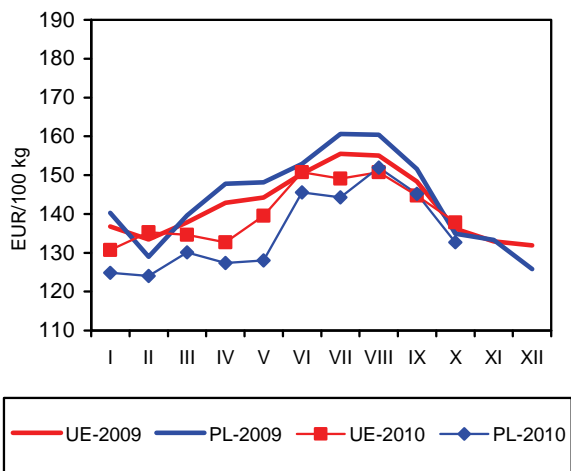
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

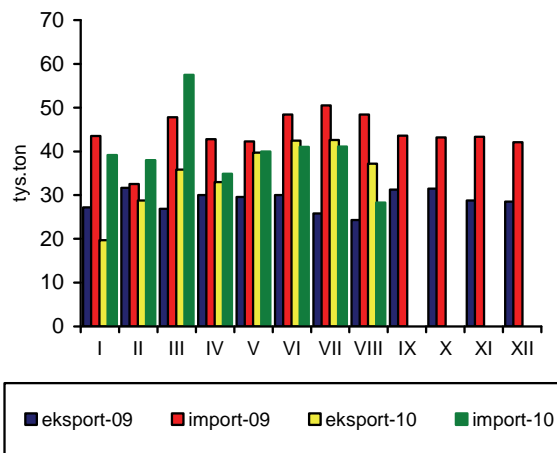
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od stycznia do września 2010 r., przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła do 998 tys. ton. Przewyższyła ona o 11,9% produkcję z analogicznego okresu poprzedniego roku. We wrześniu bieżącego roku, w zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wytworzono 119 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 1,0% więcej niż w miesiącu poprzednim.

W pierwszym półroczu 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosło 1,5 kg. W relacji do pierwszego półrocza poprzedniego roku zwiększyło się ono o 1%.

Nadal rosną ceny przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Zarówno mieszanki dla kurcząt brojlerów jak i indyków podrożały w październiku o 1% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Wzrostowa tendencja cen skupu drobiu, obserwowana w poprzednich miesiącach, przekształciła się w spadek cen zarówno w skupie żywca kurcząt jak i indyków. W październiku za żywe indyki płacono o 0,9% mniej niż w sierpniu. Ceny skupu kurcząt

brojlerów były w październiku o 0,8% niższe niż w poprzednim miesiącu i już tylko o 1% wyższe niż w styczniu.

Marże przetwórcze, utrzymywały się w październiku 2010 r. na poziomie miesiąca poprzedniego. Ceny zbytu tuszek kurcząt obniżyły się w tym samym stopniu co ceny skupu, tj. o 0,8% w stosunku do września. W sektorze indyków ceny surowca rzeźnego obniżyły się przy równoczesnym wzroście cen zbytu, co zwiększyło marże przemysłu przetwórczego.

We wrześniu 2010 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej były o ponad 30% wyższe niż polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy do najtańszych. Pod względem cenowym, największymi konkurentami Polski są tradycyjnie Holandia, Hiszpania i okresowo Węgry. Od stycznia do września bieżącego roku polskie ceny zbytu w przeliczeniu na EUR wzrosły o 10%, podobnie jak przeciętnie w Unii Europejskiej.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	118,0
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	101,0
V	91,6	96,2	99,1	97,0	139,0
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	112,0
VII	91,3	93,4	105	107,0	116,0
VIII	94,4	97,4	96	101,0	112,0
IX	94,9	95,6	101	105,0	119,0
X	101	109,0	108	113,0	
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	998

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2435	20217	27239
II	3219	2521	20607	28231
III	4140	2661	23169	31486
IV	4146	1989	22020	30268
V	3145	2583	25232	30022
VI	3640	1796	25163	25525
VII	3717		25733	
VIII	2933		22923	
IX	2865		30012	
X	3611		31274	
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	13986	305021	172770

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49		0,21	0,23	
IV	1,58	1,60		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91	6,06
II	1119	1045	1,19	1,34	3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	6,08
III	1149	1051	1,21	1,27	3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	6,10
IV	1151	1030	x	1,28	3,50	3,15	5,42	4,69	7,28	6,26
V	1163	1018	1,25	x	3,40	3,22	5,69	5,19	6,95	6,28
VI	1204	1040	1,25	1,36	3,76	3,40	6,24	5,29	7,39	6,73
VII	1209	1057	1,26	1,36	3,64	3,31	5,78	5,43	7,33	6,56
VIII	1183	1105	1,25	1,20	3,65	3,53	5,73	5,53	7,22	7,04
IX	1151	1135	1,26		3,37	3,44	5,10	5,15	6,90	6,86
X	1117		1,26		3,08	3,06	4,59	4,35	6,47	
XI	1032		1,25		2,95		4,44		6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50	5,50	4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60	5,50	4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x	5,50	5,35	4,50	7,88	7,54
V	5,60	x	5,47	4,41	7,97	7,53
VI	5,60	5,60	5,44	4,68	7,86	7,75
VII	5,60	5,60	5,48	4,73	7,61	7,43
VIII	5,60	5,60	5,07	4,76	7,49	7,18
IX	5,50		4,95	5,06	7,57	7,14
X	5,50		5,01	5,01	7,60	7,20
XI	5,50		4,75		7,53	
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

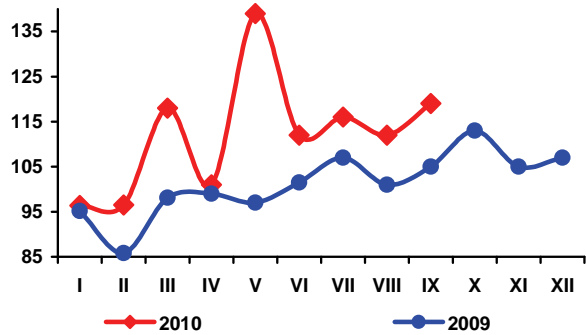
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

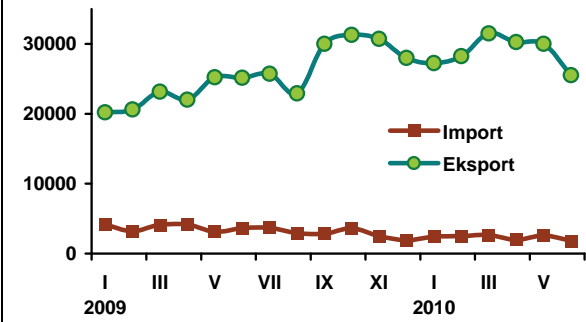
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VII	132,54	268,00	180,40	181,79	215,00	183,65	153,09	173,25
VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,10	203,80	190,00	182,80	179,00

Źródło: Dane MRiRW.

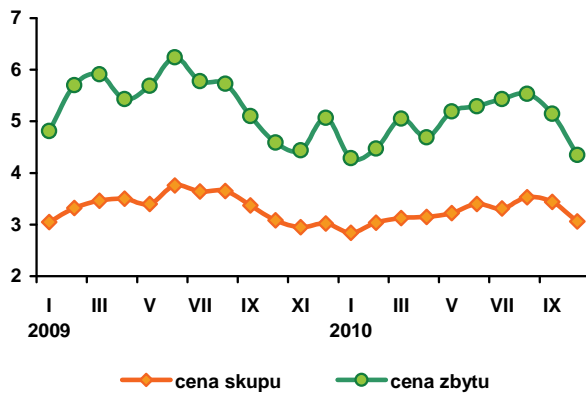
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

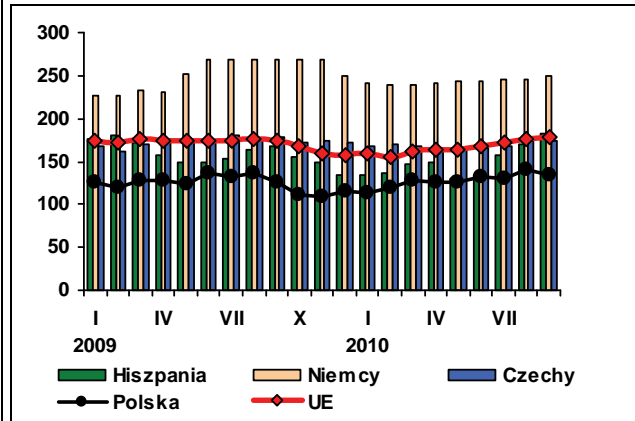
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

Od stycznia do października 2010 r. ceny jaj świeżych wykazywały spadkową tendencję. W październiku tendencja ta utrzymała się na rynku jaj wszystkich klas wagowych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do stycznia o 10%, klasy L o 20% a klasy M i S o 30%.

Również w relacji do października poprzedniego roku ceny jaj wszystkich klas obniżyły się. W przypadku jaj klasy M spadek cen był najsilniejszy i wyniósł 19%. Dla pozostałych klas wyniósł on odpowiednio: klasa L – 16%, S – 12% i XL – 3%.

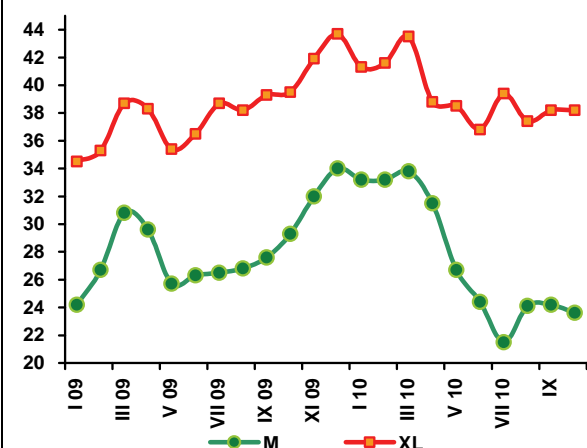
Średnia cena zbytu jaj świeżych w październiku wyniosła 27,4 zł/ 100 sztuk, była więc o 0,8% niższa niż rok wcześniej.

Do lipca bieżącego roku, zakłady przetwórcze bardzo silnie obniżały ceny skupu jaj. Od początku roku, ceny te spadły o połowę. W sierpniu ceny skupu zaczęły rosnąć, ale we wrześniu i październiku ponownie się obniżyły, wynosząc 2394 zł/tonę. Nadal więc utrzymują się na bardzo niskim poziomie. Przeciętne notowania cen z pierwszych dziesięciu miesięcy 2010 r. były o ok. 15% niższe niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

Według wstępnych danych IERiGŻ (na podstawie CAAC), w pierwszym półroczu 2010 r., eksport jaj konsumpcyjnych obniżył się w stosunku do tego samego okresu poprzedniego roku o 0,6%, a import o 12,1%. Import przetworów z jaj wyniósł prawie 3,8 tys. ton, co stanowi ponad dwukrotność importu z 2009 roku. Równocześnie eksport był o ok. 9,2% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

We wrześniu 2010 r. średnie ceny zbytu jaj w UE były o 10% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Od września 2009 r. do września 2010 r., jaja w UE potaniały w tym samym stopniu, co w Polsce, tj. średnio o 10%. W ostatnich miesiącach ceny polskich jaj kształtowały się na wyższym poziomie niż średnio w UE, na co wpłynęła zarówno wysokość cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. Wśród głównych unijnych producentów jaj spożywczych, w pierwszym półroczu 2010 r. Polska należała do wytwórców najdroższych.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1655	10733	12205	292	579	1210	1104
II	1848	2678	10037	10847	249	707	1122	1523
III	1053	2335	11972	12931	233	919	1204	1528
IV	2362	1410	10695	10511	213	502	939	1061
V	1102	1128	12598	12814	235	618	980	1067
VI	2138	668	13059	9343	228	455	1300	1093
VII	2560		11924		219		1069	
VIII	2892		11628		248		1316	
IX	3020		11167		371		1018	
X	2521		11671		447		1477	
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800	9874	139610	68651	3793	3780	13795	7375

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30	38,80	31,80	36,20	29,60	31,50	27,70	25,80
V	35,40	38,50	27,30	31,40	25,70	26,70	24,40	22,40
VI	36,50	36,80	30,30	29,90	26,30	24,40	24,80	19,20
VII	38,70	39,40	30,40	29,50	26,50	21,50	25,50	19,90
VIII	38,20	37,40	29,30	30,50	26,80	24,10	23,40	21,60
IX	37,70	38,20	32,90	30,20	27,60	24,20	24,30	20,20
X	39,50	38,20	34,50	28,90	29,30	23,60	21,80	19,10
XI	41,90		37,40		32,00		26,20	
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,00	91,14	99,60	73,00	52,60	96,93
IX	114,90	98,00	106,32	96,42	65,32	108,00

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W Unii Europejskiej ceny jagniąt maleją od początku 2010 r. (tylko w marcu i w kwietniu były one wyższe niż przed rokiem o 2-3%), a w dodatku od maja stopa spadku tych cen rośnie z miesiąca na miesiąc. W odniesieniu do cen w odpowiednich miesiącach przed rokiem, przeciętna cena jagniąt w maju była niższa w UE-27 o 4%, w lipcu i w sierpniu o 8%, we wrześniu o 12%, a w październiku aż o 15%. We wrześniu cena ta wynosiła 626 EUR/100 kg, a w październiku 628 EUR/100 kg.

Z kolei ceny owiec ciężkich w Unii Europejskiej rosną. W I półroczu 2010 przeciętna cena tych owiec wyniosła 452 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6% wyższa niż w I półroczu 2009 roku. W III kwartale wynosiła 457 EUR/100 kg i była o 8,5% wyższa niż w III kwartale 2009 roku. W październiku osiągnęła ona 448 EUR/100 kg i była o 8,4% wyższa niż w październiku 2009 roku.

Obniżenie cen jagniąt w Unii Europejskiej jest prawdopodobnie skutkiem spadku popytu na relatywnie drogie mięso jagnięce. Na rynku tym mamy bowiem do czynienia ze spadkiem podaży. Z najnowszych danych Komisji Europejskiej wynika, że w 2010 r. produkcja mięsa owczego w UE-27 wyniesie prawdopodobnie 939 tys. ton i będzie niższa niż w 2009 r. o 3%. Co prawda Komisja zakłada, że spadek produkcji uzupełni import, ale import ten również maleje. W okresie I-VIII 2010 r. import żywca i mięsa baraniego z krajów trzecich do Unii Europejskiej wyniósł 157 tys. ton w wadze produktu i był o 9% mniejszy niż w tym samym okresie 2009 roku. Spadek importu dotyczy wszystkich rynków, w tym także największych. Np. w Nowej Zelandii zakupiono w tym okresie o 8%, a w Australii aż o 23% mniej niż rok wcześniej.

W Polsce, od marca do sierpnia br. ceny skupu wyrażone w złotych obniżały się, zaś wyrażone w euro rosły. W okresie tym przeciętna cena skupu wyniosła 6,36 zł/kg, wobec 6,81 zł/kg rok wcześniej. Ta sama cena wyrażona w euro osiągnęła 159 EUR/100 kg wagi żywej i była o 2,6% wyższa niż tym samym okresie poprzedniego roku. W Polsce, oprócz malejących cen jagniąt w Unii Europejskiej, niekorzystny wpływ na ceny miała postępująca aprecjacja złotego. W okresie III-VIII 2010 w stosunku do analogicznego okresu 2009 roku złoty zyskał na wartości 10%.

We wrześniu cena skupu owiec w Polsce wyniosła 6,22 zł/kg i była wyższa niż rok wcześniej o 1,6%. Wpływ na wzrost ceny miało osłabienie siły aprecjacji złotego i relatywnie duży udział w skupie owiec ciężkich. We wrześniu w stosunku do września 2009 r., złoty zyskał na wartości tylko 5%. Ponadto z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że we wrześniu owce o wadze powyżej 30 kg stanowiły prawie połowę skupu. Jeśli więc w listopadzie i w grudniu kurs złotego względem euro będzie mniej więcej taki jak we wrześniu czy w październiku, a ceny owiec, a zwłaszcza jagniąt w Unii Europejskiej sezonowo wzrosną, to ceny skupu owiec na polskim rynku wyrażone w złotych mogłyby być w tych miesiącach co najmniej zbliżone do poziomów ubiegłorocznych. Nasze obawy o poziom cen w Polsce budzi jedynie to, że poziom cen jagniąt w Unii Europejskiej może w grudniu być znacznie niższy w ubiegłym roku, a zbliżony do poziomu z 2007 roku.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	918	76,2
II półrocze	1113	1075	850	79,1
Rok	2486	2280	1768	77,5

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	51,9	71,7	104,8	x	x	x	x	900*
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	137,4	12,7	79,2	92,5	93,6	236,0	x	x	x	x	87,8
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,4	58,5	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	x	x	x	x	600*
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	564,4	67,0	295,8	17,4	104,2	79,6	16,7	x	x	x	x	101,0

* Prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII	IX
2008/2009	4,84	5,20	6,97	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12
2009/2010	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22
miesiąc roku poprzedniego = 100	126,9	113,0	114,1	135,7	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
XI 2009	-	-	-	-	7,64	1,83	16,3	3,91
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	5,98	1,51	12,7	3,21

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2008/2009	34,79	35,17	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04
2009/2010	41,51	41,14	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50
miesiąc roku poprzedniego = 100	119,1	117,0	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
UE-27												
2008/2009	741,4	701,7	677,0	600,9	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4
2009/2010	710,1	714,0	634,9	568,0	576,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	628,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,8	101,8	93,8	94,5	103,8	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,3
Włochy												
2008/2009	667,6	599,8	534,3	552,7	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8
2009/2010	666,8	638,5	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,6	106,5	102,1	86,1	89,1	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
UE-25												
2008/2009	415,1	415,8	439,2	454,3	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,5	413,5
2009/2010	434,4	457,2	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	448,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,6	110,0	112,5	106,0	107,6	105,8	103,4	102,9	105,7	111,1	109,5	108,4
Wielka Brytania												
2008/2009	324,3	355,9	365,0	414,3	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5
2009/2010	382,5	413,8	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,9	116,3	129,5	113,1	111,9	109,6	107,1	107,6	114,2	121,5	119,5	117,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
2008/2009												
NZD/100 kg cwe	82,54	74,00	73,50	75,30	78,81	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12
2009/2010												
NZD/100 kg cwe	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,5	95,00	90,2	88,8	83,7	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3

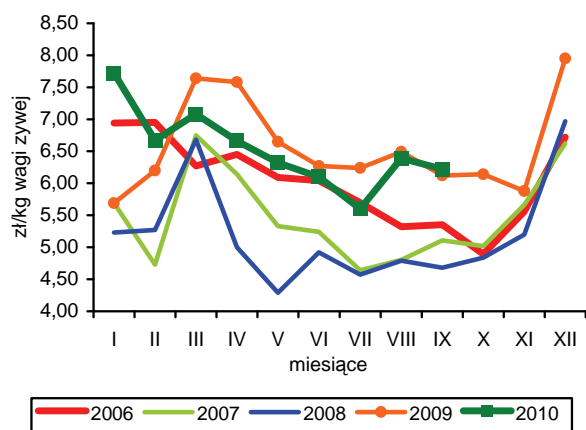
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

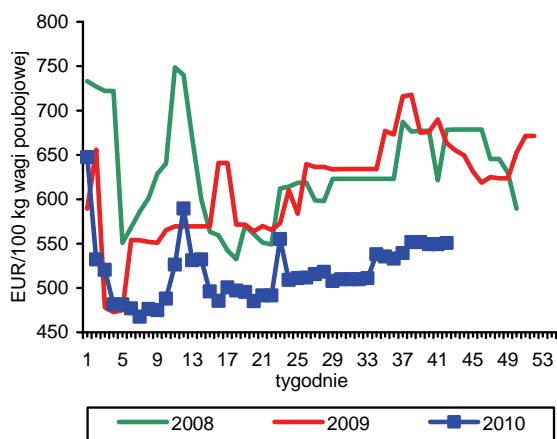
Wyszczególnienie	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	323	350	365	406	439	395	391	398	385	372	384	394
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	381	393	437	446	447	445	461	491	447	495	489	454
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,0	112,0	119,7	109,9	101,8	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

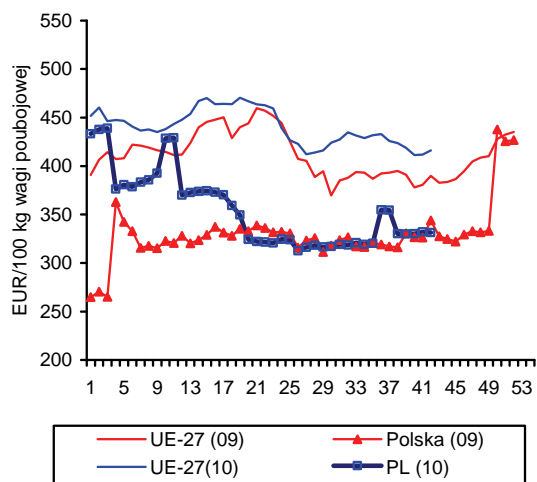
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

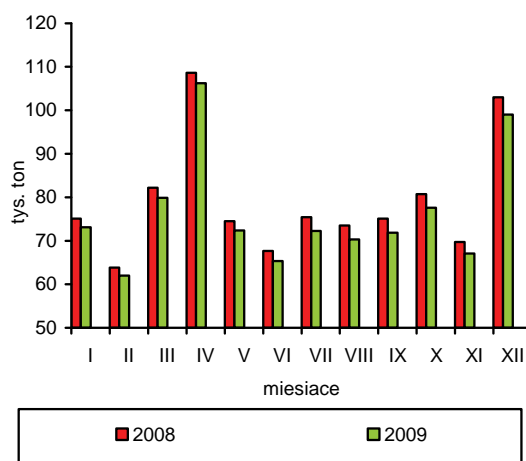
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

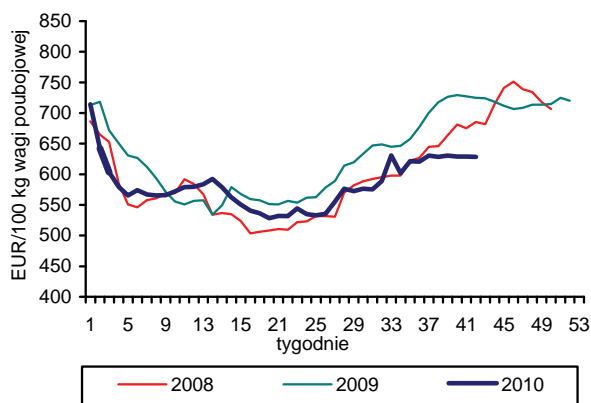
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

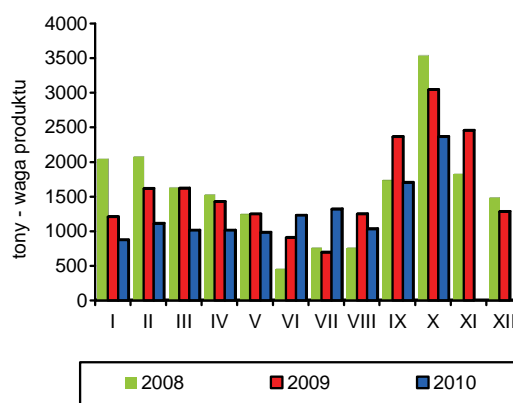
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku były w okresie trzech kwartałów 2010 r. o 11% niższe niż przed rokiem i wyniosły 91,8 tys. ton. Zadecydowało o tym przede wszystkim ograniczenie połowów szprotów (o 18%) pod wpływem spadku opłacalności wyładunków w portach krajowych i zagranicznych oraz rozpoczęcie kolejnego etapu złomowania statków. Niższe niż przed rokiem są także połowy dorszy (o 7,5%), przy podobnym poziomie wyładunków śledzi i dużym wzroście zainteresowania rybaków połowami storni oraz troci i łososi (o ok. 20%). O 14% zmniejszyły się także połowy floty dalekomorskiej i wyniosły w okresie styczeń-wrzesień 2010 r. 49,5 tys. ton.

Sierpień 2010 r. był kolejnym miesiącem dynamicznego wzrostu produkcji ryb i przetworów rybnych w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających powyżej 50 osób). Wyprodukowano 21,6 tys. ton produktów, tj. o ponad 1/5 więcej niż przed rokiem. Po kilkumiesięcznym spadku produkcji przetworów i konserw ze śledzi, w sierpniu zwiększyła się ona w porównaniu z analogicznym miesiącem 2009 r. o 23%. Jeszcze wyższa dynamika wzrostu dotyczyła mrożonych filetów z ryb morskich – wzrost o 58% i ryb wędzonych (bez łososi) – wzrost o 55%. Produkcja wędzonych łososi, po bardzo dużych wzrostach w miesiącach poprzednich nieznacznie obniżyła się (o 2,3%). Łącznie w okresie styczeń-sierpień br. produkcja zakładów przetwórczych zwiększyła się o 8,7% do 186 tys. ton. W strukturze produkcji dominują przetwory ze śledzi (29%), wędzone łososie (15%), ryby wędzone pozostałe (11%) oraz mrożone filety z ryb morskich (8%). W I półroczu 2010 r. pogorszyła się sytuacja finansowa zakładów przetwórczych, ale nadal jest ona bezpieczna. Spadek cen zbytu oraz znaczny wzrost udziału eksportu w przychodach sektora (do 59%), przy spadku jego opłacalności spowodował, że zysk netto zmniejszył się w porównaniu z pierwszą połową 2009 r. ze 114 do 81 mln zł.

Obroty handlu zagranicznego rybami, przetworami rybnymi i owocami morza w 2010 r. determinowane są przede wszystkim przez skokowy wzrost cen łososi, co przy blisko 50% ich udziale w obrotach handlowych przełożyło się na znaczny wzrost jego wartości. Wartość eksportu zwiększyła się w okresie styczeń-sier-

pień 2010 r. o 12% do 2,46 mld zł, a importu o 14% do 2,51 mld zł. Dynamika handlu liczona w euro była w tym okresie o ok. 10% wyższa. Niższe połowy bałtyckie i dalekomorskie spowodowały, że wolumen eksportu burtowego zmniejszył się o 22% do 67,5 tys. ton, co zostało jednak zrekomensowane przez wzrost eksportu dokonywanego w sposób tradycyjny (o 13% do 141 tys. ton). W konsekwencji wywóz całkowity zmniejszył się tylko o 1,5% do 208,1 tys. ton. Oprócz łososi (wzrost o 43% do 33 tys. ton) więcej sprzedaliśmy także dorszy (o 16% do 11,7 tys. ton), przy niższym niż przed rokiem zainteresowaniu ze strony głównych rynków zbytu śledziami (spadek o 5% do 27,8 tys. ton). Wolumen importu zwiększył się w okresie ośmiu miesięcy br. o 10% do 265 tys. ton. Więcej sprowadziliśmy przede wszystkim ryb świeżych (łososi i dorszy), filetów rybnych (tilapii, śledzi, łososi i morszczuków) oraz konserw, i przetworów rybnych (głównie tuńczyków). Oprócz znacznie droższych łososi ceny większości gatunków ryb w imporcie obniżyły się w stosunku do roku poprzedniego.

Niższe ceny surowców importowanych wpływają na ich poziom w kraju. Tradycyjnie najszybciej tanieją one bezpośrednio u producentów, następnie w obrocie hurtowym, a w detalu nadal rosną, choć w ograniczonym stopniu. Wartość wskaźnika cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego obniżyła się w sierpniu br., w stosunku do grudnia 2009 r. o 3,3%. W zbycie potaniały mintaje i śledzie, a wzrosły ceny pstrągów, karpia i morszczuków. W obrocie detalicznym ryby i przetwory rybne były we wrześniu br. droższe niż grudniu ub. r. średnio o 2,0%, przy wzroście cen całej żywności o 2,8%. Nie zmieniły się w tym czasie średnie ceny nieprzetworzonych owoców morza, o 0,3% podrożały ryby solone, a największy wzrost cen odnotowano w przypadku wędzonych ryb słodkowodnych (o 3,6%). Spośród cen monitorowanych przez GUS na poziomie detalu we wrześniu br. tańsze niż w grudniu u. br. były m.in. filety z pangia (o 2,1%), mrożone paluszki rybne (o 1,7%) i wędzone makrele (o 0,4%), a wyraźnie droższe były filety z dorszy (o 5,8%), świeże pstrągi (o 4,5%) oraz konserwy: śledzie w sosie pomidorowym, szproty i tuńczyki w sosie własnym (o 3,0-3,6%).

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łosoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 VII	400	1 945	161	1 133	290	3 928	2 619	22
VIII	13	2 860	174	881	405	4 333	2 855	13
IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 483	1 666	715	1 198	49	8 111	17 181	802
II	7 301	2 225	947	1 828	62	12 363	27 752	1 251
III	12 355	1 182	1 185	1 136	28	15 886	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	690
V	13 551	1 404	1 368	390	295	17 008	3 136	450
VI	3 362	3 100	1 178	978	254	8 872	207	.
VII	531	2 135	138	1 079	388	4 271	984	24
VIII	201	2 642	120	1 026	394	4 383	1 595	29
IX	798	2 389	650	939	251	5 027	1 822	106
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	85,1	81,5	96,4	128,1	58,6	88,1	62,2	105,0
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	82,1	99,1	92,4	124,1	81,9	88,9	121,6	94,6

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2009 VII	456	1 895	5 140	9 185	5 353	533	434	16 640
VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	192,5	161,3	119,5	115,0	123,0	132,1	113,8	121,5
<u>I-VIII 2010</u> <u>I-VIII 2009</u>	129,4	105,4	115,7	104,9	101,4	91,4	121,8	108,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2009 VII	23,4	6,6	3,2	2,5	8,6	26,4	10,8	4,7	2,3	5,9
VIII	14,4	6,2	3,1	1,6	2,4	27,2	11,6	5,1	2,8	5,5
IX	21,6	8,0	3,7	3,0	4,8	37,7	16,1	8,2	3,5	7,2
X	23,7	7,9	4,3	3,7	5,8	40,2	19,7	6,4	3,0	8,9
XI	31,9	8,9	5,2	4,4	7,0	51,3	25,0	8,1	3,8	11,7
XII	31,1	9,1	3,7	3,0	7,8	45,4	20,7	7,2	3,5	10,7
2010 ^{bc} I	25,7	7,4	3,9	2,5	8,3	36,3	15,7	6,1	3,2	8,9
II	22,7	8,0	4,5	2,6	1,5	39,7	15,9	7,1	3,5	10,6
III	32,4	9,5	6,3	3,8	5,0	47,8	19,8	9,2	3,6	10,4
IV	33,5	7,3	4,1	2,5	11,1	31,1	11,0	5,5	2,7	9,5
V	33,5	6,7	3,8	2,7	7,3	31,0	10,1	7,3	3,1	8,1
VI	23,2	6,9	4,8	2,6	3,6	28,1	10,8	4,7	2,6	7,3
VII	20,7	6,6	3,4	2,3	5,6	25,6	8,8	5,2	3,0	6,9
VIII	16,6	5,7	2,8	2,4	4,2	24,9	13,3	4,0	3,1	2,5
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	115,3	91,9	90,3	150,0	175,0	91,5	114,7	78,4	110,7	45,5
<u>I-VIII 2010</u> <u>I-VIII 2009</u>	98,5	103,0	108,7	124,4	87,6	109,7	107,8	96,5	114,8	125,6

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne, ^c Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2009 VII	4,53	3,68	5,26	5,12	-	8,51	-	8,85	16,26	10,47
VIII	4,23	3,70	5,14	3,53	4,26	6,24	-	8,20	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,97	4,52	6,37	-	8,19	12,96	9,22
X	3,72	3,70	5,07	4,41	4,44	5,45	-	7,96	13,97	9,17
XI	3,89	3,79	4,30	4,12	4,25	5,48	-	7,76	13,81	9,28
XII	3,76	3,46	3,87	3,89	4,32	5,43	-	7,84	14,28	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,82	3,93	6,60	6,29	8,13	15,83	9,58
II	3,36	3,38	4,08	3,86	4,21	5,96	5,53	7,92	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,61	9,05
IV	3,39	3,22	3,80	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,87	8,74
VI	3,71	3,30	3,95	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,70	10,06
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,24	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	18,84	10,75
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	89,6	93,5	73,2	159,8	102,8	103,5	x	127,0	124,7	112,8
<u>I-VIII 2010</u> <u>I-VIII 2009</u>	84,3	88,9	74,3	82,0	91,0	82,3	x	87,8	117,5	86,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2009 VII	8,73	15,15	14,16	17,71	43,74	37,94	49,87	10,33	-
VIII	8,50	14,27	19,17	21,63	45,70	35,95	44,08	9,93	-
IX	8,36	15,54	15,28	22,62	42,10	35,73	47,85	10,01	-
X	8,00	14,77	13,72	18,60	42,21	36,25	44,32	9,65	0,57
XI	8,26	15,62	17,70	21,59	37,53	35,56	39,96	9,99	0,57
XII	7,64	18,14	21,95	18,71	46,18	35,04	43,91	10,27	0,59
2010 ^a I	7,74	16,95	21,99	17,18	44,53	34,96	47,15	-	0,57
II	7,59	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,94	-	0,55
III	7,72	15,17	16,74	18,00	40,97	33,58	49,71	9,49	0,50
IV	6,88	16,46	17,48	19,31	42,51	33,58	49,51	-	0,51
V	7,51	17,16	17,38	11,62	45,47	35,41	47,46	-	0,49
VI	7,80	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	64,71	10,12	0,48
VII	7,43	18,48	20,26	22,09	46,83	35,78	38,34	-	-
VIII	8,51	15,87	17,54	22,29	45,49	35,08	40,56	-	-
Wskaźnik zmian (%)									
VIII 2010 VIII 2009	100,1	111,2	91,5	103,1	99,5	97,6	92,0	x	x
I-VIII 2010 I-VIII 2009	85,1	103,1	99,9	81,3	106,3	91,5	100,1	89,4	102,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2009 VII	9,48	-	10,31	59%	10,68	62%	8,64	56%	6,60	73%	7,85	71%
VIII	9,36	-	10,42	60%	10,66	61%	8,64	55%	6,59	72%	7,91	71%
IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
Wskaźnik zmian (%)												
IX 2010 IX 2009	102,9	x	111,8	x	108,5	x	83,1	x	94,9	x	90,6	x
I-IX 2010 I-IX 2009	100,5	x	1,056	x	97,7	x	81,3	x	99,3	x	94,9	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2009 VII	17,32	13,37	15,55	19,28	67,20	9,92	14,89	17,00	18,88	25,29	11,09	-
VIII	17,35	13,41	15,62	19,37	68,10	9,98	14,92	17,19	19,20	25,18	11,10	-
IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	19,28	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	19,48	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	19,84	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	10,10	-
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	101,8	95,2	97,2	111,3	104,4	102,9	99,1	106,0	107,5	103,7	90,4	x
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	103,1	96,8	102,1	112,2	108,4	104,5	101,1	109,5	110,8	106,8	100,6	102,2

Źródło: Dane GUS.

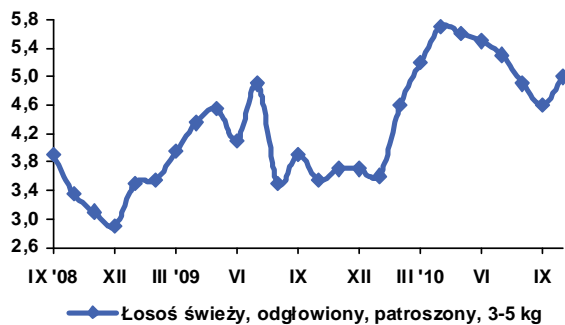
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-VI 2008	2,43	1,20	0,39	0,29	0,25	0,30
I-VI 2009	2,48	1,12	0,40	0,32	0,26	0,38
I-VI 2010	2,40	1,06	0,41	0,33	0,25	0,35
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-VI 2010</u> <u>I-VI 2009</u>	96,8	94,6	102,5	103,1	96,2	92,1

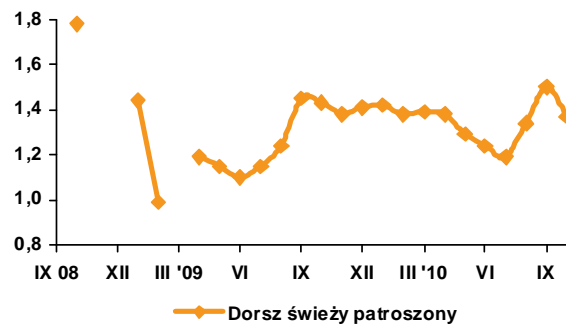
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

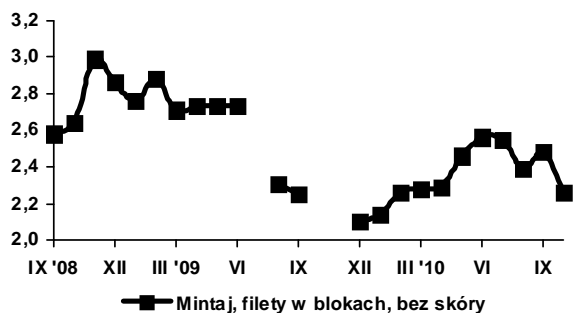
Rys. 1. Cena łосоsа w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

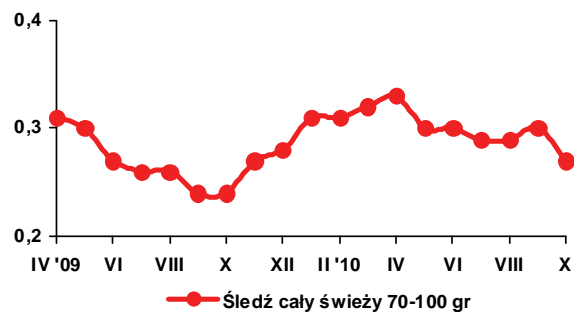
Rys. 2. Cena dorszа w imporcie z Polski (EUR/kg)

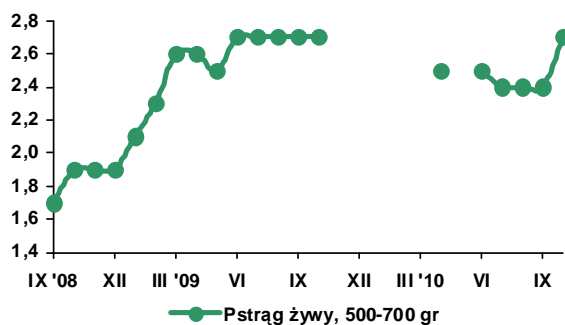
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

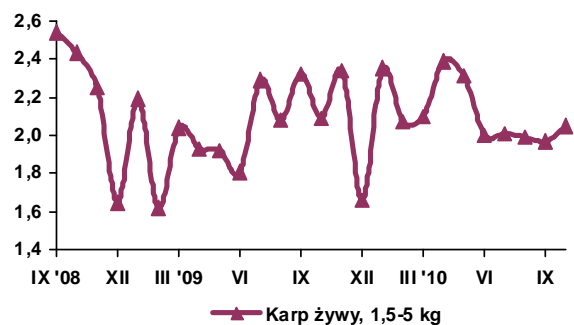
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

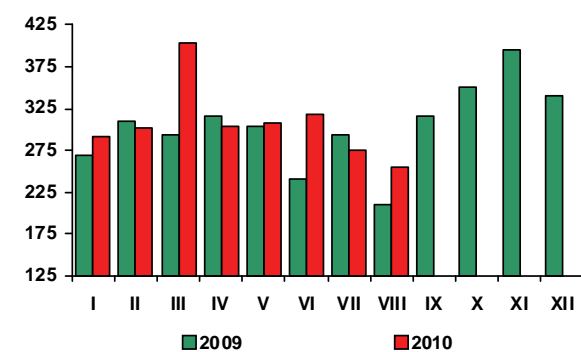
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

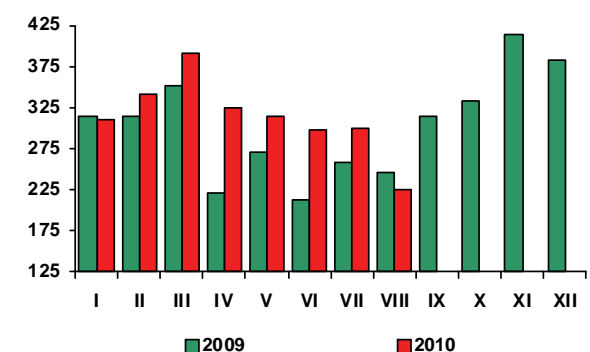
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

We wrześniu 2010 r., po sezonowych spadkach w trzech poprzednich miesiącach, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły, w porównaniu z sierpniem 2010 r., o 1,8%, w tym żywności o 2%. Zdecydował o tym głównie wzrost cen warzyw (o 11,8%), cukru (o 10,7%), mąki (o 6,9%) i pieczywa (o 5,9%). Zwiększyły się także ceny serów dojrzewających i topionych (o 1,3%), tłuszczów roślinnych (o 1%), masła (o 0,9%) oraz ryb i przetworów rybnych (o 0,4%). Ceny mięsa utrzymały się na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim miesiącu. Mniej niż w sierpniu br. konsumenci musieli zapłacić za mięso drobiowe (o 1,3%) i wołowe (o 0,2%), a nieco więcej za wieprzowinę (o 0,1%). Obniżyły się średnie ceny owoców (o 1,6%), jaj (o 0,9%) oraz tłuszczów wieprzowych surowych i topionych (0,5%).

We wrześniu 2010 r., w porównaniu z wrześniem 2009 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 4,3%, w tym żywności 4,7% i był znacznie wyższy od stopy inflacji (2,5%). Istotnie zwiększyły się także ceny towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania i nośnikami energii oraz towarów i usług w zakresie transportu (po 3,8%). Wyższy od stopy inflacji był wzrost cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,3%) oraz opłat w zakresie zdrowia, edukacji, restauracji i hoteli (po ok. 2,9%). Spadły natomiast bezwzględne ceny odzieży i obuwia (o 3%), towarów i usług w zakresie łączności (o 1,5%) oraz rekreacji i kultury (o 1%).

We wrześniu br., z powodu mniejszych zbiorów, dużo droższe niż przed rokiem były warzywa (o 28,5%) i owoce (o 22,7%). Wzrostowi cen warzyw sprzyjało wzmocnienie eksportu. W porównywanych okresach ceny ziemniaków wzrosły średnio o 56%, a warzyw świeżych o 33%. Podrożały wszystkie rodzaje warzyw, z wyjątkiem ogórków. We wrześniu br. ceny kapusty świeżej były o 76% wyższe, pomidorów – o 60%, sałaty – o 39%, a cebuli o 22% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Ceny buraków wzrosły o 16%, kalafiorów o 14%, a marchwi o 5%. We wrześniu br. łączne ceny owoców drzew, krzewów i roślin jagodowych ukształtowały się na poziomie o 32,2% wyższym, a owoców południowych o 5,1% wyższym niż rok wcześniej. Ceny śliwek zwiększyły się o 45%, gruszek o 42%, a jabłek o 33,1%. W grupie owoców południowych podrożały głównie owoce cytrusowe (o 16,4%), przy niewielkim wzroście cen bananów (o 1,0%)

i spadku cen pozostałych owoców (o 8,5%). Istotnie zwiększyły się ceny tłuszczów jadalnych (o 8,1%), głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen masła (o 21,4%) i margaryn (o 4,7%), przy spadku cen tłuszczów wieprzowych (o 6,6%) i olejów (o 1,8%). We wrześniu br. za pieczywo i produkty zbożowe konsumenci płacili średnio o 4,4% więcej niż przed rokiem, w tym za pieczywo o 6,9% więcej, a za mąkę o 3,6% więcej. Wzrost cen artykułów mleczarskich wyniósł 3,1%, w tym serów dojrzewających 8%. Wzrost cen ryb sięgał 2,3%, jaj 1,7%, a wyrobów cukierniczych i miodu 2,5%, w tym miodu 9,6%. Niższe niż we wrześniu ub. roku były natomiast ceny mięsa i przetworów mięsnych (o 2,4%), w tym mięsa wieprzowego o 6% oraz cukru (o 1,3%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-wrzesień 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem, wyniósł 2,2% i był zbliżony do stopy inflacji (2,5%). Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup produktów żywnościowych, z wyjątkiem mięsa i jego przetworów oraz cukru. Najbardziej zwiększyły się ceny warzyw (o 11,2%), owoców (o 7,1%) oraz tłuszczów jadalnych (o 5,9%), w tym masła o 17,1%.

Można przypuszczać, że w najbliższych miesiącach ceny żywności będą nadal rosły, lecz w tempie wolniejszym niż we wrześniu br. Wzrostowi cen żywności będą sprzyjały czynniki sezonowe i koniunkturalne, związane ze spadkiem krajowej produkcji i podaży surowców rolniczych (zboża, warzywa, owoce, mleko) oraz utrzymaniem się korzystnych tendencji w eksporcie (warzywa, mięso drobiowe, wołowina), jak również czynniki globalne związane z sytuacją na rynkach światowych (drożenie surowców żywnościowych). Czynnikiem hamującym tempo wzrostu cen żywności będzie bariera popytu nasilająca się pod wpływem relatywnego drożenia artykułów spożywczych, trudnej sytuacji na rynku pracy i niskiego tempa wzrostu płac. Spadek krajowego popytu na żywność w br. potwierdzają statystyki sprzedaży. W okresie styczeń-wrzesień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zmalała o 3,6% (w cenach stałych), wobec wzrostu o 5,5% odpowiednio rok wcześniej.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2010 r.

Wyszczególnienie	IX 2010			I-IX 2010
	VIII 2010=100	IX 2009=100	XII 2009=100	I-IX 2009=100
OGÓŁEM	100,6	102,5	102,1	102,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,8	104,3	102,6	102,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	103,3	102,9	105,9
Odzież i obuwie	102,6	97,0	96,0	95,9
Mieszkanie	100,2	103,2	102,8	103,2
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	100,3	103,8	103,4	103,7
w tym nośniki energii	100,4	104,2	103,7	103,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,9	100,5	101,4
Zdrowie	100,2	102,9	102,6	103,0
Transport	99,8	103,8	104,2	106,5
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,8	107,1	107,9	112,4
Łączność	100,0	98,5	99,9	98,6
Rekreacja i kultura	99,5	99,0	101,4	99,8
Edukacja	101,0	102,8	101,7	102,7
Restauracje i hotele	100,3	102,9	102,3	103,4
Inne towary i usługi	100,1	101,7	101,1	102,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności we wrześniu 2010 r.

Wyszczególnienie	IX 2010			I-IX 2010
	VIII 2010=100	IX 2009=100	XII 2009=100	I-IX 2009=100
Żywność (bez napojów)	102,0	104,7	102,8	102,2
Pieczywo i produkty zbożowe	103,6	104,4	104,4	101,5
Pieczywo	105,9	106,9	106,5	101,5
Ryż	100,0	92,5	96,1	94,8
Makarony	100,2	100,8	101,1	101,3
Mięso i przetwory	99,9	97,6	101,0	98,7
Mięso wieprzowe	100,1	94,0	99,0	95,3
Mięso wołowe	99,8	100,7	100,5	104,6
Drób	98,7	99,4	109,5	94,9
Przetwory mięsne i wędliny	100,2	98,4	99,5	101,0
Ryby	100,4	102,3	102,0	104,3
Mleko, sery i jaja	100,4	102,9	101,3	102,2
Artykuły mleczarskie	100,6	103,1	102,0	101,4
Mleko	100,5	101,2	100,7	100,4
Sery twarogowe	100,5	102,6	102,6	100,9
Sery dojrzewające i topione	101,3	108,0	104,0	104,4
Jaja	99,1	101,7	96,6	107,6
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,9	108,1	100,9	105,9
Masło	100,9	121,4	103,0	117,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,5	93,4	95,9	96,6
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,4	104,7	100,8	102,7
Oleje roślinne	100,6	98,2	99,2	96,8
Owoce	98,4	122,7	114,1	107,1
Jabłka	102,5	133,1	160,5	102,1
Owoce cytrusowe	102,3	116,4	136,7	103,6
Banany	98,0	101,0	104,6	87,5
Warzywa	111,8	128,5	103,2	111,2
Ziemniaki	96,7	155,9	142,1	120,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,8	101,4	103,3	97,9
Cukier	110,7	98,7	106,2	84,8
Napoje bezalkoholowe	100,0	100,5	100,3	102,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8			
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6			
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9			
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4			
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4			
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9			
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4			
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8			
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8			
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7			
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6			
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9			

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

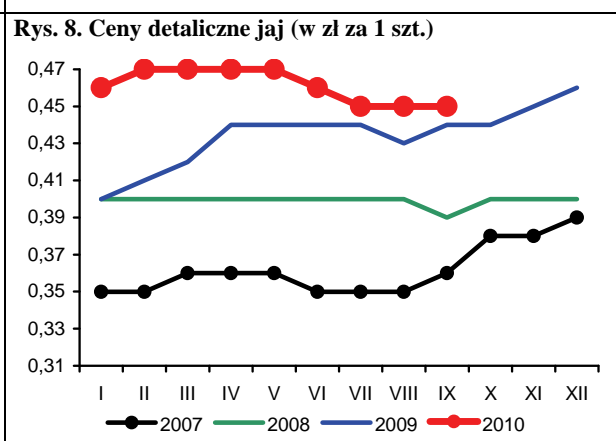
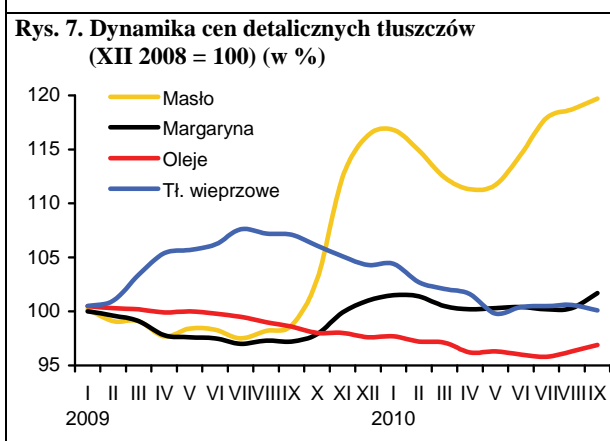
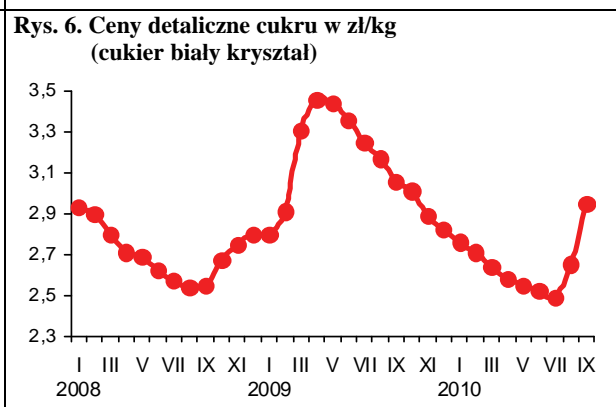
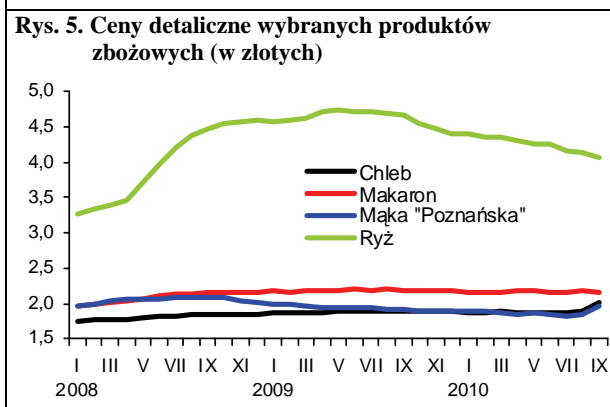
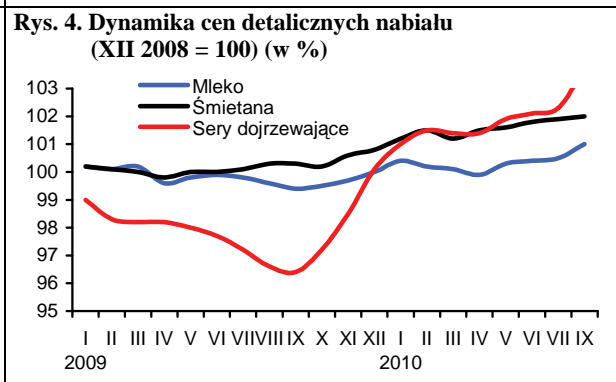
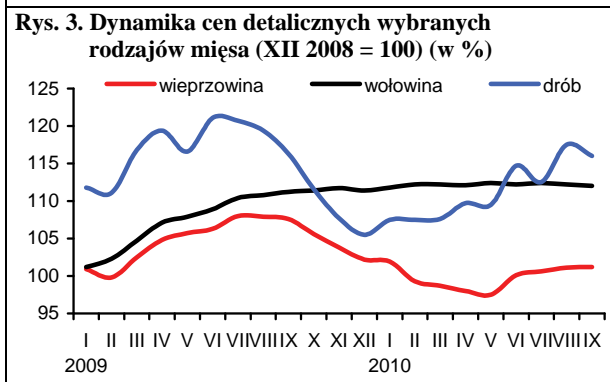
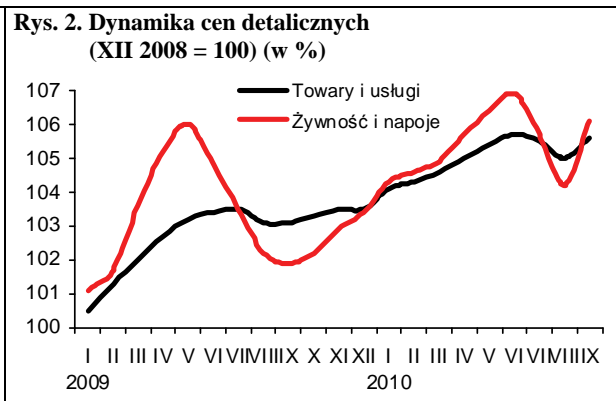
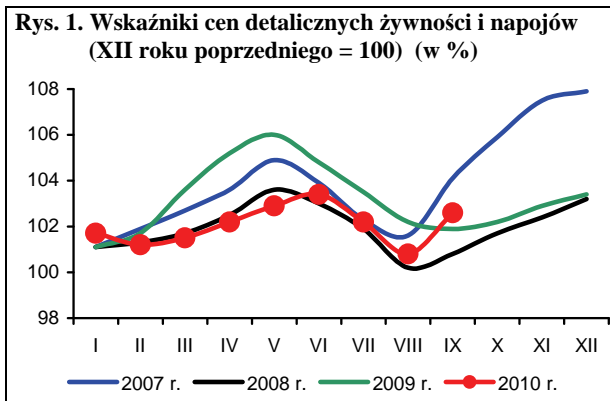
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3			
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4			
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6			
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3			
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9			
Tłuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1			
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7			
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5			
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4			
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7			
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5			
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7			

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07			
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01			
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16			
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96			
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53			
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50			
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08			
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86			
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03			
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87			
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37	15,45	15,32	15,33	15,27			
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70			
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95			
Ser twarogowy półtusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14			
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62			
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19			
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45			
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22			
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72			
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84			
Słonina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71			
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39			
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95			
Jabłka – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11			

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

We wrześniu 2010 r. wzrosły ceny większości środków produkcji dla rolnictwa, a najwyższe podwyżki dotyczyły nawozów mineralnych i bezpośrednich nośników energii.

Po raz pierwszy od początku roku zdrożały nawozy mineralne. Wpłynęła na to przede wszystkim poprawiająca się sytuacja na rynkach zbóż oraz podwyżki cen nawozów na rynkach światowych. We wrześniu nawozy mineralne podrożały o 1,0%, a tym samym trwający od początku 2009 r. trend spadkowy został zahamowany. Najbardziej podrożał fosforan amonu (o 3,0%) i polifoska (o 2,5%). Podrożały również nawozy azotowe (od 1 do 2%). W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 14,7%, w tym najsilniej superfosfat prosty (o 23,2%). Stosunkowo najmniej potaniały nawozy azotowe (średnio o 6%). Spadki cen nawozów mineralnych przy znaczących podwyżkach cen zbóż radykalnie poprawiły relacje cen. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć we wrześniu 2010 r. równowartość 4,8 kg pszenicy, o 0,2 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 3,7 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym był mocznik oraz sól potasowa (równowartość 4,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,7 kg pszenicy).

Zwiększają się obroty handlu zagranicznego nawozami mineralnymi. Wartość eksportu nawozów w okresie styczeń-sierpień wyniosła 285 mln euro i była o 33% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W tym czasie wartość importu zwiększyła się o 24% do 269 mln euro.

We wrześniu o 2,7% potaniały nawozy wapniowe. Wciąż są one jednak o blisko 6% droższe niż przed rokiem.

Trzeci miesiąc z kolei silnie rosną ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach¹. We wrześniu średni wzrost cen światowych wyniósł blisko 9%, w tym mocznik² podrożał o 16,8%, superfosfat potrójny³ o 11,6%, fosforan amonu⁴ o 4,5%, a sól potasowa⁵ potaniała o 2,2%. Od początku roku nawozy mineralne na świecie podrożały aż o 24%, w tym superfosfat potrójny o 83%, fosforan amonu o 44%, mocznik o 22%, a sól potasowa potaniała o 16%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem podwyżek cen zbóż, co przekłada się na większy popyt.

Stabilizują się ceny środków ochrony roślin. We wrześniu średni wzrost ich cen wyniósł zaledwie 0,1%. Najbardziej podrożało Bra-

vo (o 0,9%), a potaniał Roundup (o 0,5%), którego cena od początku roku została obniżona o 6,0%. Od początku roku środki ochrony roślin podrożały o 3,0%, a w ciągu 12 miesięcy o 2,7%.

Zbliżający się sezon grzewczy wpływał na podwyżki cen na rynkach bezpośrednich nośników energii. Podrożał przede wszystkim koks opałowy (o 3,3%), a ceny benzyn zostały obniżone (o 0,7%)

We wrześniu na światowych¹ rynkach energii odnotowano podwyżki. Węgiel podrożał o 5,7%, ropa Brent o 1,4%, a gaz ziemny o 2,0%.

Od kwietnia 2010 r. systematycznie drożeją materiały budowlane. Tym samym trwający od połowy 2007 r. trend zniżkowy został zahamowany. We wrześniu 2010 r. ceny wzrosły średnio o 0,2%, w tym najbardziej podrożała tarcica iglasta (o 1,2%) oraz blacha dachowa (o 1,0%). Od początku roku ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 2,9%, w tym płyty styropianowe podrożały o 11,0%, stal płaska o 10,9%, a dwuteowniki grube o 8,3%. W tym okresie potaniały cegły (o 3,2%) oraz cement (o 2,8%). Średnie ceny materiałów budowlanych we wrześniu 2010 r. były o 1,9% wyższe w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego.

Rosną ceny stali¹ na świecie. We wrześniu światowe ceny stali zostały podniesione w porównaniu z miesiącem poprzednim o 2,0%, a od początku roku o 14,5%. Drożeje również miedź. We wrześniu jej ceny wzrosły o 5,8%, ale od początku roku zmalały o 10,4%.

Stabilne są nadal ceny na rynku maszyn rolniczych, które we wrześniu potaniały średnio o 0,1%, w tym najbardziej obniżono ceny dojarek rurociągowych (o 2,2%). Podrożały natomiast sadzarki (o 1,4%). Od początku roku maszyny rolnicze podrożały o 2,7%, a w ciągu 12 miesięcy o 2,9%.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Vancouver

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IX 2009	XII 2009	IX 2010	IX 2010 VIII 2010	IX 2010 XII 2009	IX 2010 IX 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	96,56	90,00	89,80	102,0	99,8	93,0	4,66	7,56
Saletra amonowa 34%N	„	104,88	98,80	97,08	101,0	98,3	92,6	4,15	6,73
Mocznik 46%N	„	131,20	122,32	125,88	101,8	102,9	95,9	3,98	6,45
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	119,20	110,36	91,52	99,5	82,9	76,8	6,65	10,79
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	202,88	191,76	167,16	99,6	87,2	82,4	6,07	9,86
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	218,04	182,00	183,56	103,0	100,9	84,2	4,17	6,76
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	212,32	196,72	166,08	98,8	84,4	78,2	4,02	6,53
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	218,60	182,04	172,60	102,5	94,8	79,0	4,48	7,27
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	196,44	175,28	152,52	101,4	87,0	77,6	4,43	7,19
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,74	73,52	80,06	97,3	108,9	105,7	1,94	3,15

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IX 2009	XII 2009	IX 2010	IX 2010 VIII 2010	IX 2010 XII 2009	IX 2010 IX 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	90,97	91,12	94,77	100,2	104,0	104,2	13,77	22,35
Dursban 480 EC	1 l	47,79	47,63	50,38	100,4	105,8	105,4	7,32	11,88
Karate Zeon O50 CS	100 ml	23,16	23,09	26,1	100,7	113,0	112,7	3,79	6,16
Decis 2,5 EC	250 ml	28,50	28,32	29,47	99,9	104,1	103,4	4,28	6,95
Dithane M-45	1 kg	34,00	33,76	35,38	100,1	104,8	104,1	5,14	8,34
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,31	45,64	46,63	99,9	102,2	102,9	6,77	11,00
Bravo	1 l	51,26	51,14	53,45	100,9	104,5	104,3	7,77	12,61
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,21	54,14	54,66	100,1	101,0	100,8	7,94	12,89
Roundup	1 l	44,63	43,84	41,23	99,5	94,0	92,4	5,99	9,72
Granstar	8 g	21,10	21,16	20,91	100,0	98,8	99,1	3,04	4,93
Fusilade Forte	1 l	118,63	118,59	119,16	99,9	100,5	100,4	17,31	28,10
Chwastox extra	1 l	16,16	15,97	16,22	99,8	101,6	100,4	2,36	3,83
Kerb 50 WP	1 kg	167,68	167,95	174,67	100,3	104,0	104,2	25,38	41,20
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,44	28,58	29,62	100,0	103,6	104,1	4,30	6,99

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IX 2009	XII 2009	IX 2010	IX 2010 VIII 2010	IX 2010 XII 2009	IX 2010 IX 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	691,86	696,63	704,91	101,4	101,2	101,9	102,41	166,25
Koks opałowy	t	963,55	947,28	1046,99	103,3	110,5	108,7	152,11	246,93
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,42	4,29	4,58	99,3	106,8	103,6	0,67	1,08
Olej napędowy	1 l	3,76	3,80	4,37	100,2	115,0	116,2	0,63	1,03
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,47	2,58	2,93	102,1	113,6	118,6	0,43	0,69
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,89	2,06	2,21	102,3	107,3	116,9	0,32	0,52
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,16	33,20	33,33	100,3	100,4	100,5	4,84	7,86
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,12	13,14	13,89	101,8	105,7	105,9	2,02	3,28
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,31	12,54	12,61	100,3	100,6	102,4	1,83	2,97
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,75	10,72	10,84	99,9	101,1	100,8	1,57	2,56
Energia elektryczna	10 kWh	5,63	5,63	5,94	100,0	105,5	105,5	0,86	1,40

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IX 2009	XII 2009	IX 2010	IX 2010 VIII 2010	IX 2010 XII 2009	IX 2010 IX 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	23,48	23,04	22,4	99,5	97,2	95,4	3,25	5,28
Wapno	1 t	490,66	488,07	489,39	100,1	100,3	99,7	71,10	115,42
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	122,11	119,55	132,72	99,9	111,0	108,7	19,28	31,30
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3060,17	3003,45	3332,04	100,0	110,9	108,9	484,10	785,86
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,80	11,73	12,14	100,1	103,5	102,9	1,76	2,86
Dwuteownik gruby	1 t	3321,53	3249,21	3518,94	100,2	108,3	105,9	511,25	829,94
Blacha dachowa	1 m ²	29,39	28,94	29,13	101,0	100,7	99,1	4,23	6,87
Tynk „Atlas”	25 kg	48,63	48,16	50,69	100,2	105,3	104,2	7,36	11,96
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,30	1,26	1,22	99,2	96,8	93,8	0,18	0,29
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	698,80	695,05	680,07	100,0	97,8	97,3	98,80	160,39
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	584,66	581,95	590,14	101,2	101,4	100,9	85,74	139,18
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,60	27,47	28,01	100,7	102,0	101,5	4,07	6,61
Okno drewniane szklane	1 szt.	1492,88	1517,19	1527,55	100,6	100,7	102,3	221,93	360,27
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1331,50	1353,99	1412,62	100,6	104,3	106,1	205,23	333,17

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

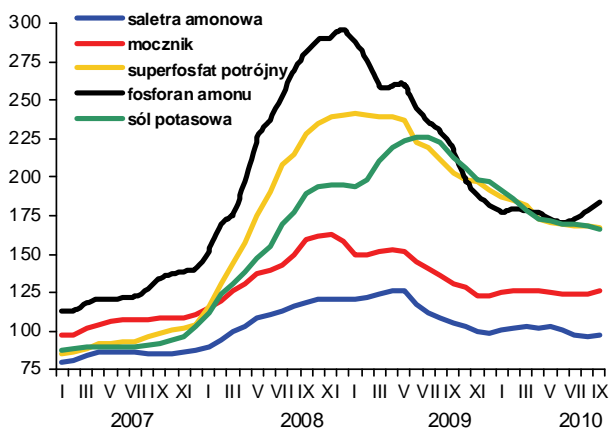
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IX 2009	XII 2009	IX 2010	IX 2010 VIII 2010	IX 2010 XII 2009	IX 2010 IX 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	326273,95	331564,95	346481,85	100,0	104,5	106,2	503,39	817,17
Kombajn do ziemniaków	64678,87	64864,11	67865,08	100,6	104,6	104,9	98,60	160,06
Samochód dostawczy „Iveco”	102484,71	103645,83	107416,57	100,0	103,6	104,8	156,06	253,34
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	35846,73	36243,08	39454,33	100,1	108,9	110,1	57,32	93,05
Siewnik zbożowy 25 redlic	16562,77	16621,12	17186,78	100,1	103,4	103,8	24,97	40,53
Ciągnik „Ursus” 3512	77642,65	77766,56	77293,84	99,9	99,4	99,6	112,30	182,30
Ciągnik 90 kW	160738,27	159138,47	165526,04	100,3	104,0	103,0	240,49	390,39
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	30071,47	30384,34	32433,65	100,1	106,7	107,9	47,12	76,49
Kopaczka elewatorowa	12202,62	12292,85	12687,64	100,1	103,2	104,0	18,43	29,92
Agregat uprawowy do siewnika	13972,19	13971,10	14884,06	100,1	106,5	106,5	21,62	35,10
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5967,51	5941,67	6062,33	99,8	102,0	101,6	8,81	14,30
Glebogryzarka „Freza 1,6”	4959,55	4963,53	5031,84	100,1	101,4	101,5	7,31	11,87
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39096,5	39094,73	39610,35	100,1	101,3	101,3	57,55	93,42
Opryskiwacz 400 l	3665,69	3743,50	3700,82	100,3	98,9	101,0	5,38	8,73
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5528,21	5509,93	5384,43	100,6	97,7	97,4	7,82	12,70
Rozsiewacz nawozów	1758,77	1739,46	1744,43	100,3	100,3	99,2	2,53	4,11
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11026,33	11078,72	11552,03	101,4	104,3	104,8	16,78	27,25
Pług 4 skibowy	9732,35	9741,91	10130,07	100,1	104,0	104,1	14,72	23,89
Kultywator 2,1-2,8 m	2041,67	2050,22	1937,01	97,8	94,5	94,9	2,81	4,57
Dojarka 2 konwie ^a	8346,94	8159,30	8431,36	100,0	103,3	101,0	12,25	79,11
Dojarka z rurociągiem ^a	37511,65	37571,57	39629,45	96,8	105,5	105,6	57,58	371,83
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17876,7	17650,31	17879,00	100,0	101,3	100,0	25,98	167,75

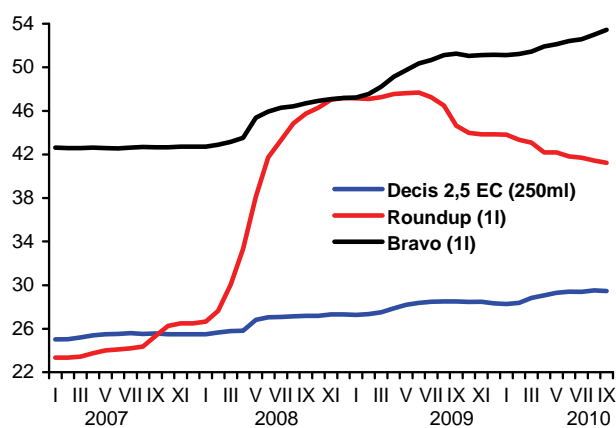
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

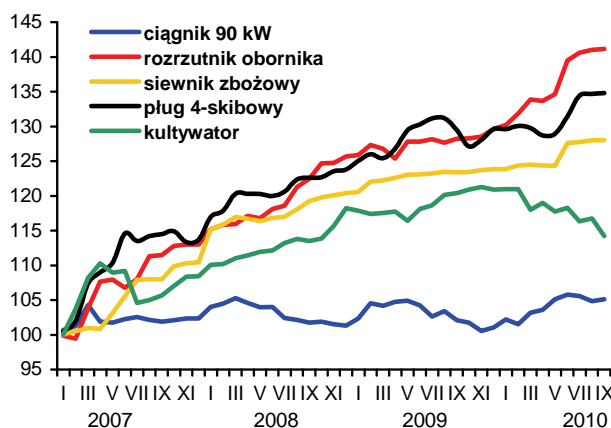
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

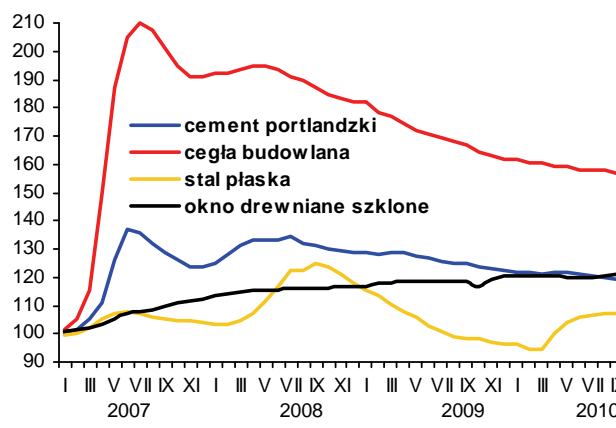
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

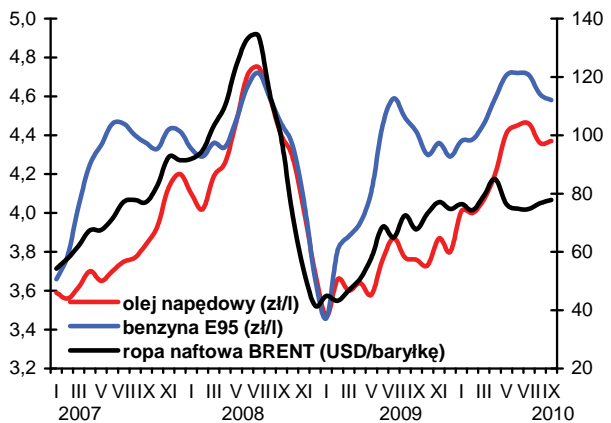
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

